

ПОЛИТИКИН

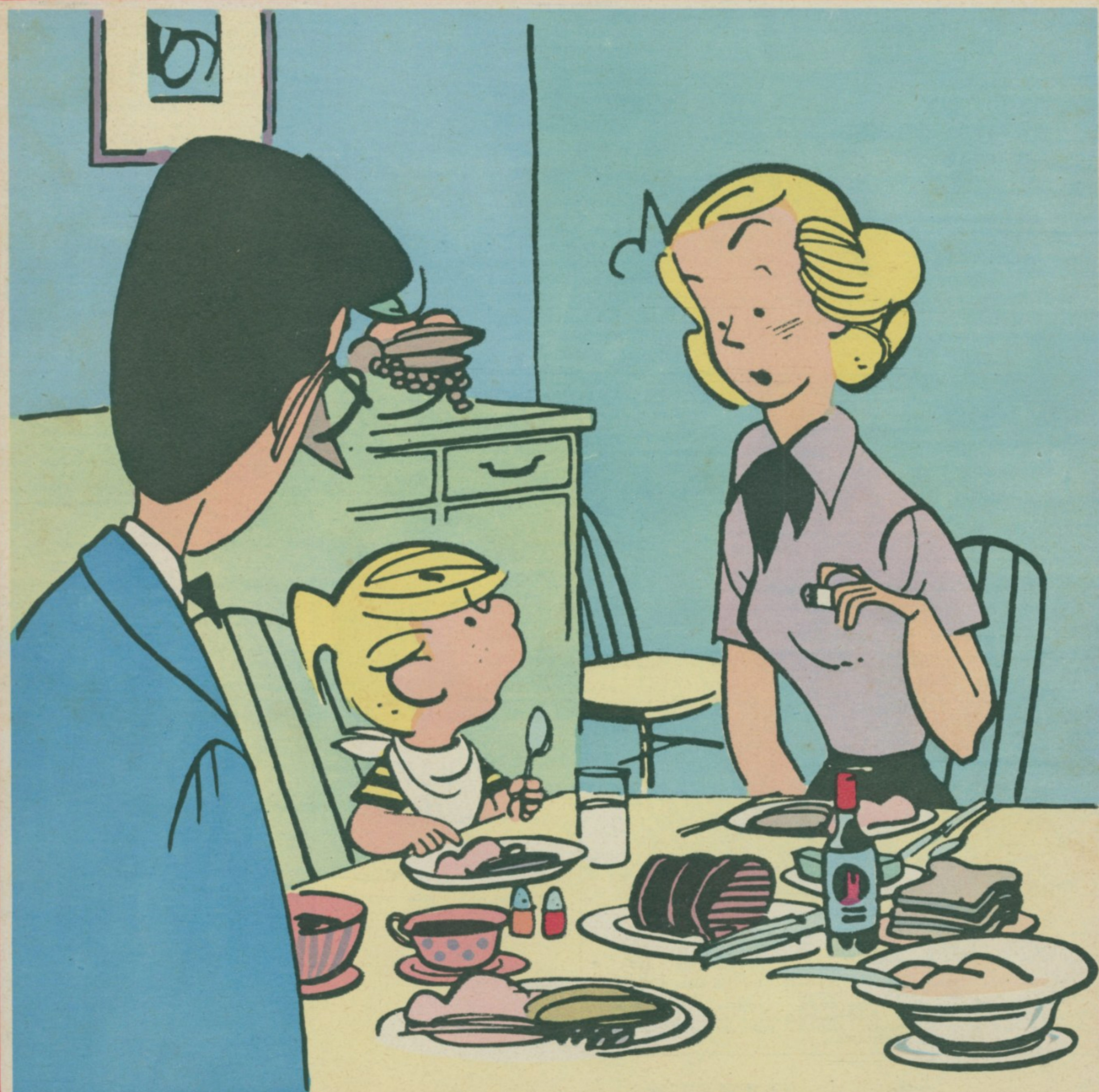
ЗАБАВНИК

1
ДИНАР
1952

Година
XXIX
БРОЈ 839
27. I 1968.

ИЗЛАЗИ СУБОТОМ

— Од овој њира моја жвака
добија некакав чудан укус

ИМЕ И ПРЕЗИМЕ

Наставник пореклом Рус који не говори добро наш језик тумачи ђацима: „Већина животиња има два имена. На пример: „Бенгалски тигар, Индијски слон, барска корњача, и тако даље. Нека ми неко каже кимино презиме (мислићи при томе да ученик треба да одговори сипа обична).

Један ученик се диже и одговара:

— Знам ја: Сипа Сипић.
Далибор Јовичић, Сарајево

ЕМИЛ И ЗОЛА

Наставница српскохрватског језика је предавала о педагошком роману. Као пример поменула је роман „Емил“ од Жан-Жак Русоа.

Сутрадан један ученик одговори:

НА ЧАСУ ЕНГЛЕСКОГ ЈЕЗИКА

После великог школског распуста нашла сам се поново са мојим друговима у разреду.

На часу енглеског језика професорка је желела да види колико знамо од прошле године.

Испитивала нас је сведом. Дошао је ред на друга који седи до мене.

Професорка је поставила питање „Драгане, реци ми на енглеском језику да ли ћеш ићи у недељу на утакмицу?“ Драган по мало збуњен поче да муца: „Yes, I iñi fy“.

Љиљана Војиновић,
Београд

— Реци ми један педагошки роман.

— „Емил“.

— Од кога?

— Од Золе — одговори ученик.

Ружица Недић, Нови Сад

МРВИЦЕ СА ШКОЛСКЕ ТРПЕЗЕ

ПИСМЕНИ

Писмени из српскохрватског. Тема — „Туга“. Ученици су изненађене. Једна додаје цедуљицу својој другарици на којој пише: „Највећа је туга што ја не знам шта да напишем“.

Јелица Товчевић
Београд

ПРЕЖИВАРИ

На часу биологије наставник упита ученика:

— Јово, најброј ми неколико преживара?

Јова се замисли а затим победоносно одговори:

— Ја, Мића, Пера, Зорица и остали из разреда.

— А по чему ти мислиш да сте ви преживари? — поново упита наставник.

— По томе јер сваки дан жваћемо жвакаће гуме — одговори Јова и погледа зачуђено ученике који су се смејали заједно са наставником.

Светислав Крстић
Зрењанин

ФИЗИЧКИ ЗАКОН

На часу физике наставница је рекла ученику да јој каже нешто о топлоти.

„Па, топлина издужује ствари, а хладноћа их скупља“.

— Тако је — каже наставница. Реци нам који пример.

Лети су дани дужи, зато, јер је топлије, а зими су краћи зато што је хладније — одговори ученик.

Драган Груевски, Скопље

САЛАТА

Учитељ:

— Ако узмем овај парадајз и поделим га на два дела, затим на четири парчета и, напoкoн, и та четири преполовим, шта ћу добити?

— Парадајз салату! — одговори брзо мала Славица.

Славица Миловановић,
Београд

КАДА ЈЕ ПРЕДАВАО

Наставник физике пита када је предавао претпоследњу лекцију. Неко из задње кугле добаца: „Сутра“.

Наставник се није збуњно већ се шеретски намеја и рече:

„Мени се чини да сам је предавао прекосутра“.

Славица Миловановић,
Београд

ЈЕЛКА НА ДНУ МОРА

Чланови једне италијанске експедиције за подморска истраживања прославили су нову 1952. годину украсивши шареним светлицама „жбуц“ корала на дну црвеног мора, на дубини од 30 метара.

Веровати или не!

АНТонио де Канивали

Из Лугана (Швајцарска) постављен је за градског порезника 2 месеца пре него што је рођен. Док Антонио није одрастао, на тој дужности замењивао га је његов отац.

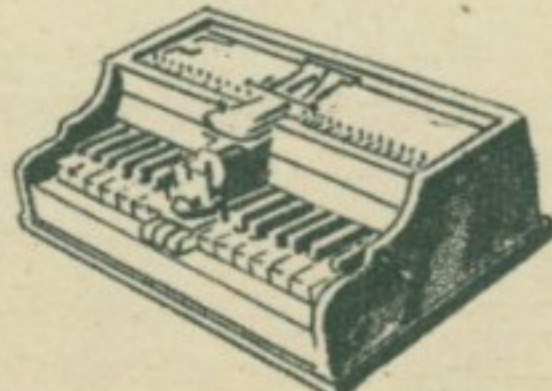

УМЕТНИК КОЈИ НИЈЕ ПРЕЖИВЕО УСПЕХ

Корејо (1494 - 1534), један од најславнијих сликара свих времена, добио је као хонорар за једно своје платно вредно од 25 килограма пуну бакарних новчића и носећи је кући, умро је од напора.

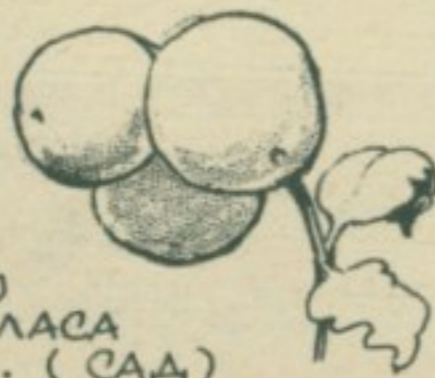
ПРВА МАШИНА ЗА ПИСАЊЕ

ИМАЛА ЈЕ ДИРКЕ
КАО НА КЛАВИРУ.

3 ВЕЛИКА ПАРАДАЈЗА

УКУПНО ТЕШКА
2 КИЛОГРАМА,
УЗРЕЛА СУ НА ЈЕДНОЈ
ПЕТЕЉЦИ У ВРТУ ВАЛАСА
ДЕПЈУА, У ОКРЕНТОНУ. (САД)

ЗА УВОЂЕЊЕ УЛИЧНОГ ОСВЕТЉЕЊА

У ГРАДУ
ШВАЈНФУРТУ (НЕМАЧКА)
РАСПИСАН ЈЕ ПОРЕЗ НА СВЕ
СЛАВУЈЕ ДРЖАНЕ У КАВЕЗУ.

(1819.)

ЧИТАО САМ ЧИТАМ...

Две речи
телефоном

Поставили смо им само два питања: коју су књигу највише волели у детињству и шта сад читају.

МАРИЈА ЦРНОБОРИ, првакиња Југословенског драмског позоришта: Из најраније младости запамтила сам књигу „Брига“ од Св. дермана. Сећам се дечака који је гледао како кућа гори и себе како сам безумно читала заборављајући на све око себе... и данас се у мени пробуди једно веома јако осећање када се сетим те књиге и тог читања.

Сада читам „Беседе“, књигу коју је издала „Култура“ а у којој су штампани текстови највећих говорника, војсковођа, државника... Синоћ сам управо прочитала један говор Петра Великог. То је у ствари историја, документи одсудних моментата у животу нација и појединаца.

МИРОСЛАВ ЧАНГАЛОВИЋ, првак Београдске опере: Међу најомиљеније књиге мога детињства свакако спадају „Робинзон Крусо“ и „Кожна чарапа“. Сем тога много сам волео народне песме које сам још као сасвим мали слушао уз гуде у моме родном Гламочу. Сећам се да сам још пре поласка у основну школу знао напамет многе стихове. Нарочито сам волео оне о Старици Новаци и Нејаком Грујици.

Сад сам управо завршио „Дрвени и смрт“ од Меше Селимовића. А спремам се да прочитам „Пролеће Ивана Калеба“ од Владана Деснице.

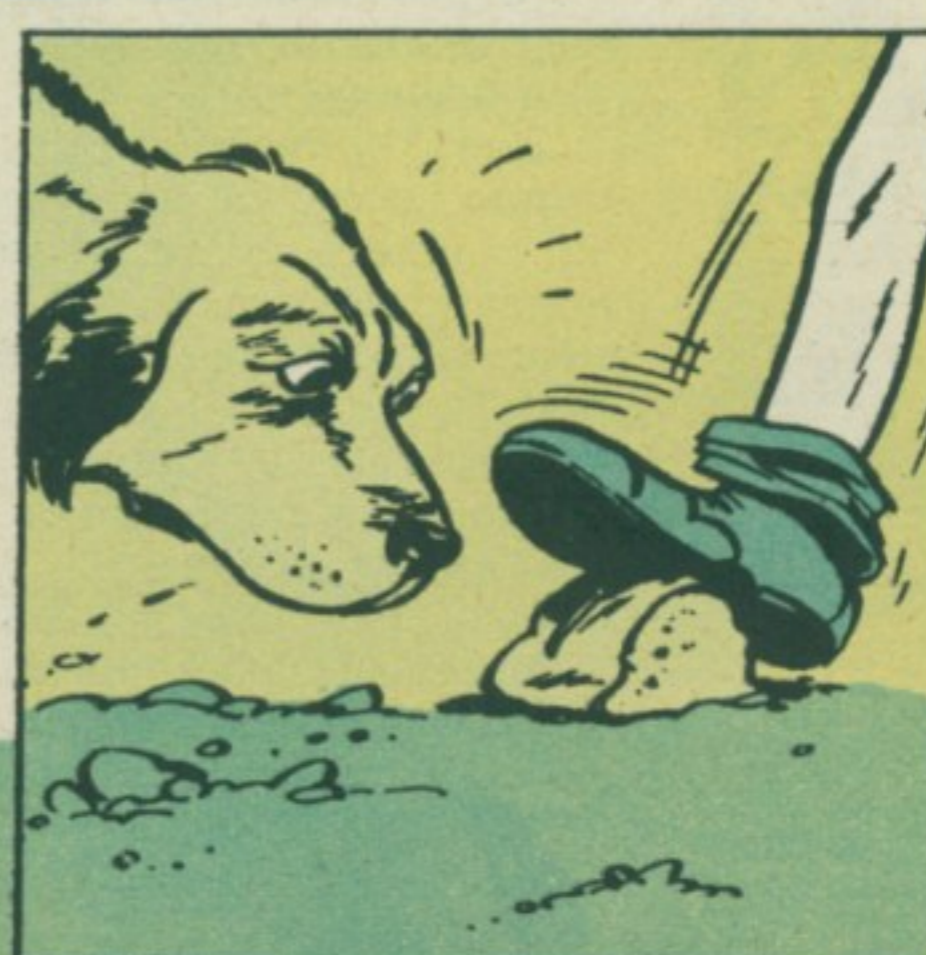
ФРАНЦЕ ШТИГЛИЦ, филмски режисер: Као дете олушевила ме родољубива књига „Под слободним сунцем“ Франа Салеског Финжгара, док сада најрадије читам Фокнера и друге истакнуте представнике модерног литерарног стваралаштва.

РЕЉА БАШИЋ, глумца: Мој први љубимац био је Карл Мај и његови јунаци. Занимљиво је да сам доцније имао један неочекиван скок, нисам прешао ни литературу која би по некој логици била наставка тематике Карла Маја. Почео сам да читам Крлежу, и то арло рано због тога и сада у свом образовању осећам извесну празнину.

Тренутно читам „Разговоре са великим уметницима“, дело написано у седам књига. Одушевљен сам нивоом на којем су вођени ови разговори. То су у ствари разговори снимљени на магнетофону са познатим уметницима као што су Пикасо, Малро, Лоренс Оливије, Морис Шевалије и други.

ИШТВАН КОРПА, најбољи стототенисер Југославије, осми играч на светској ранг-листи 1967. године: Најмилија књига из детињства ми је била „Зов дивљине“ Џека Лондона. Сада читам „Младе лавове“ Ирвина Шоа.

ТАТОШ НА ЛЕТОВАЊУ

Најмлађим Београђанима Кечам је цртао свог омиљеног Дениса пред халом Сајма.

ВЕЛИКА »НАПАСТ« СЕ РАЂА

Како се родила четворогодишња „напаст“ Денис, који је данас редован гост у листовима педесетак земаља? Појавио се 1951. и убрзо после тога доживљаје четворогодишњег дечака почели су да прате милиони читалаца и телевизијских гледалаца. Његов „отац“, амерички карикатуриста Хенри Хенк Кечам није морао далеко да трага за инспирацијом: Денис је права слика и прилика његовог рођеног сина, који се, уосталом, тако и зове. А Денисов тата

на цртежу, управо је аутопортрет — Хенк Кечам.

Са Денисовим творцем Југословени су се упознали октобра 1959. године кад је карикатуриста, на својој турнеји око света, провео један дан и у Београду. Од та двадесет четири часа највећи део Кечам је утрошио на цртање — Дениса.

Тада је добијен и овај интервју. Постављали смо питања, а одговоре добили — у слици.

ЛЕГЕНДА О ПОМРАЧЕЊУ МЕСЕЦА

Некад давно, када је свет још био млад, живела једна велика, велика птица која се звала Минокава. Била је велика као острво Негрос или Бохон. Кљун и канџе били су јој од гвожђа. Уместо очију имала је огледала а оштре ма-

чеве уместо крила. Живела је на другој страни неба, на истоку, и све је мислила како би појела Месец кад се овај рађао на небеском своду после свог путовања испод земље. Желела је да поједе и Сунце.

Једном је Минокава ухватила Месец и прогутала га. Људи су се уплашили, стали су да вичу:

— Минокава је прогутала Месец! Минокава је прогутала Месец!

Минокава је погледала доле на земљу да види зашто су људи узнемирени и нехотице отворила кљун. Месец је одмах искочио из њеног кљуна и побегао радујући се што се спасао.

И тада је Месец начинио осам отвора на источној страни неба. Кроз њих излази да би путовао по небу. Направио је и осам отвора на западу да би кроз њих излазио после путовања по небу. Урадио је то из страха јер је Минокава стално покушавала да га поједе. Сваког дана огромна птица чека крај једног од отвора на истоку и Месец се веома боји сусрета с њом.

Ако Минокава прогута Месец и Сунце, може се спустити на Земљу да поједе и људе. И увек кад Минокава прогута Месец људи из племена Богобо вичу и ударају у гонгове и бубњеве. Тада се Минокава нагиње, гледа доле на Земљу и открива кљун да би боље чула. А Месец хитро искаче из њеног кљуна и бежи што даље од Минокаве.

И сви из племена Богобо знају причу о страшној птици гвоздена кљуна и верују да до помрачења Месеца долази када Минокава прогута небеску светиљку.

Из филипинског фолклора

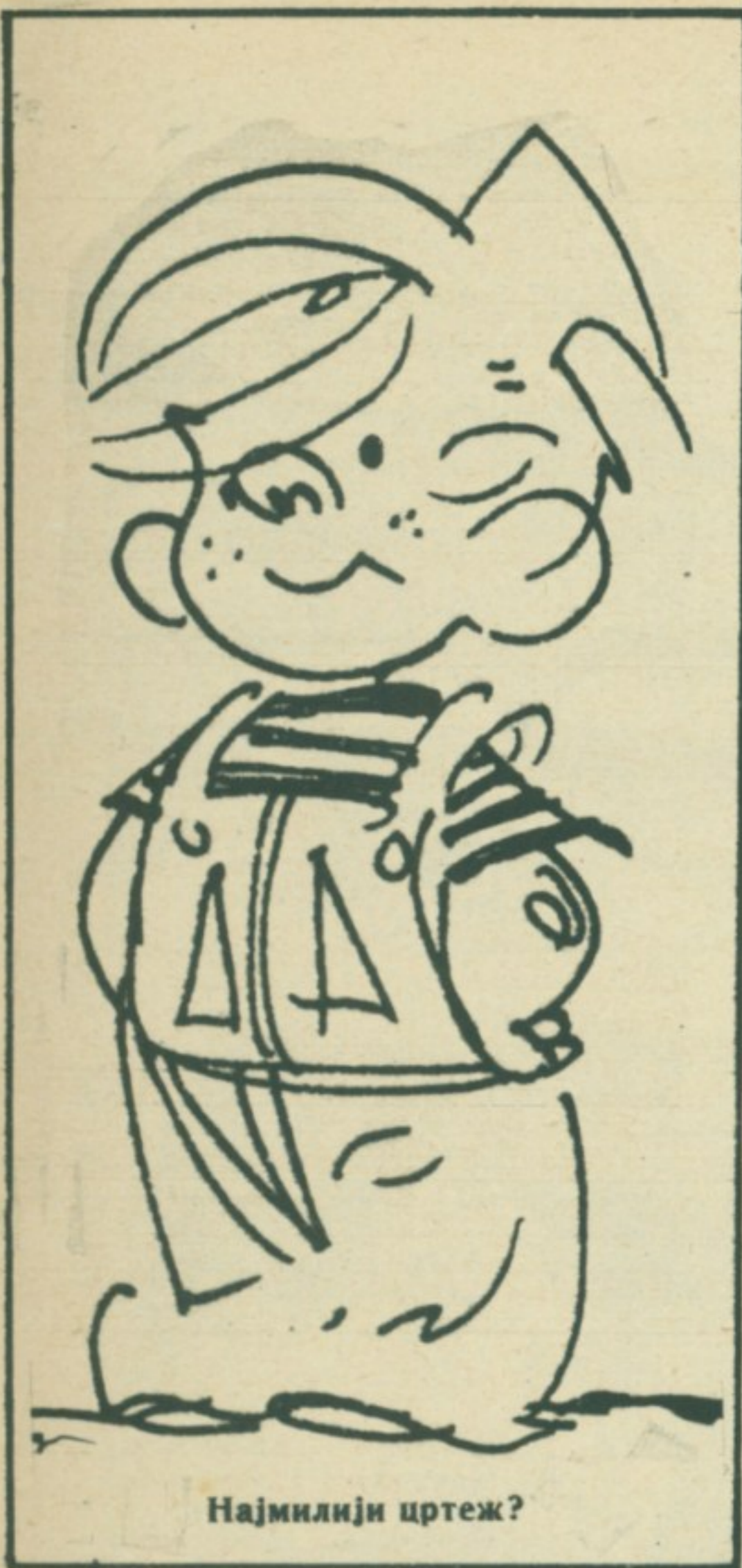

Како и зашто сте почели да цртате?

Кад сте били најсрећнији...?

Најмилији цртеж?

Шта радите кад не цртате?

КОПЉЕ И ШИМПАНЗЕ

Недавно је холандски зоолог доктор Адријан Картланд и причао свету о необичној способности шимпанзе да рукује штапом као... копљем! Шимпанзе су, по његовом мишљењу, живели некад на пространим саванама и тамо су се у борби за живот научили да рукују камењем и штапом. Али, људи су их са савана потиснули дубоко у шуме. Дрвеће на које су се населили хранило их је својим плодовима и штитило од непријатеља. Штапови и камење више нису били потребни и шимпанзе су на њих заборавили. Али не сасвим. Оне шимпанзе, каже Картланд, које живе на истрају шуми и одлазе на обрађена поља да би се сладили кукурузом и бананама, често се, да би се одбранили од непријатеља, наоружавају гранама и штаповима.

Картланд је начинио механичког леопарда, покривеног правом леопардовом кожом, који је покретао главу и махао репом као жив. С том „играчком“ зоолог је отишао у џунгле Гвинеје где је пронашао један чопор шимпанза и у његову близину поставио свог „ерзац-леопарда“. Лажни леопард је завртео главом, научник је скривен у грмљу заурлао као прави леопард: мајмуни су оставили своје „послове“, накостршили се и претећи кренули на непријатеља. С продорним крицима и у организованом поретку шимпанзе су нападе леопарда“. Напали су сложено, неки су се чак држали за „руке“. Једни су бацали на „звер“ грудве суве земље а други су, откинувши с дрвећа јаке гране и наоружавши се њима као копљима, гађали „леопарда“ тако да су му изрешетали кожу. Крећући у напад носили су штапове заметнуте на раме и бацали их веома окретно и прецизно.

ли. Али реши ми, зашто се стално осмехујеш, чему се подсмеваш?
— Зар се теби не чини да на све ту све до данас има много ствари којима се може подсмевати мада има много и таквих којима се може радовати, осмехивати...
— Али, у твом осмеху се крије загонетка.
— Доћи ће време када ће и она бити одгонетнута. Људи су прочитали древна писмена, одгонетнули хијероглифе! Понекад ми је чак и страшно кад поново чујем познате речи. Ваши научници су прочитали чак и љубавна писма древних Египћани: „Зашто не могу да проникнем до самог твог срца?“ А знаш ли причу о соколу који је украо сандалицу док се девојке купале? Соко је кљуном дограбио сандалицу и полетео с њом али ју је испустио и она је пала пред ноге фараону који је шетао по свом врту. Ципелица је била толико мала да је фараон зажелио да види њену сопственицу а када ју је видео — оженио се њом. Међу владарима старог Египта био је и један млад фараон, песник и сањар, наследник Аменофиса III. Звао се Ехнатон. Он је срушио зидове које су делили жене са двора од осталог света; у његово време скинуте су копрене с њихових лица и људи су угледали, заувек запамтили и заволели грациозну фигуру и лик Нефретете. Она је стајала уз њега у његовој борби за нову веру. Ехнатон је умро кад је напунио тридесет година а то је било пре три и по хиљаде година. Њихова љубав трајала је само једно пролеће...
— И ти до сада тугујеш због тога, Сфинго?
— Туга је људско осећање а ја сам камен. Па ипак се радујем, радујем се гоме како се изменио Египат. Нови живот стигао је не обале Нила! Верујем да ћу видети још многа свитања, још више срећних људи.
На десној обали Нила показало се сунце. И као током многих векова први зрак додирнуо је Сфингино лице...

Тешко је угрбити прилику за разговор с њом. Стално је опседају многобројни туристи, она учествује у представама „Звук и светлост“. Тада њено лице израња из таме и под светлошћу рефлектора постаје час жуто, час зелено, час плаво. И уместо ње ње ну историју у „скраћеном издању за туристе“ прича магнетофон.

Али једном, када је репортер (ко зна по који пут); стајао загледао у њено ветровима и кишом изгрижено али ипак лепо лице, Сфинга је тихо проговорила:

— Данас, пред само свитање, кад људи чврсто спавају, док спавају и минарета и планине Мокалат а врхове пирамида сунце још није осветлило, дођи...

Небо је тек почело да руди када је репортер заобишао Кеопсову пирамиду и спустио се до самих Сфингиних шапа.

Свуда унаоколо царовала је тишина. Мало ниже спавале су камиле с украшеним седлима на којима се туристи тако радо фотографишу. Понекад се само чуло штектање лисице — њих у овом крају има много: пукотине у пирамидама, разрушене гробнице и храмови сигурно су уточиште за змије, лисице и шакале.

Поштујући египатске обичаје, репортер је измењао са Сфингом поздраве. А затим је запитао:

— Колико имаш година?

— Пет хиљада?

— Ох! Мора да си за то време много видела и доживела!

Сфинга је дубоко уздахнула, њене камене обрве су задрхтале али се нису подигле. И даље је гледала некуд доле, као да читаво време покушава да завири у своја сећања. А затим је проговорила:

— Ти, вероватно, знаш да сам постављена тако да први зраци сунца — мога бога — прешавши Нил додирну моје лице. За пет хиљада година видела сам сва рађања сунца. Од онога што сам чула и дознала многе су ствари жалостиле моју душу. Али имам и много лепих успомена. Пред мојим

очима одвијала се историја. Видела сам Антонија и Клеопатру. Алек сандар Македонски и Наполеон били су под мојим ногама. Властољубиви снови освајача умирали су и падали као јесење лишће и ветар историје их је односио. Многе сам ствари научила и видела, али у свом кратком животу никако нисам успела да схватим завојеваче, краљеве и диктаторе.

— А шта си схватила?

— Да време све побеђује.

— Ми, људи, другачије мислимо. Ми мислимо да мисао и идеје побеђују време. Узми као пример себе, своју судбину. Зар човек није створио и тебе и пирамиде? Не мислим на славољубиве фараоне који су веровали да ће победити

— Не, моје лице, лице фараона Хефрена, исклесано је из диорита, веома ретког камена које је Хефрен донео са једног свог ратног похода.

— А ко је створио, како се звао скулптор?

— Не знам, на своју велику жалост. Али, име ми је дао Грк Херодот. Он ме је назвао Сфингом као да сам рођена у његовој земљи. И то ми је име заувек остало. Кад су Арабљани дошли на обале Нила, назвали су ме „Абу-ел-Хол“ што значи „отац страха“. Упознали су ме кад сам била засута пустињским песком и моје изнакажено лице уливало је страх усамљеним путницима.

ИНТЕРВЈУ СА СФИНГОМ

време тиме што ће саградити тебе и пирамиде које ти чуваш, већ на народ — немаре и робове, који су вукли и слагали тешко камење.

Сфинга се осмехнула:

— Изгледа да ми својом величином више не можемо да запањимо људе. Колико би се Кеопсових пирамида могло уградити у Асуанску брану? Слушала сам како људи причају о њој...

— Седамнаест.

— Знаш, жао ми је што не могу да видим нови Асуан.

— Стари си, вероватно видела? Зар твоје лице није исклесано из асуанског гранита од којег су у твоје време прављени сви споменици.

— Је ли истина да су ти Наполеонови војници пуцали у лице?

— Многи су то чинили. Али, ја сам се осмехивала и људи нису могли да поднесу мој осмех. Тај мој осмех највише је мрзео један гневни средњовековни емир. Сматрао га је подсмешљивим и неверничким. Још ми је више унаказно лице: пуцао је на њега из топа. Деца нису смела да гледају у мене бојећи се моје наказности. И више нико није пролазио поред мене, нико ме није слушао, нико ми се није молио.

— Али сад је другачије! — побунио се репортер. — Цео свет зна за тебе. Људи долазе из свих крајева земљине кугле да би те виде-

КАПЕТАН Кејт

ПОСЛЕ БАМА ВОРЕТОВ СЕ ВРАТИО У СВОЈ СТАН...

Хоћу да вам причам о псима. Зашто о псима — упитаће, свакако, многи читаоци. Па, пре свега, због тога што волим псе, а то нити ми је врлина нити мана. Једни воле коње, други мачке, а неки не воле никога. Што се мене тиче, ја сам од детињства заволео псе.

У Лондону ме увек запањују пси и то не зато што међу њима има много расних и негованих, већ зато што се изванредно понашају на улици. Тамо се ретко може видети пас на узици. Они шетају сами као да знају да постоји псећа „Карта о слободи“, понекад се међусобно упознају, понекад пролазе једни крај других не обраћајући пажњу. Као да желе да покажу своју самосталност, не базирају се на своје господаре. Али, ево прелаза преко улице — хиљаде аутомобила. Пас не силази на коловоз, чека свог господара и прелази улицу поред његових ногу (очигледно, псима је јасно да не треба претеривати у слободољубљу). Чехов је волео псе. Куприн се сећао како је Антон Павлович са доброћудним осмехом често говорио: „Диван су народ — пси!“ Код књижевника Груздева живеће су две пудлице, гладне и измршавеле. Једном је Груздевлева жена донела следовање за два дана, своје и мужевљево. Све у свему — пет стотина грама црног и њецавог хлеба, сличног глини. У предсобљу је zazвонио телефон, она је појурила, дуго разговарала и изненада се сетила да је на ниском сточићу оставила хлеб. Спазила је пудлице које су седеле и као зачаране гледале комад хлеба, испод сваке је на поду била барица: текла им је пљувачка, али хлеб — нису дирнуле.

На фронту сам срео многе неустрашиве псе. Поентер за везу пузио је испод митраљеске ватре и носио извештај са средње линије на командно место. Шкотски овчарски пас у заштитном белом огртачу (то се догађало зими), наставши рањеника, легао је крај њега — на леђима му је била корпица са завојним материјалом, јело и вотка — затим је узео у зубе кожно торбу, обешену за огрлицу и појурио према човеку-болничару показујући да је некога пронашао. Често су рањенике одвозили пси упрегнути у саонице и они су то чинили врло пажљиво. У једној од таквих запрега налазиле су се две лајке које су имале неке међусобне нерашчишћене рачуне. Док су радиле никад се нису свађале, али чим би их испрегли започињао је мали псећи рат.

Мој пас Бузу II није био кукавица, али за време једног од првих бомбардовања Москве жена га је оставила у стану на деветом спрату (пси нису пуштани у склоништа и Бузуа је ударио ваздушни талас. Онесвестио се али ускоро је устао и ослободио се страха. После тога чим би започела прмљавина артиљерије он би се уплашено обзирао на прозоре. Кад бих седео далеко од прозора, он би тихо цвилио, али требало је само да жена или ја приђемо прозору и Бузу II је почињао да лаје: покушавао је да нас отера од прозора, убеђен да паљба не може донети ништа добро.

Постоје расни пси, а постоје и пси-чувари куће — и једни и други су на свој начин добри. Рекао бих да су чувари куће „свестранији“ од расних паса. Расни пси подсећају на људе-стручњаке. Шкотски овчарски пас уме

да изводи на пашу стадо крва или оваца без пастира; њуфаундлендски пас спасава утопљенике.

Споменуо сам већ Бузу II, скок-теријера. А Бузу I је био више чувар куће или, како се углађено изражавају наши одгајивачи паса — мелез. Мајка му је била скок-теријер, а отац шпаниел. Имао сам га кад сам живео у Паризу. Био је то диван, весео пас, мада је имао и мане које су подсећале на људске — био је хвалисавац, а понекад и мангуп.

Кад сам га водио на каишу, правио се необично брблен и лајао је на огромне доге, али требало га је само пустити с каиша и он би одмах постао веома разборит и опрезно је обилазио велике псе. Становао сам на првом спрату и Бузу је понекад искакао на улицу и јурио у месарницу где је продавана коњетина. Тамо је

отпочињао да изводи разне „нумере“: шенио је, правио компликоване пируете и као награду добијао је комад меса. У ресторану где смо вечеравали обилазио је све столове, посматрао и, наравно, њушио. Парове није волео: они су исувише заузети својим осећањима и Бузу I није хтео да их узнемирава. Тражио је усамљеног посетиоца који једе масно јело и почињао је да му се умиљава, показујући изузетну љубав. Разнежени човек давао би му комад бифтека. Четврт часа касније узалудно је дозивао пса — јео је крушку, а Бузу I није волео воће. Када сам с њим шетао булеваром Монпаранс, јурио је напред, свраћао у кафану и крај тезге где су спремани сендвичи на брзину изводио циркуске тачке. Добивши комадић шунке, истрчавао је на улицу и правио

Објављујемо један од последњих радова Иље Еренбурга, истакнутог совјетског књижевника, јавног радника и активног борца за мир

ДИВАН СУ НАРОД

се као да ме очекује, као да ми је хтео рећи, зашто закашњаваш? Чврсто је веровао у моћ својих тачака. Једном се играо у празној соби и лопта се откотрљала под орман. Ушавши спазио сам Бузуа како стоји на задњим шапама пред орманом и очекује кад ће се лопта појавити.

Сви пси одушевљено дочекују своје господаре; многи траже поклон и приносе час ципелу, час крпу за брисање пода, час новине. Тако су радиле и пудлице моје кћерке, Чука и Угљенчић. У Прагу сам имао познаницу, Чехињу Миљцеву. Њен шпаниел је увек тражио поклон, а када ништа не би добио, узимао је у уста своје дуго пахуљасто уво и подносио га домаћици или мени.

Чука је била умиљата и кућа-ница: доносила је у трпезарију цигарете, шибице, новине, затварала врата. Понекад нико ништа није тражио од Чуке и она би малаксала од дивног мириса кобасице, узимала иницијативу у своје шапе: затварала је врата или доносила „Вечерњу Москву“.

Чукин син, пас Угљенчић, био је сањалица и одликовао се необичном осетљивошћу: када би било коме постало тешко на души — а ратне године нису биле лаке — он је покушавао да утешу људе: седао је крај њих и нежно им гледао у очи, машући репом.

Пси имају изврстан слух. Моја шкотска овчарка Тајга разликовала је сирену нашег аутомобила на тринаст метара и јурила у настојничкову кућицу молећи га да отвори врата. Нисам могао да схватим чиме се разликује сирена мог аутомобила од других, али Тајга је то добро знала.

Чувени клоун и дрсер Дуров имао је много паса. Сећам се како је крајем двадесетих година један његов пас играо улогу математичара. Једном је Дуров рекао гледаоцима: „Пас не може да броји, али он је веома проциљив. Гледајте пажљиво. Моје лице се мења када пас пролази поред потребне коцке“. Он је четири пута понављао тачку и нико није запазио када је Дуров једва приметно дао знак оком.

Мој пријатељ Ајвор Монтегју послао ми је једном из Лондона одраслог пса — он није знао да у гајилишту не треба куповати пса који има годину и по дана.

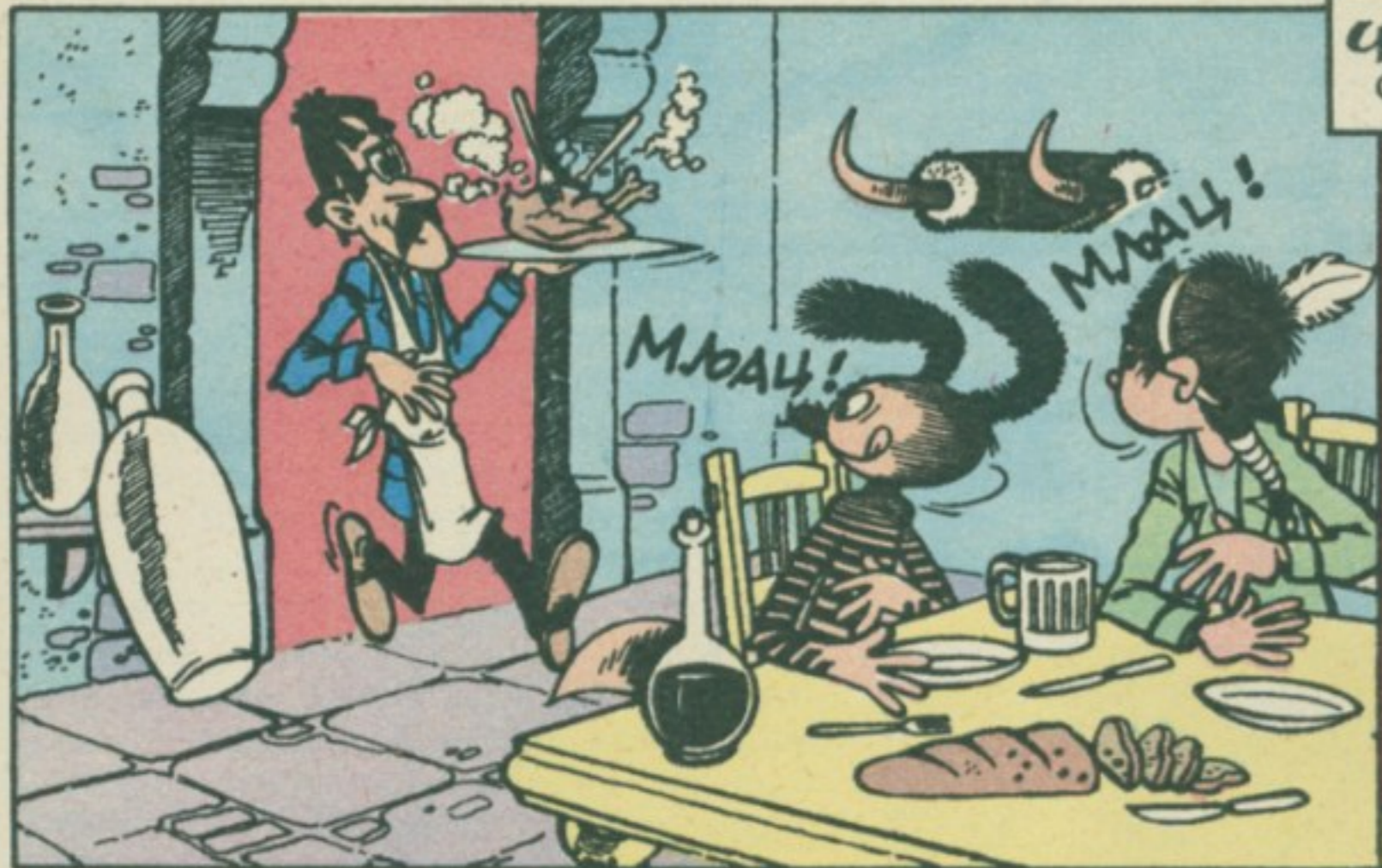
У родослову пса била су злослутна предсказивања: мајка му се звала Освета, а он сам добио је име Ретрибујшн, што би значило Осветник. Пас није знао ни једно од тих имена и ми смо га назвали Томка. Показао се уистину осветник. Не знам како је живео у гајилишту, али, очигледно, јако лоше. Био је неповерљив и раздражљив. Уопште, представљао је пса болесног од маније гоњења.

Неки читаоци ће се, свакако, зачудити: старац је сишао с ума! Каква корист од пса? Могао бих да им објасним да су пси понекад веома корисни и да знају много заната. Али рећи ћу оно најважније: пси су добри пријатељи и они помало помажу дечаку и младићу да постану људи, а постати човек није нимало једноставно. То је, свакако, чак и теже него положити одлично све испите и добити сведочанство о зрелости...

ГРУ-ГРУ, УАПА И ТАЈАНСТВЕНИ ПРОФЕСОР Z.O.

УБИТЕ, СЕДИТЕ!
ПРИПРЕМИКУ
ВАМ СПЕЦИ-
ЈАЛИТЕТ
КУКЕ... КИ-
КИРЕЗ НА
РАЖЊУ!

ХА! ХА! МАЛЧИЦ-
КО ПРАШКА ЗА
СПАВАЊЕ И
ИГРА ЈЕ
ДОБИЈЕНА!

ЦАПИНЕ ОЧИ ПОЧЕЛЕ
СУ ДА СЕ СКЛАПАЈУ,
СКЛАПАЈУ...

ЈЕДАН ЈЕ ГОТОВ!
САД ЋЕ И
ДРУГИ!

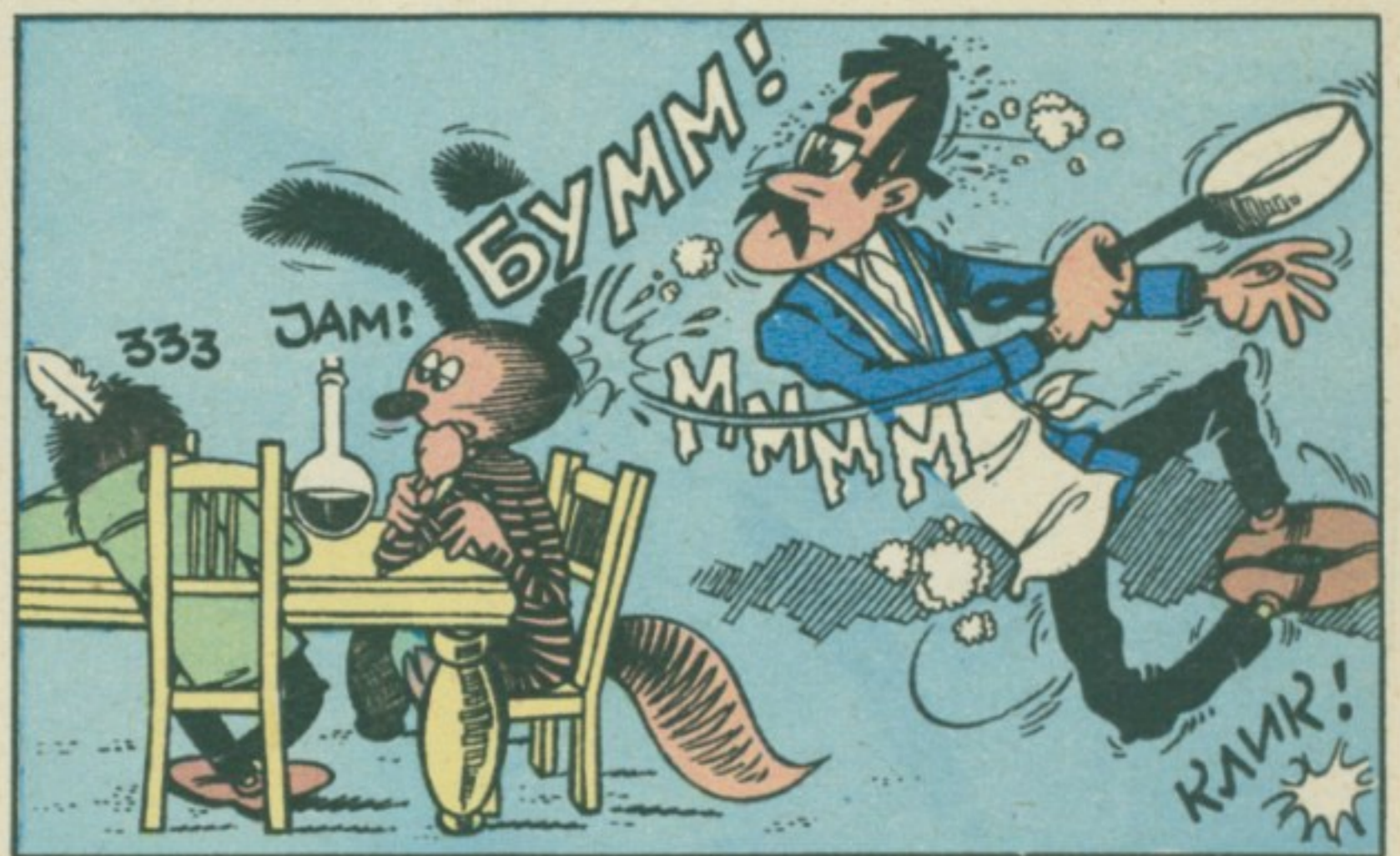
ХРРР! МММ!
МММ!

ДАНА 27. ЈАНУАРА
1968. ГОДИНЕ, УТВРЂЕ-
НО ЈЕ ДА ЈЕ ОРНИТО-
РУКЕГРУПУС ОТПОРАН
НА НАЈЈАЧЕ СРЕД-
СТВО ЗА СПАВАЊЕ...

ЛУКАВСТВО НИЈЕ
ПОМОГЛО... ТРЕБА
ПРИБЕКИ
СИЛИ!

333 ЈАМ!

БУММ!

МММ!

КАМР!

ИСТОГ
ДАНА БИЛО
МИ ЈЕ ОМО-
ГУКЕНО ДА
УТВРДИМ И
ЊЕГОВУ НЕВЕ-
РОВАТНУ ОТПОР-
НОСТ НА БАКАР...
АЛИ, ДА ЛИ ЋЕ
ОДОЛЕТИ
ДРВЕТУ?

БАЖ!

ЗИП!

МАМА,
МАМА,
ДОБИ МИ
УПО-
МОК!

ШТА ЈЕ САД ОВО? ИЗ-
ГЛЕДА ДА СЕ БУДИ!
УКАС! ОН
ЈЕДЕ СПАВА-
ЈУКИ!

ПОШТО СЕ ПРОБУДИО, ГРУ-
ГРУ ЈЕ ПОЧЕО ДА ОСЕКА ПО-
СЛЕДИЦЕ БАКАРА И ДРВЕТА...

УРА! МОЈ
СИ! ПРИПАШКЕ
МИ И СЛАВА
И ХВАЛА!

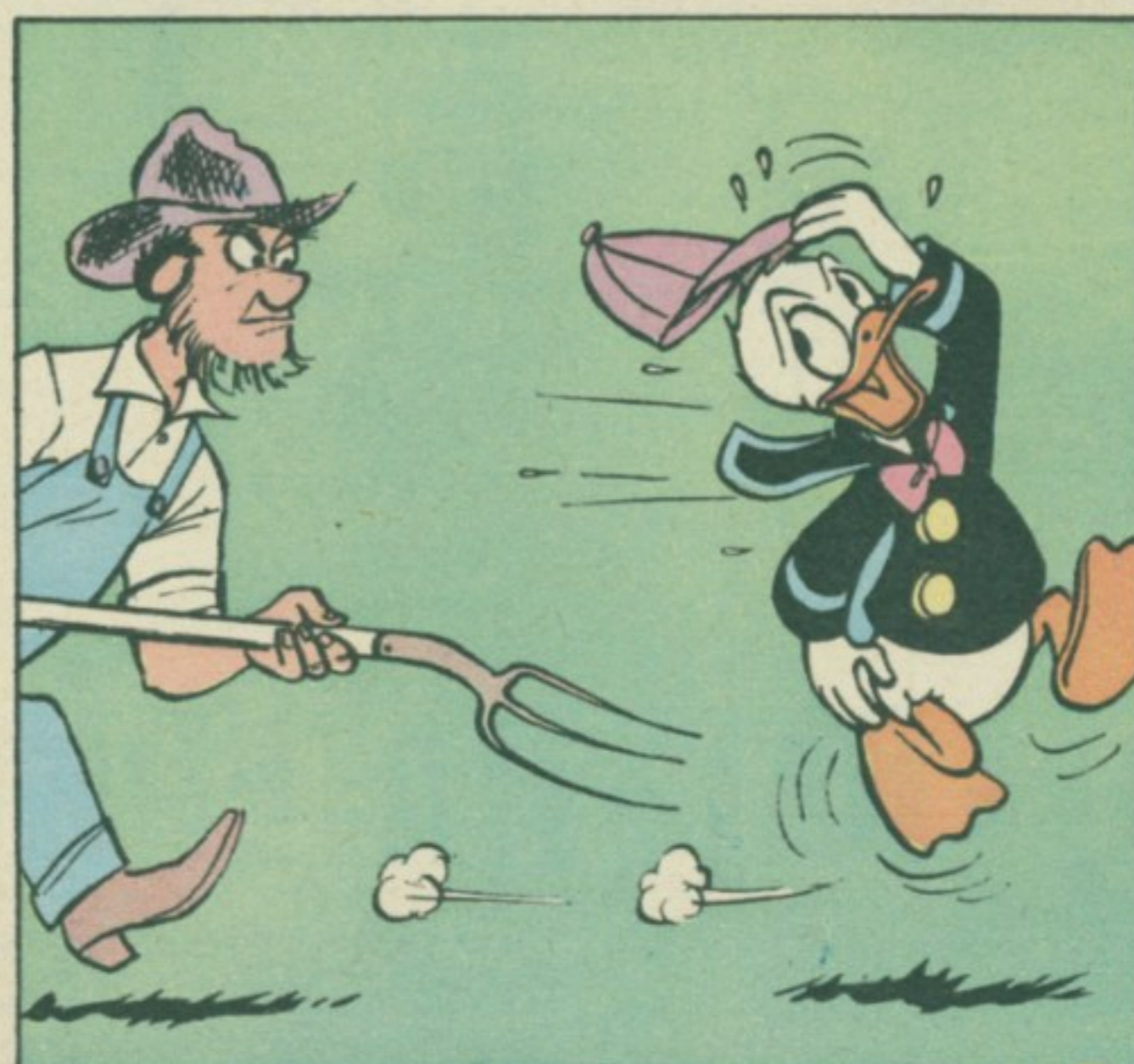
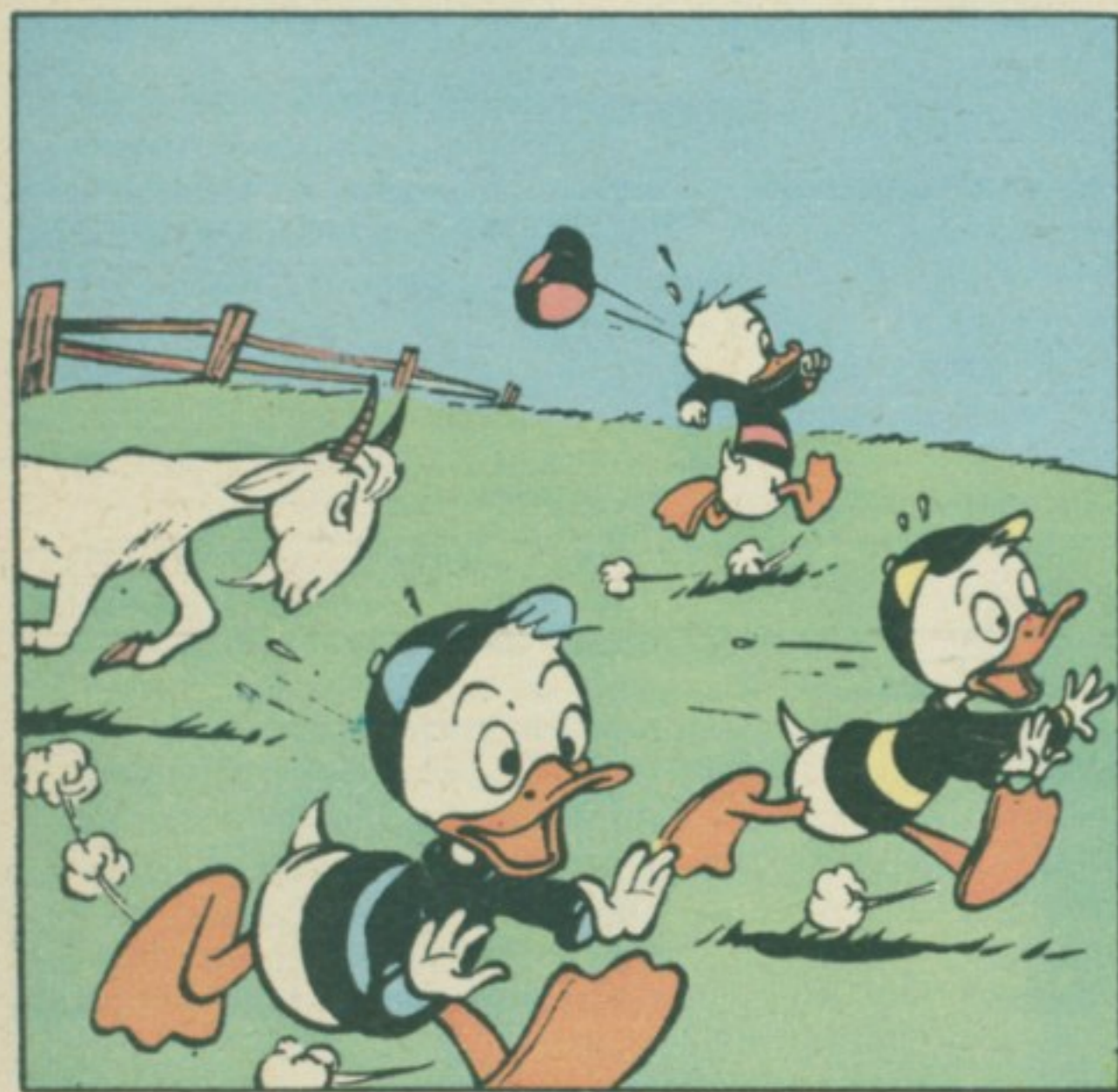
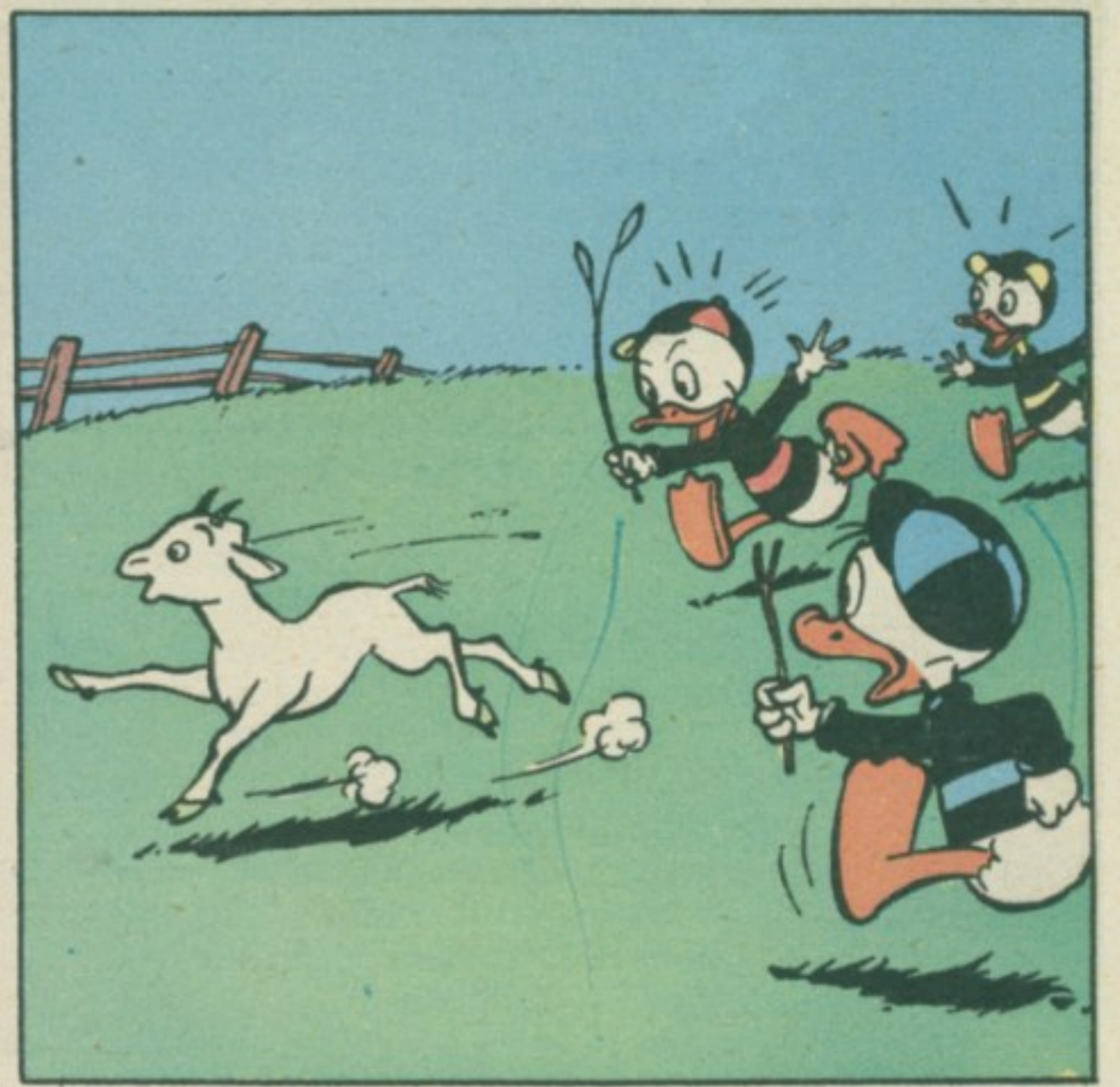
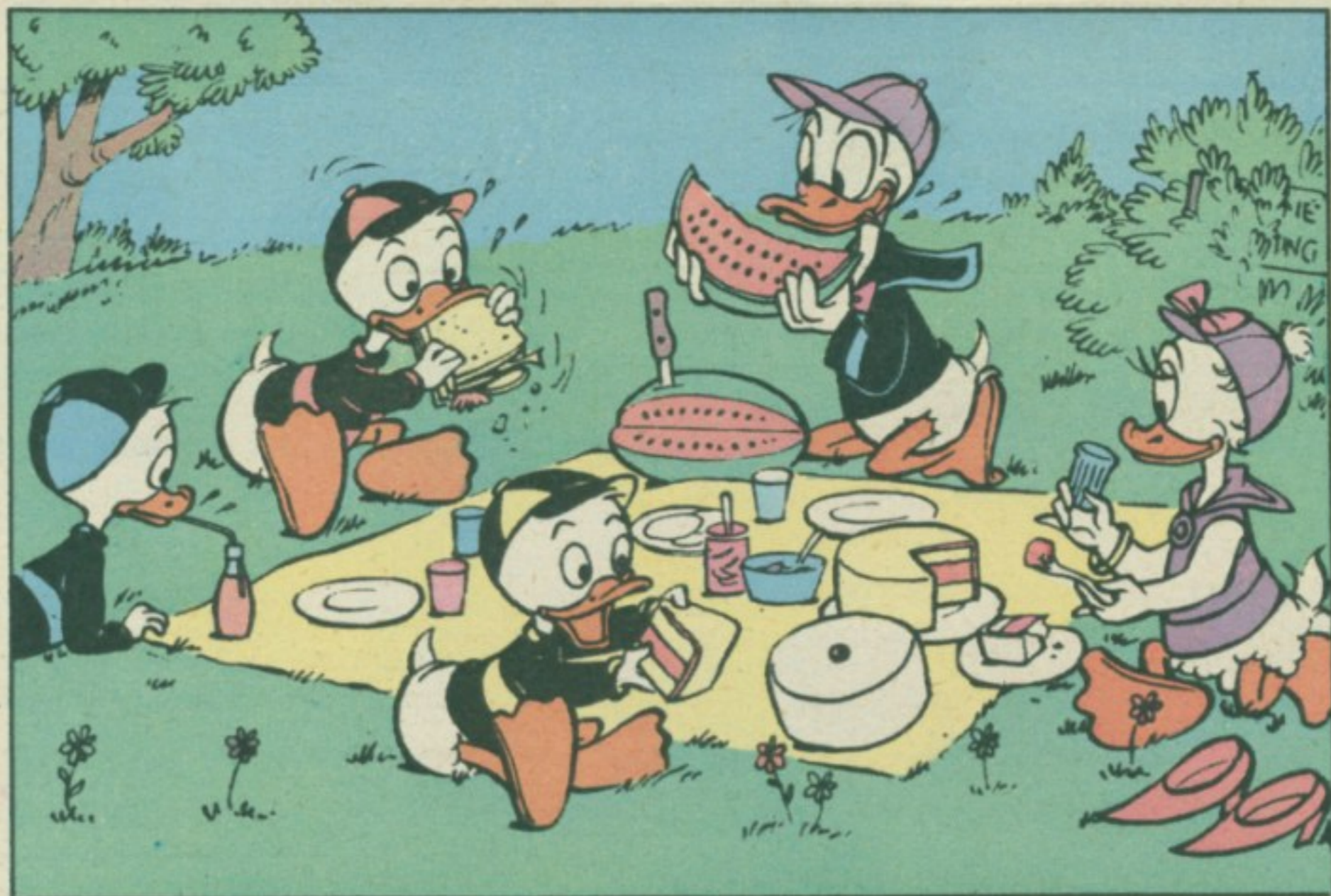

ХМ! НЕЋЕ СТАТИ
У ОВО КОФЕРИЦЕ!
АЛИ, ИМАМ
ИДЕ-
ЈУ!

WALT
DISNEY

ΠΑΠΑ ΠΑΤΑΚ

УСПОН

Уске улчице, канали из којих се шири смрад, куће чији горњи спратови прете доњима. Необични називи на које ухо савременог човека није навикло: Улица певаца, Улица љубешњака, Баволских ветрова. Покаткад прођу раскошне кочије, врзају се занатлије, трговци, слуге. Не журећи шетају гардисти и мускетари у блиставој одећи... Такав је био Париз 1630. године. У велику кућу од камена у улици Тисерандери уселио се судија Етјен Паскал. Његови чести гости били су људи једног другог Париза — Париза научника, писаца, уметника.

Домаћин куће имао је две страсти: математику и васпитање троје деце, којој је после женине смрти одлучио да посвети све своје време. По његовом мишљењу син Блез прво треба да учи латински, грчки, историју, географију па тек онда да се прихвати математике. Одредио је и узраст кад ће Блез моћи да се удуби у изучавање математичких трактата — 16 година. А до тада у кући Паскалових није било ниједне књиге из математике а кад је Блез био присутан, о тој теми се није разговарало. И одједном, четири године пре назначеног рока поносни Етјен обохрабрено је посматрао занесеног дечака задубљеног у размишљања. Свуда око њега били су разбацани цртежи из којих је било очевидно: Блез покушава самостално да обради основе геометрије. Затим, називајући праве линије штаповима, а обим оградом, он је објаснио оцу суштину следеће теореме: по Блезовом мишљењу збир унутрашњих углова троугла увек износи као — два угла квадрата.

Од тог тренутка Етјен је одбацио своје теорије о васпитању и Блез се одушевљено удубио у неиспитана подручја геометрије...

Касније су настали гласови који су Паскалу приписивали фантастични успех на подручју математике. Говорило се, на пример, да је он самостално доказао 32 теореме из прве књиге великог Еуклида. И мада за ово нема доказа, већ само постојање ове легенде сведочи о изузетној математичкој надарености дечака.

После четири године, кад је по мишљењу свог оца тек требало да отпочне упознавање с математиком, Блез је завршио прво истраживање о коначним пресецима и тиме одушевио највеће математичаре Француске: Робервала, Дезарга, Мерсена, Птија. Само је велики Декарт примио рад без одушевљења: „Ја не могу да се занимам за дело једног дечака.“

Али Блез више није био дечак. Године проведене у Паризу нису биле изгубљено време. Он се сретао с водећим мислиоцима, постао зналац грчког и латинског. Његова енергија такмичила се са снагом његовог интелекта: из теореме о коничним пресецима он је извео око 400 закључака! На прагу живота он је као нико други стајао спреман да постигне блиставе успехе.

Прича се да је на једном имању у Јужној Француској сачуван до данашњег дана мали апарат који је неки руански механичар направио по упутствима Блеза Паскала. Тај механизам, који нам с данашње тачке гледишта изгледа примитиван, с правом се сматра претком савремених рачуноских машина. Он је имао уређај за преношење цифара из једне колоне у другу као и за бележење сума добивених као резултат све четири рачуноске радње. Али за Паскала је овај механизам значајно нешто много више од обичног аритмометра: управо у тој машини сјединиле су се његове љубави: опседнутост математиком, страст према механици и љубав према оцу...

У Руану је изводио огледе с течностима. Резултат — откривен је Паскалов закон свима познат из уџбеника физике. Све је почело кад је у Руан стигао у госте Блезу Паскалу његов пријатељ инжењер Пјер Пти. Он је

БЛЕЗА ПАСКАЛА

И ПАД

причао Паскалу о необичним експериментима Фирентинца Торичелија. Напунивши стаклену цев живом, он је један крај затварао прстом а други стављао у суд са живом. И тада се, насупротив свим ауторитетима који су тврдили да природа не трпи шупљине, стуб живе мало спуштао и заустављао, задржаван неком невидљивом силом а на врху цеви остајао је празан простор.

Блез је одлучио да одмах и сам започне опите. У то време Руан је имао одличне стакларе-дуваче, најбоље у Европи, отац је имао новца, Пти — искуство инжењера, а Блез ентузијазам. Какве све уређаје није испробао Паскал! Ту су се могле видети стаклене цеви разних ширине, облика, дужина. Било их је дугачких и до 14 метара. Да би извели неке опите с њима било је потребно да их причврсти за бродске катарке.

Овакав рад захтевао је од Блеза велико напрезање па су му 1647. године лекари посаветовали да се мане научног рада и да се одмори и разоноди. Он одлази у Париз, али ту заборавља све савете лекара и убрзо је у центру научних збивања. Овог пута Декарт га прима као себи равног да би заједнички проверили опите Торичелија. После два месеца Блез, иако не и присутан тамо, руководи опитима које је муж његове старије сестре, Пилберт, изводио на планини Пју де Дом у близини Клермона. Као што је Паскал и предвиђао, стуб живе у цеви заустављао се на већој висини кад су се инструменти налазили у подножју планине, а спуштао се уколико су се померали према врху.

Отприлике у то време он је скицирао два трактата који су сумирали његове резултате барометарских испитивања. Чудно осећање доживљава човек кад листа странице рада који је угледао свет тек после смрти научника. Читалац остаје запањен исцрпним експериментима, закључцима које изводи аутор. Овде је први пут била приказана шема хидрауличне пресе (у принципу) — машине која је 200 година касније донела богатство Вилему Армстронгу — оснивачу познатих фабрика лусака.

Са физичких истраживања Паскал се поново враћа математици, теорији вероватноће, којој је поставио темеље заједно с математичарем из Тулузе Пјером Ферма. Повод који је случајно побудио интересовање Блеза за ову област били су проблеми везани за игру — с коцкицом.

Тих година сазревају његови најграндиознији планови. Он намерава да напише трактат о теорији бројева и о равнотежи течности, о аритметичком троуглу, перспективи, магичним квадратима, кругу, коничним пресецима. Најзад, имао је намеру да рачун вероватноће претвори у чисту науку.

Али, његовим плановима није било суђено да се испуне. Нешто се изненада и одједном стомило у Паскалу. Напустио је своја испитивања, удаљио се од друштва и пријатеља. Молитве и проучавање библијских текстова постали су му једино занимање. Сав свој прошли живот почео је да сматра грешним и прихватио је најстрожи аскетизам.

Како се могло десити да један од најобдаренијих математичара и физичара Француске напусти науку? Шта га је натерало да се преда религији и не заврши тако блиставо замишљене и започете радове?

Историчари могу само да нагађају. Очева смрт, судбина млађе сестре која је отишла у монахиње, то су највероватније били разлози који су могли да утичу на психу Паскала. Пријатељи научници сматрали су његово повлачење великим губитком за науку.

Блез Паскал је умро 1662. године. Тако се у четрдесетој години живота завршила његова трагична судбина.

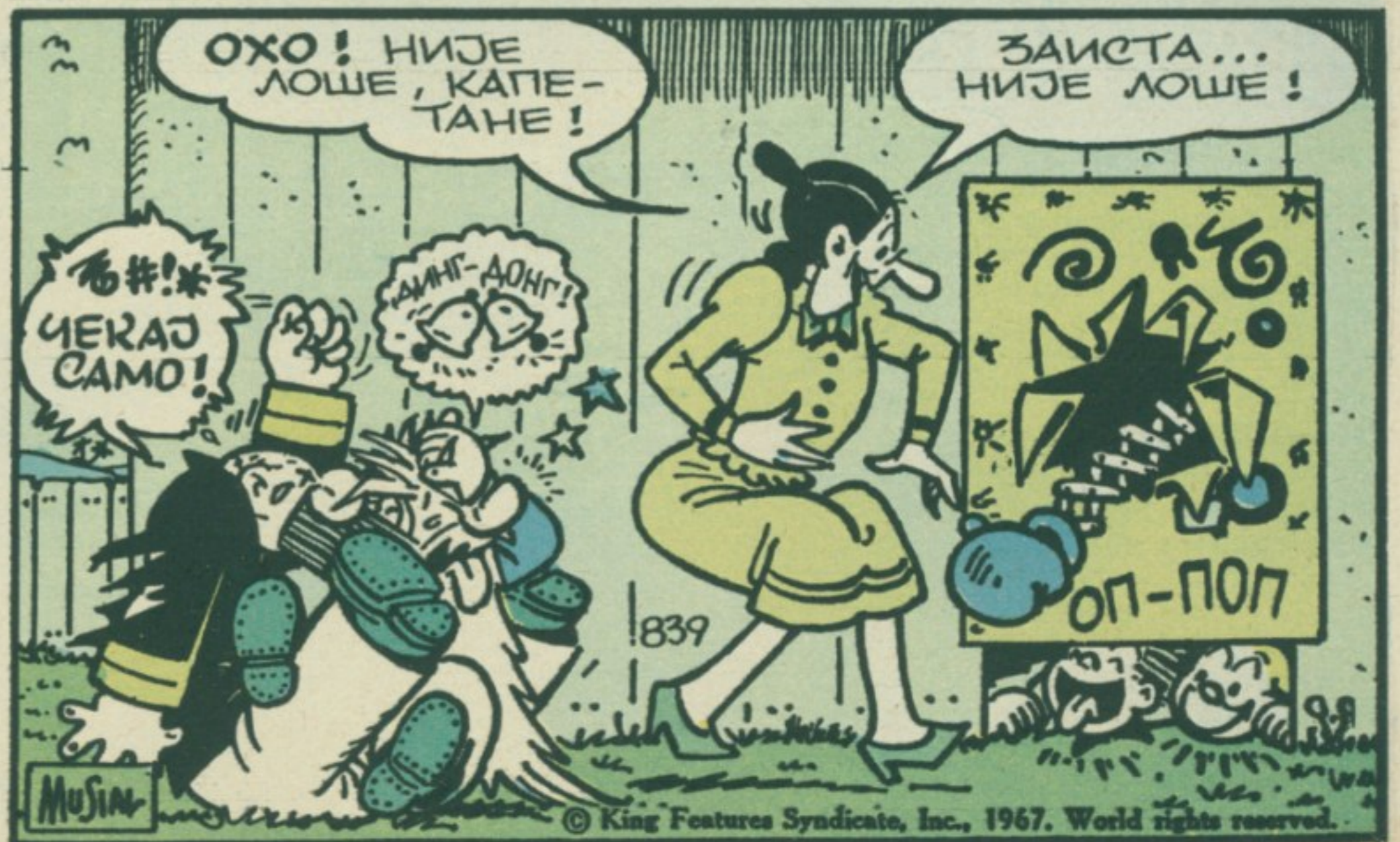
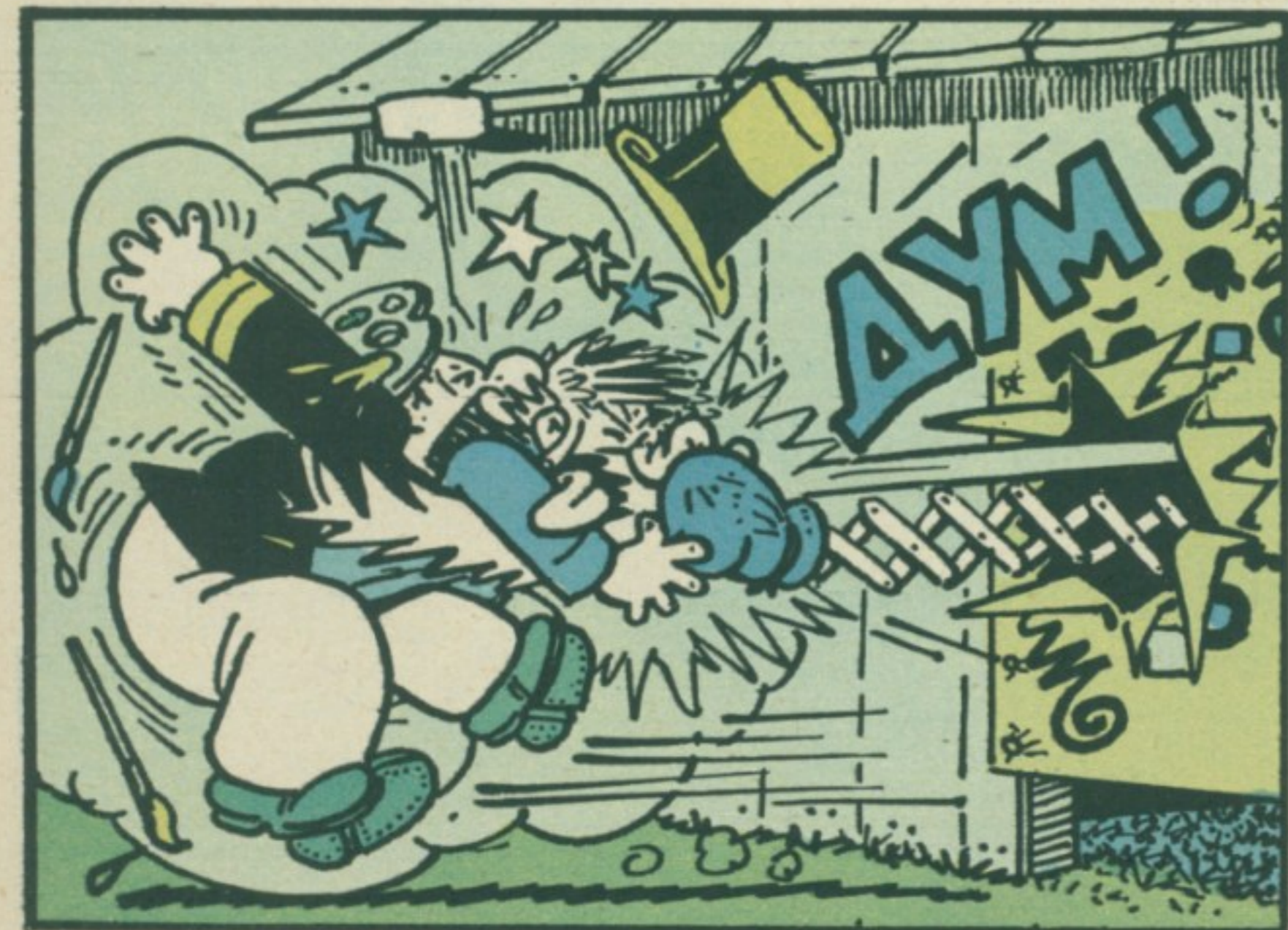
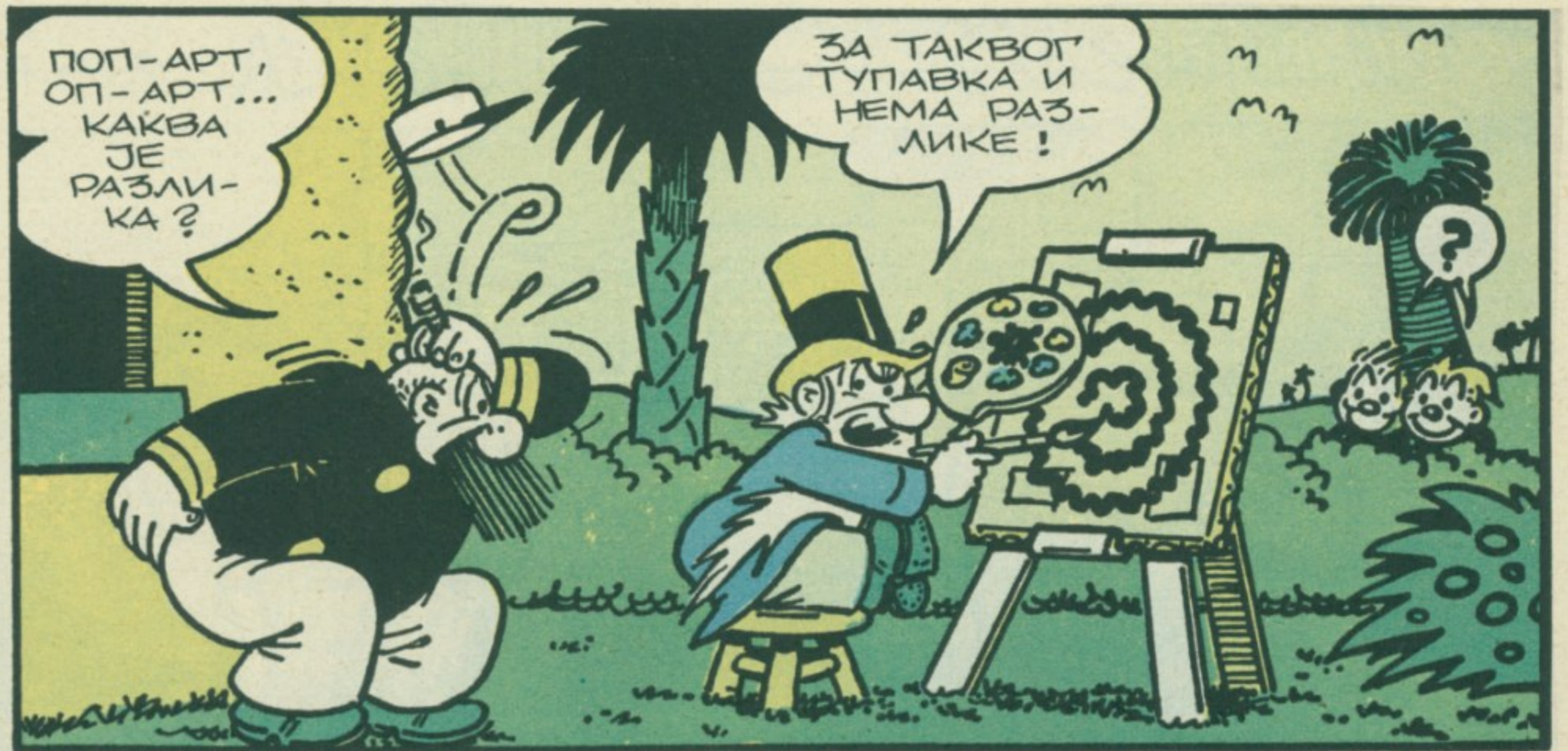
Апсолутни плафон издржљивости (теоријска граница коју је наука предвидела за материје на Земљи) је достигнут. Совјетски физичари из Харкова створили су материју чији сваки квадратни сантиметар може да издржи оптерећење од 230

НАЈ - НАЈ - МАТЕРИЈА

тона. Први пут добијен је идеалан кристал филиформ волфрама који је најмање десет пута издржљиви-

ји од свих метала за које зна модерна техника. На пример, најквалитетнији досад употребљен челик

има отпорност која не прелази 30 тона по квадратном сантиметру. Или један још јаснији пример: отпорност обичних металних конструкција као што су железнички мостови износи око четири тоне по квадратном сантиметру.

Авантуре ГОРДОНА ПИМА

ПО РОМАНУ
Е. А. ПОА

ОД ДВЕ УКРШТЕНЕ ДАСКЕ И ОСТАТКА ЈЕДНОГ ЧАМЦА, НАЧИНИЛИ СМО НЕКУ ВРСТУ СПЛАВА - ДРВАЧЕ И СПУСТИЛИ ТО У ПОПЛАВЉЕНУ КАВИНУ, НАДАЈУЋИ СЕ ДА КЕМО ТИМЕ ЗАКАСИТИ ШТО ОД ХРАНЕ...

УПЕЦАЛИ СМО САМО ПОКРИВАЧЕ!
ИМАМ БОЉУ ИДЕЈУ! БЕЗАКЕТЕ МЕ УЧЕТОМ ОКО ПАСА... ДРУГИ КРАЈ КЕТЕ ВИ ДРЖАТИ! ПОКУШАЈУ ДА СТИГНЕМ ДО СКЛАДИШТА ХРАНЕ!

ВЕК ЈЕ ДВА МИНУТА КАКО СЕ ЗАПЊУРИО, А ЈОШ НИЈЕ УЧЕТОМ ДАО ЗНАК! ДА ГА ИЗВЛАЧИМО?
БИО ЈЕ ТО ОПАСАН ПОКУШАЈ! ТРЕБАЛО ЈЕ ДА ПОД ВОДОМ ПРОЂЕ УЗАНИМ ХОДНИЦИКЕМ, ПА ДА СКРЕНЕ ДЕСНО.

УМАЛО СЕ НИ САМ УДАВИО! ЗАР НИСТЕ ОСЕТИЛИ КАД САМ ВУКАО УЧКЕ?
НЕ! МОРА ДА СЕ УЧКЕ ЗАКАЧИЛО ЗА ОГРАДУ СТЕПЕНИЦА!

ОВОГ ПУТА СТИГАО САМ ДО ВРАТА! АВАЈ! ЗАКЉУЧАНА СУ! НИСАМ МОГАО ДА ИХ ОТВОРИМ!
ПОСЛЕ НЕКОЛИКО ПОКУШАЈА...

ТОМ ТРЕНУТКУ...
ЈЕДРЕЊАК!
МАШИМО!
ВИДЕЛИ СУ НАС! ПЛОВЕ ПРЕМА НАМА!

НЕМОГУЋИ СТРШЉЕНИ

Род Пил, ловац из Сиракузе, пошао је са својим псом у лов. Док су се приближавали шуми пас је случајно налетео на гнездо стршљенова и разорио га. Стршљени су хтели да казне уљеза и читав рој је навалио на пса. Једна животиња покушала је да нађе спаса у бекству. Али стршљени је нису остављали. Пас је јурио пуних двадесетак километара док није стигао до

куће. Како су врата куће била отворена, јурнуо је у собу. Али стршљени инсекти су навалили за њим и наставили да га боцкају.

Када је Пил стигао после два часа, имао је шта да види. Цела кућа је била у највећем нереду. Пас је лежао полумртав испод покривача док је цела кућа била пуна стршљена који су јурнули на домаћина чим се појавио. Једва је извукао живу главу и одмах позвао у помоћ ватрогасце који су стигли са маскама и једва успели да истерају стршљене из собе и спасу пса.

ЖИВОТИЊЕ И СПОРТ

За многе спортове у којима људи данас уживају животиње су знале много пре њих. Тако се видре са највећим уживањем спуштају зими низ стрму обалу покривену снегом а то исто чине и лети после кише када је обала покривена блатом. Слично је с младунцима поларног медведа који нађу погодну санту леда и по њој се клизају. Често и њихова мајка учествује у тој игри. Многе морске птице користе таласе да се на њима љушкају и јуре исто онако као смучари на води. Биолози сматрају да животиње имају далеко више игара него што људи претпостављају.

НАЈСТАРИЈЕ НА СВЕТУ

Кимри, племе које је пре 3200 година насељавало северне обале Црног мора, упражњавали су спорт — клизање на леду. До тог закључка дошли су совјетски археолози, који су приликом раскопавања једног насеља из старијег бронзаног доба на обали Јужнога Буга недалеко од Одесе, пронашли — клизаљке.

Мајстори из ових древних времена правили су клизаљке од пљоснатих костију коња. Прво су их глачали да би се добили салинци, затим брушили рупе на више места и помоћу узице причвршћивали их за ноге. Оба нађена пара клизаљки по величини одговарају отприлике нашим бројевима 38—39 па се претпоставља да су их носили млади Кимри.

БУЂЕЊЕ ПРЕ 150 ГОДИНА

Буђења по поручбини, која се данас обављају телефоном, нису, како би се могло помислити, нека новина већ само модернија верзија службе која се обављала пре 150 година у северној Енглеској. Фабричко звоно звонило је свако јутро у 5.30 али уморни радници га нису могли чути. У шест се фабричка капија затварала и сваки ко би закаснио морао је да чека одмор за доручак. А то је значило губитак четвртине радног времена јер се тада радило дванаест часова. Због тога су радници најмили једног човека који их је будио. Један живи будилник на сто радника. Он ни-

је улазио у куће већ је лупао на врата приземних кућа, док је раднике на спрату будио дугом мотком којом је куцао на прозор. Они који се нису тако будили, везивали су канап на палац и пуштали га кроз прозор тако да је „буђач“ требало само да га повуче. Радници су за ову услугу плаћали по десет центи за две недеље. Крајем 19. stoleћа ова служба је ишчезла из више разлога. Прво, израђени су будилници, друго, уведени су телефони и треће, скраћено је радно време тако да су радници имали више времена да се испавају.

ДОГОДИЛО СЕ...

И СМЕШНИ И ТУЖНИ И НЕОБИЧНИ ДОГАЂАЈИ СА СВИХ КОНТИНЕНАТА

У Ремсеју

Стални посетиоци кафане „Код три потковице“ основали су ексклузивни клуб. Уписнина за клуб није баш мала, али његови чланови тврде да се тај издатак вишеструко исплати. Наиме, чланство у клубу им омогућава да једном недељно попију своју криглу пива у апсолутној тишини.

У Бечу

Двадесетогодишњи Улрих Шварц покушао је да од једног таксисте изнуди бесплатну вожњу пиштољем за застрашивање. Судија пред кога је Шварц дошао желео је да се на лицу места увери у дејство пуцња. У пиштољу се налазио патрон са гасом сузавцем и судија се — сит исплакао.

У Калифорнији

Као велика новина на тржишту су се појавиле наочари са огледалцима — ретровизорима намењени учитељима, полицајцима и шефовима радних група. Наочарима су се најмање обрадовали ученици јер ће одсад учитељи моћи да виде шта се догађа у разреду чак и кад им окрену леђа.

У Мајамију

Пред крај прошле године, уочи новогодишњег празника, једна радио-станица расписала је конкурс и као прву награду одредила неколико тона снега. Срећни добитник могао је, захваљујући томе, да на врелом јуту проведе Нову годину у снегу. Његово дворште било је бело — један дан.

У Лос Анђелосу

Слонци Етел тешко је падала усамљеношћу па је искористила непажњу свог чувара, који је заборавио да затвори њену „капију“ и упутила се станишту једног слона — мужјака. На несрећу, уз пут се заглавила између бетонских стубова тако да су је 7 чувара и једна дизалица извлачили два часа.

У Стафорду

Градски оци малог града Касл Черч у близини Страфорда одлучили су да поведу рачуна о главама својих суграђана које су нарочито страдале ноћу и за време магле. Решили су, наиме, да уклоне један стари телеграфски стуб који деценијама стоји наред главне улице.

У Луисвилу

Уредник забавне емисије радио-станице испијао је за време једне емисије по чашицу вискија сваких четврт часа, и то под надзором полицајца. После два часа више није могао да води емисију: измешао је плоче и магнетофонске траке. А то је и био циљ: да се покаже штетно дејство алкохола.

У Флориди

Председник општине Џонс пре краћивао је дуго путовање железницом играјући домина и при томе је изгубио 16.000 палидрваца. Његов противник је захтевао да Џонс тачно изброји изгубљена палидрваца за шта је овоме био потребан читав дан. Његов противник Патрик Еган има 8 година.

НАЈБРЖА ИГРА НА СВЕТУ

Порекло хокеја на леду је неизвесно. Зна се да су га најпре играли канадски војници и да је и у то време био веома оштра игра, права борба снажних младића са клизаљкама на ногама и штаповима у рукама који по леду „јуре“ плочицу звану — пак. Наш данашњи прилог о овом спорту могао би се назвати „Хокеј у бројкама“.

Димензије клизалишта крећу се од 56 до 61 метара у дужину и 26 до 30 метара у ширину. Терен је подељен у три једнаке зоне. Свака зона обележена је плавом линијом. Средња се зове неутрална. На клизалишту је обележено осам тачака, поред главне која служи као место одакле играчи крећу у игру. Остале служе као знаци са које се играчи враћају у игру после учињене грешке или прекида игре.

Свака екипа има шест играча на клизалишту од којих је један голман. Али, сваки тим може да изведе и до 15 играча од којих су двојица голмани, који се смењују на клизалишту. Промене играча су дозвољене и у току игре.

Утакмица траје један час а подељена је у три трећине од по двадесет минута и два одмора од десет минута. Екипе мењају терен после

сваке трећине игре и за време трећег дела игре.

Сваки играч осим клизаљки има штап који треба да је дугачак највише 1,35 метра, док лопата треба да има највише 7 сантиметара. Штап вратара може да буде и дужи. Заштитне доколенице голмана

не смеју бити дуже од 25 сантиметара. Плочица је начињена од специјалне тврде гуме и има пречник 76 милиметара а тешка од 141 до 170 грама. Сви играчи хокеја на леду могу да зауставе пак било којим делом тела.

Голман има право да држи пак,

да га блокира својим телом, да га избаци у поље ногом или стопалом. Руком треба да га избаци само поред себе или иза себе.

Одбрамбени играч има право да се слободно супротстави противнику, грудима, леђима или куком и то се зове „бодичек“.

Играчи који направе грешку, кажњавају се избацавањем из игре од два до десет минута, што зависи од тежине прекршаја. Кажњене играче не замењују други играчи сем ако се не ради о дисциплинској казни од десет минута.

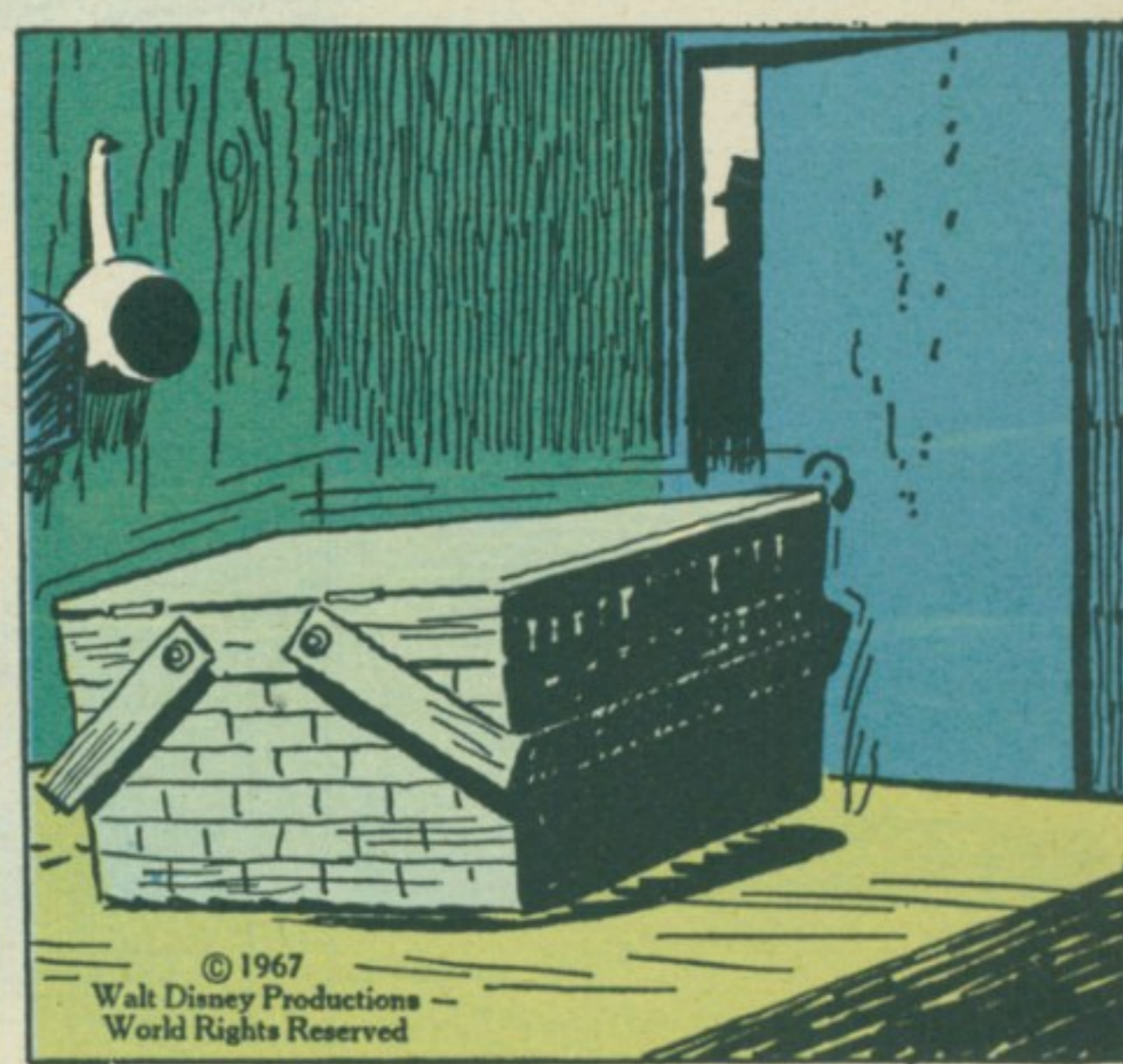
Хокеј на леду налази се на програму олимпијских игара од 1924. године у Сен Морицу. Годинама су Канађани односили победе у овој дисциплини, све до 1939. године. За то време само су два пута били побеђени, први пут, 1933. године, победили су их Американци и други пут, 1936, Енглези.

После рата, Канађани, чији су најбољи играчи професионалци и због тога не учествују на великим званичним такмичењима, уступили су прво место најпре Чесима (1947. до 1949), затим Швеђанима (1953. до 1957) и Американцима (1960) године. Али њих су потпуно потисли совјетски хокејаши: пошто су их победили 1954. и 1956, они су од 1962. године тако рећи непобедиви.

WALT
DISNEY

ПОСЛЕДЊИ ИЗ СВЕТА ПАТУЉАКА

Сви у ваздух! Непријатељ из правца истока — чула се команда на аеродрому тог јунског јутра 1941. године.

Глас дежурног контроле летења поновио је наредбу још два пута. Пилоти су дохватили падоброне и потрчали према авионима. Ускоро се цео ловачки пук нашао у ваздуху и већ је летео према непријатељским авионима. Капетан Фролов је био на левом крилу ескадриле, одмах иза команданта Павловског.

— Саша, имаш напад с бока! — упозорио га је овај. — Извуци горе и у напад!

Фролов је нагло извио машину према сунцу. Испод њега је као зрно пролетео немачки ловац „хајнкел“, док му је из митраљеских цеви севала ватра. Фролов се нагло пео и за делић секунде избегао серију непријатељских митраљеских рафала. Само што је окренуо главу према ескадрили да не би изгубио везу, угледао је истог „хајнкела“ како му долази с десне стране. Опет је почео да пење машину, а Немац га је пратио у „реп“. Чим је успео да се одвоји од свог гониоца, Фролов направи оштар леви заокрет и истовремено притисну електричне окидаче. Укључио је сва четири митраљеза. Немачки ловац који му је долазио у сусрет није могао да избегне смртоносни снап. Улетео је у рафале, плануо и у команди полетео према земљи.

У истом тренутку и сам је добио погодак у средину трупа. Авион је плануо, ватра је одмах захватила и кабину. Фролов је искочио и тек негде пред земљом отворио падобран тако да нико од његових другова није видео да се спасао. Кад се пук вратио из борбе, командант је тешка срца известио Фроловљевој мајку да јој је син погинуо. Мајка га је оплакала, а Фролов се после три дана нашао у својој јединици. Командант га је одмах послао у фабрику за производњу авиона да добије нови апарат и да узгред посети мајку. Стигао је у своје село усред жалости за њим.

Борба ваздушних асова

Први борбени лет и прва победа одушевили су Фролова. Убрзо је заборавио да је и сам био оборен. Подвизи у ваздуху ређали су се један за другим. Поново је летео у групи са командиром Павловским. Летели су на 7.000 метара у сусрет непријатељским ловцима, који су са ове висине пратили своје бомбардере. На кабини авиона капетана Фролова било је 11 црвених звезда, 11 ваздушних победа. Немачки пилот који је пролетео поред њега имао је на својој кабини налепљене „кечеве“ дречећих боја, који су опомињали противника и такође представљали број ваздушних победа.

Фролов је полетео за противником и сустигао га. Крила су им се скоро додиривала. Фролов је погледао противника и избројао му четрнаест ваздушних победа. Значи ловац-ас. Немачки пилот се одједном одлепи од њега у оштром заокрету и изгуби се, да би се после неколико минута поново појавио и устремио на Фролова.

Митраљези су сипали ватру са обе стране. Обојица су тукли без промашаја и били једновремено погођени. Док се Фролов борио да задржи свој авион у хоризонталном положају, дотле је „месершмит“ пролетео поред њега: пилот је био наслоњен на команде

ЧЕТИРИ ПУТА НА СПИСКУ МРТВИХ

Познати совјетски ваздушни ас пилот-ловац капетан Александар Фролов извршио је 475 борбених, 200 извиђачких летова и оборио 20 непријатељских авиона. Четири пута оборен и сваки пут унесен у списак мртвих. Тек после 20 година пронађен је предлог да се Фролов одликује Ордеом хероја Совјетског Савеза.

авиона и није давао знаке живота. Фролов је опет пошао према земљи. Тако је и по други пут, и поред победе, морао да принудно слети.

Предлог изгубљен у архиви

И по трећи пут је оборен. Ево како се то догодило. Ухватио је у нишан немачког ловца „Фокевулфа“ и оборио га у присуству десетак немачких ловаца. У тренутку када је и трећег немачког ловца послао на земљу, јавио се свом командиру Павловском и са одушевљењем је саопштио три ваздушне победе у једном борбеном лету. Али, радост му није била дугог века. Следећег минута био је погођен и рањен. Авион је стрмоглаво полетео према земљи. Фролов је био у несвести. Мотор је ућутао. Онда је одједном дошао свести и угледао страшан prizор. Земља се приближавала страховитом брзином. Са ове висине више се није могло искочити. Покушао је све што је могао да учини. Исправио је авион, колико је то брзина дозвољавала.

У том магновењу борбе за живот, авион је одједном задрхтао. Елиса се више није видела. Окретала се пуном брзином и вукла авион напред. Под пуним гасом апарат је скоро лизнуо земљу, а затим почео да хвата висину. Мотор је по други пут заћутао, али Фролов је ипак некако успео да се спусти на положаје једне совјетске тенковске јединице. По трећи пут је био избрисан са списка живих, да би се следећих дана опет појавио међу својим друговима.

Двадест и трећег августа 1944. године капетан Фролов је учествовао у ваздушним борбама за ослобођења Београда и оборио два немачка ловца. У 17. ваздушној армији постао је извиђач и наставио да напада непријатељске шилеве. 19. фебруара 1945. године последњи пут је полетео. Пошао је у извиђање непријатељске противавионске артиљерије у Будимпешти. Летео је у потпуној магли кад се ниједан други пилот није усуђивао да полети. Успео је да уништи неколико немачких противавионских топова. Само што је извршио задатак, мотор му се угасио.

Фролов је изабрао крошње дрвећа и слетео на територију Чехословачке, педесетак километара од Братиславе. Тешко рањен и онесвесан остао је овде до мрака, кад га је пронашао један младић из оближњег села. Кришом га је однео до своје куће.

После три недеље лечења и пробијања кроз непријатељске линије Фролов је поново дошао међу своје другове. И по четврти пут га је командант пука избрисао из списка мртвих и увео га међу живе пилоте свога пука.

За своје подвиге капетан Фролов одликован је Ордеом оцабинског рата I степена, Ордеом Александра Невског и са три Орде на црвене заставе. За свој последњи лет Фролов је предложен за Орден хероја Совјетског Савеза, али га није добио. Тек средином 1965. године, пуних двадесет година после завршетка другог светског рата, капетан Фролов је уз све части примио Орден хероја Совјетског Савеза. Предлог пронађен у архиви из 1945. године усвојио је Президијум Врховног совјета и одао заслужено признање ваздушном асу који данас живи у Новој Константиновки, у Башкирији.

Ово је једна од најмлађих ВИС група. Тек пре неколико месеци допутовали су у Лондон из Аустралије где су већ постигли запажен успех. Групу су основала браћа Гиб: Бери (20) — певач, Робин и Морис (близанци: 18) — свирају одлично гитару и бас, и певају. Њих тројица су у исто време и вође састава и композитора већине песама репертоара групе. Остали Би Џизи су: Винс Мелоуни (22) — соло гитара и Колин Питерсен (19) — бубњеви.

БИ ЏИЗ

Прва плоча им је била »New York Mining Disaster 1941«, а прва лонгплеј плоча »Упознајте Би Џизе«. Она је потврдила њихов први успех. Убрзо затим, са песмом »Масачусетс« освојили су место најпопуларнијих у Енглеској, САД, Француској, Италији. Њихова музика подсећа помало на Битлсе: одликује се нарочито изванредном хармонијом гласова. У јавним наступима, Би Џизи се веома радо појављују праћени симфонијским оркестрима од 30 чланова.

ЗЕМЉА РАЈСКИХ ПТИЦА

Девет месеци припремао је амерички орнитолог Томас Гилијар експедицију; данима и ноћима трудио се да продре у тајне електронских „блицева“ и специјалних фото-камера; трчао да набави опрему и храну; пропутовао готово пола Земљине кугле и све то — да би могао да сними рајске птице у њиховој природној средини. А „краљевство“ рајских птица налази се у срцу Нове Гвинеје.

На истој територији живи и племе Кјубор које је у свом развоју стигло тек до ступња на којем се налазио човек каменог доба. Живот племена Кјубор и осталих домородачких племена која живе у околини протиче у знаку рајских птица. За сваку мало свечанију прилику — о великим скуповима племена и у ритуалним обредима да и не говоримо — они се украшавају живописним перјем рајских птица. Оно им служи и да би направили богате украсе за главу али исто тако и за наруквике које не носе на доручју већ на мишици, као и за „сукњице“ око бедара. Нису сви припадници племена такве „каћи-перке“. Перјем рајских птица ките се само мушкарци. Жене су много скромније. Да би се улепшале довољно им је неколико љуштурса од шкољки, цвеће, лишће и само покоје перце. Што је углед неког члана племена већи, утолико је перје које ставља на себе лепше и шареније. Тако на пример само Мајима, поглавица племена Кјубор, има право да своју главу украси перјем рајске птице кисаба коју научници „приватно“ називају „Саксонски краљ“ док јој је латинско име *Pteridophora alberti hallstromi*.

Домороци Нове Гвинеје долазе до ватре на тај начин што комад танке суве лијане стрпљиво провлаче кроз прорез у некој гранчици. Со прикупљају из сланих извора замачући у њих гужве суве траве. Боју којом шарају своја тела праве од семена, иловаче, нарочито меког камења и пепела.

Племена Кјубор пријатељски је дочекало научника и његове сараднике. Домороци су животно заинтересовани за биљке, инсекте, животиње и рајске птице. И због тога су на беле дошљаке који нису дошли да убијају птице шареног перја (што су многи пре њих чинили), већ само да их снимају, гледали, како Гилијар каже, „готово као на свеце“.

Величанствена рајска птица има на леђима перје нежно као крила вилиног коњица (горе). Припадници племена Кјубор, украшени перјем рајских птица, чекају на почетак велике племенске свечаности (десно).

НА ВАЗДУШНИМ ПУТЕВИМА

КИШНЕ КАПИ МОГУ БИТИ ОПАСНЕ

ЗАПАДНОНЕМАЧКИ ФИЗИЧАР
ДР ГИНТЕР ХОФ СМАТРА ДА
КИША И СНЕЖНА ОЛУЈА
МОГУ ДА ПРОУЗРОКУЈУ ПАД
АВИОНА

нијум кишне капи успеле да оштете.

Шта се догађа у олуји

На питање шта се догађа када један „стартфајтер“ снагом од 1,2 до 2 маха улети у облак пун кише, др Хоф је одговорио:

— То можете и сами претпоставити, пошто сам вам испричао шта сам установио опитима.

Отприлике: радарски нос машине бива оштећен, а такође и стакло пилотске кабине, ваздух почиње да продире.

Има примера разорне снаге кишних капи, снежних пахуљица и града чак код авиона који не лете брже од звука:

1. Један „боинг 727“ на путу ка Мајорки је улетео у град и морао принудно да се спусти; установљена су оштећења на трупу, крилима и пилотској кабини овог млазног авиона.

2. Један „вајкаунт“ је озбиљно оштећен градом.

3. Један „стартфајтер Ф-104“ (максимална брзина 2,2 маха) улетео је децембра 1965. године у снежну о-

ОАЗЕ АНТАРКТИКА

Најхладнији и најненасељенији континент Земље, Антарктик, хиљадугодишњи је заробљеник леда. Само је једна двадесетпетина његове површине слободна и то су оазе у снежној пустињи. Има их свега неколико и нису велике: највећа не заузима површину већу од 400 километара. Међутим, све заједно заузимају површину од 600.000 квадратних километара приближно колико износи и површина Авганистана.

Ове оазе су дуго сматране као највећа тајна Антарктика. Данас се нешто више зна о њима. Појављују се на оним местима где високе планине и брда штите мање или веће површине тла. До њих чак ни ветрови не допиру. Оне као да се налазе у сенци леда, ветра и снега. Снег који пада на оазе испарава се или топи откривајући при том, у току два или три месеца годишње, стене Антарктика.

На овим заклоњеним местима може се видети како би изгледао Антарктик да није покривен ледом и снегом. Делови Антарктика, ослобођени снега, загревају се и до 30 Целзијусових степени. Ваздух изнад језера, којих у оазама има у изобилју, загреје се покаткад и до 10 степени више од околног.

Недавна проучавања открила су да су климатски услови у оазма Антарктика погодни за живот човека. Није искључено да ће се у не тако далекој будућности у овим оазама појавити први градови шестог континента.

Десетине авиона типа „стартфајтер“, којима су углавном опремљене ваздухопловне јединице Бундесвера, срушило се у току последње две године. О овој немилој појави и њеним узроцима веома се много расправљало у Западној Немачкој, а такође и писало у штампи ове и других земаља. Сада је у лабораторијама авионске компаније „Дорније“ у Фридрихсхафену пронађен један од узрока пада „стартфајтера“ а и других авиона. А тај узрок, како год то невероватно звучало, јесу — обичне кишне капи:

У ствари, кишне капи могу донети смрт било ком авиону који лети брже од звука, а таквих данас има много. Многи, досад нерасветљени случајеви авионских несрећа, могу се, можда, објаснити овом теоријом. Бар тако сматра физичар др Гинтер Хоф, који је то испитивао.

После седам година

— Кад год, рецимо, један „боинг 707“ огромном брзином улети у кишну олују, нешто се мора догодити — каже западњемачки физичар.

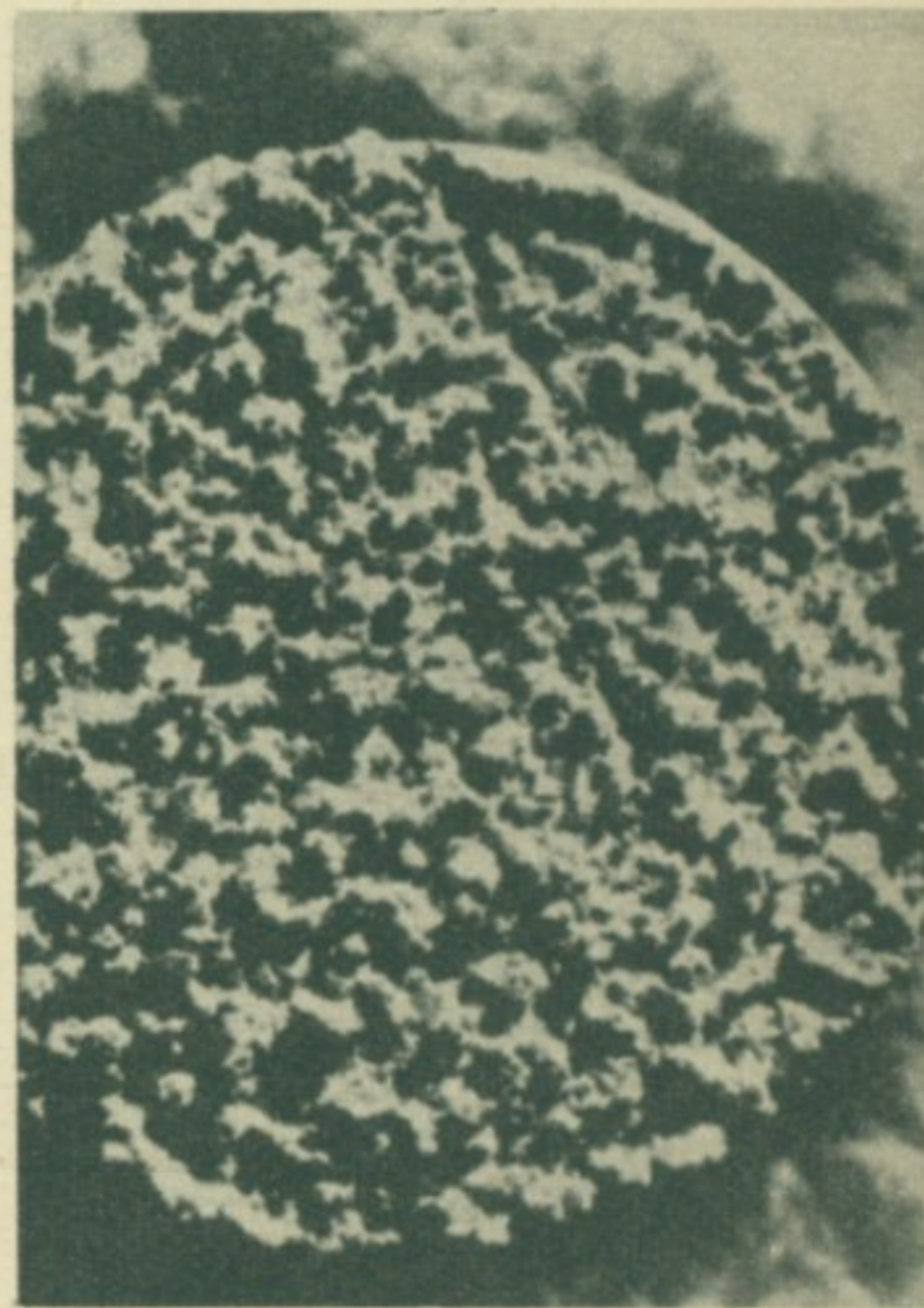
Од 1960. године 37-годишњи др Хоф истражује и испитује дејство обичних кишних капи на авионе. И, установио је да та обична киша није сасвим безбедна. Ако на пар-

че алуминијума падну кишне капи јачином од 1,2 маха (1 мах — 1188 км/час), онда ће метал изгледати као да је поливен соном киселином. Кишне капи се утискују у алуминијум као челичне иглице. Приликом јачине од 3 маха, капи буше у металу рупу дубоку пола сантиметра.

Испитивач кише др Хоф ставио је у центрифугу више од хиљаду врсти лакова и темпом од 1,4 маха (1663 км/час) пустио ситну кишицу. Ниједан лак није издржао више од три секунде, а онда је био потпуно уништен. И плексиглас није издржао, па су чак и најбољи алуми-

КУЋА ОД СТАКЛА

У творници индустријског стакла у Саратову у Совјетском Савезу, стручњаци су саградили кућу која има само под од дрвета док су остали делови — од стакла! Зидови, таваница и кров начињени су од пластичног стакла а за унутрашње облагање зидова употребљено је пластично стакло у боји. Кућица се лако склапа и расклапа а за њено преношење довољан је само један камион. У оваквој кући могу да станују три до четири особе.

Комад алуминијума је потпуно деформисан пошто је један минут издржао кишу јачине 1476 км/час.

лују и срушио се; само дан касније још један авион овог типа срушио се у снежној вејавици.

Рушење 14 „старфајтера“ је остало нерасветљено. На основу ме теоролошких извештаја утврђено је да је у дане кад су се ови авиони срушили било кишно време.

ЕФИКАСАН ЛЕК

Уређај на нашој фотографији пронашао је човек чији је рачун за телефон био знатно већи но што се он надао. Често се дешава да док родитељи нису код куће мања деца окрећу у игри бројчаник телефона. Резултат: рачун представља неугодно изненађење за старије. Овим уређајем бројчаник се блокира, дете не може да га окреће али у исто време он не смета да телефон прима позиве и да се разговара. Проналазач се нада одличној проћи свог изума.

ПРОНАЛАСЦИ

Леонардо Да Винчи

Денис Папен

Свет без бицикла, без аутомобила, железнице, авиона и других средстава за превоз ми, данас, не бисмо могли ни да замислимо. А ипак већина ових возила била је још пре једног века непозната. Ко је у 18. веку зажелио да путује морао се, и то у најбољем случају, задовољити кочијама. Избор није био велики: преостали су му још само: коњ, мазга или сопствене ноге. На морима су суверено владали једрењаци чији су брзина и правац зависили од „худи“ ветра и струја. Свет је за људе ранијих векова био огроман јер им је, да би превалили и мала растојања било потребно много времена.

Покушаћемо да вам у једном кратком прегледу изнесемо кад су пронађена најважнија средства за превоз и транспорт.

4000—3500 година пре наше ере — сплавови

Жозе Монголфије

Џорџ Стивенсон

и чамци од стабљика папируса на Нилу. Санке за вучу у Месопотамији.

3500—3000 пре н. е. — дрвени бродови на Јеђејском мору. Кола с два и четири точка у Месопотамији.

2500—2000 пре н. е. — смучке и крапље у Шведској.

1000 пре н. е. — проналазак сидра.

8. век пре н. е. — у Кини је пронађен компас

5. век пре н. е. — Хуни су донели у Европу седло и потковицу.

1200—1300. наше ере — на средњовековним минијатурама могу се видети колица с једним точком за гурање.

1351 — прва употребљива поморска карта (Фирентинова карта).

око 1500 — Леонардо да Винчи је пронашао бродску елису, ланац на зглобове, ваздушну елису, падобран, диференцијал...

1588 — Први опис успињаче.

1685 — Нирнбежанин Штефан Фарфлер пронашао је трицикл.

1691 — Денис Папен је конструисао подморницу. После 1700. године саградио је брод с лопатастим точком који се покретао снагом мишица.

1769 — Француз Жозе Кињо саградио је парна кола с три точка.

1782 — Први ваздушни балон браће Монголфије.

1803 — Американац Роберт Фултон конструисао је први велики пароброд.

1814 — Стивенсонова прва парна локомотива.

1838 — Прва кола са електромотором.

1839 — Прва железничка кола за спавање.

1844 — Први бицикл с педалама.

1863 — Прва пруга за подземну железницу

1864 — Зигфрид Маркус конструисао је прва кола са експлозивним мотором.

1869 — Џорџ Вестингхауз пронашао је ваздушну кочницу.

1879 — Прва електрична локомотива.

1885 — Први мотоцикл.

1887 — Прва пробна возица Дајмлеровог аутомобила.

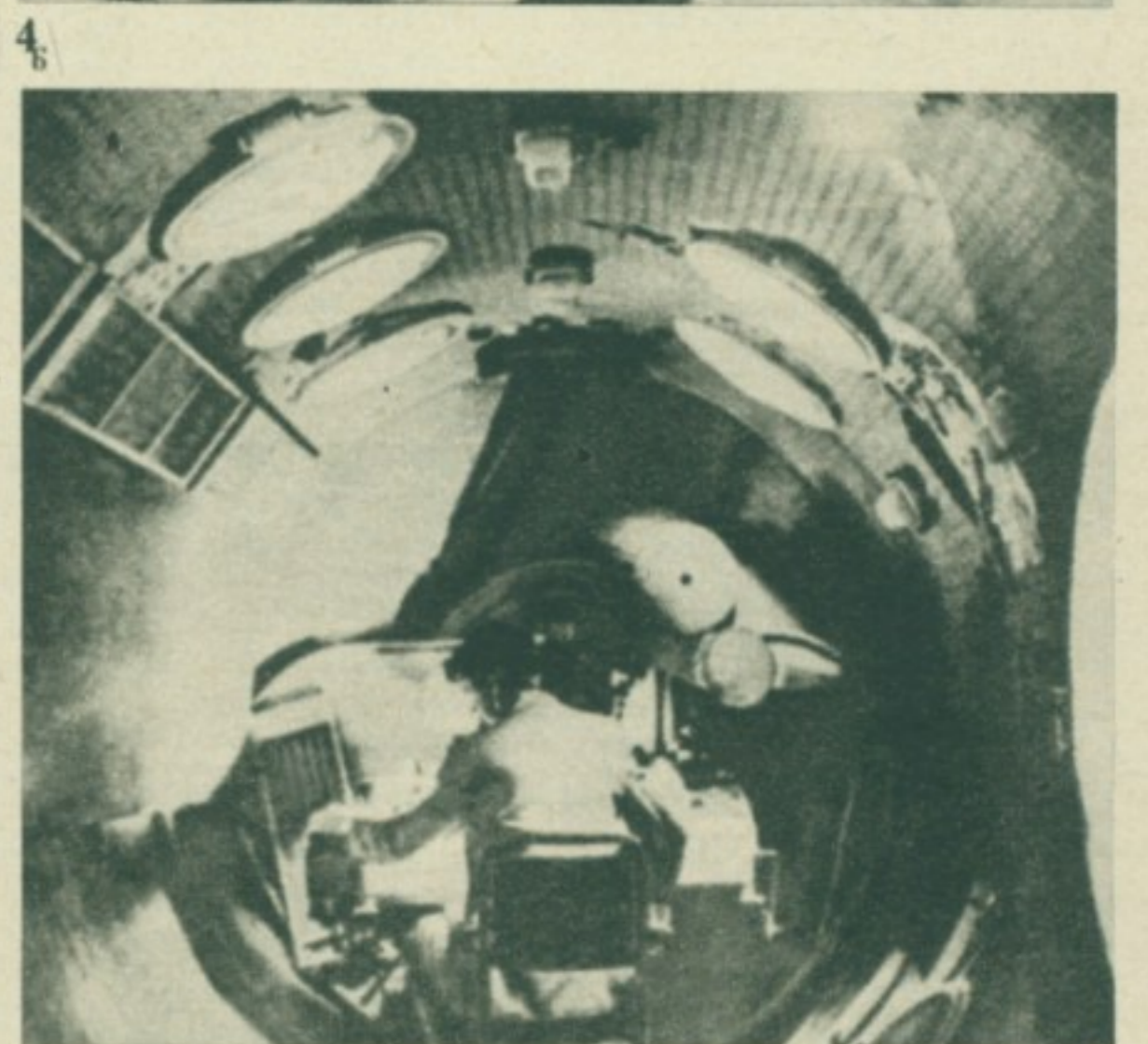
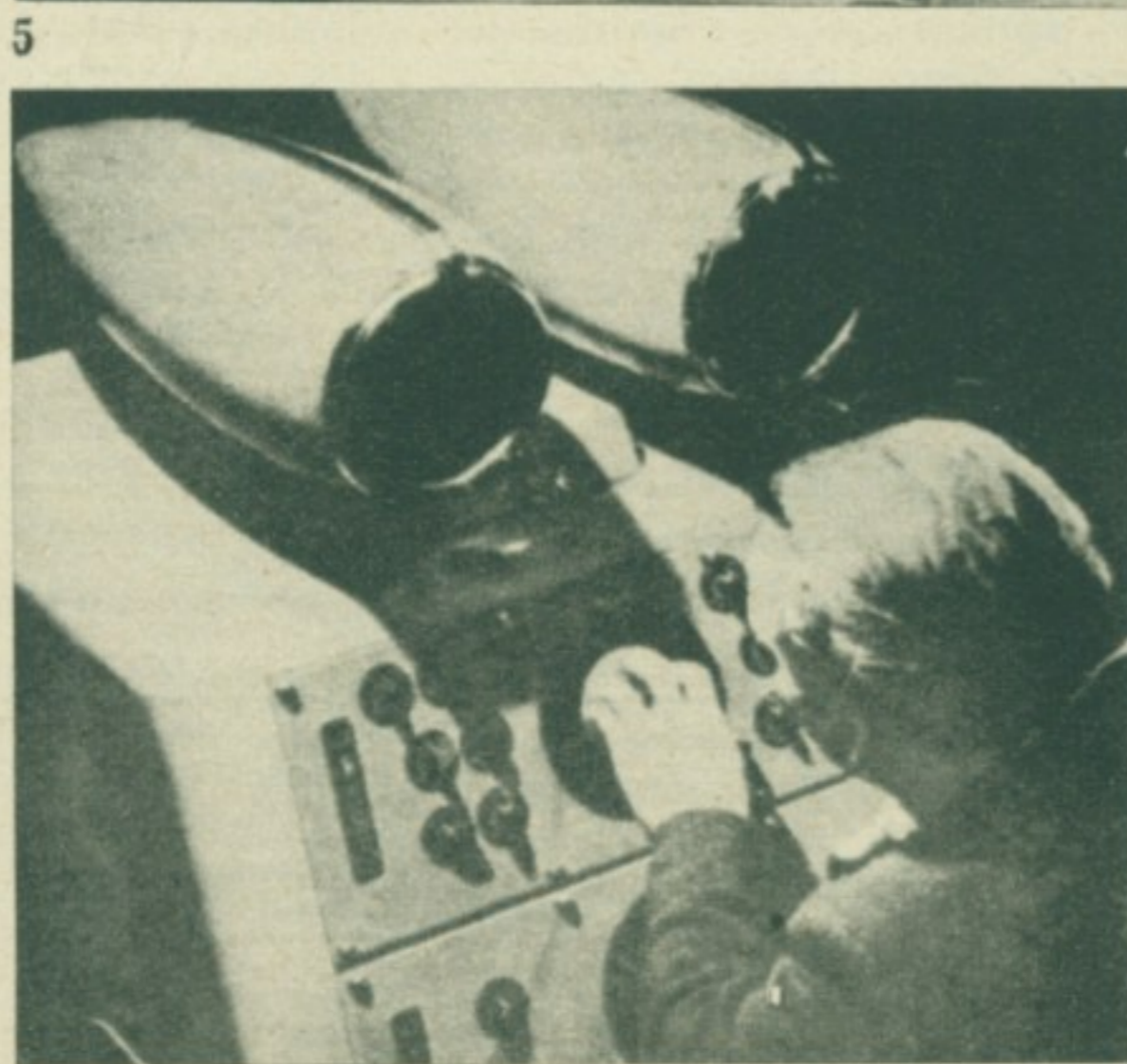
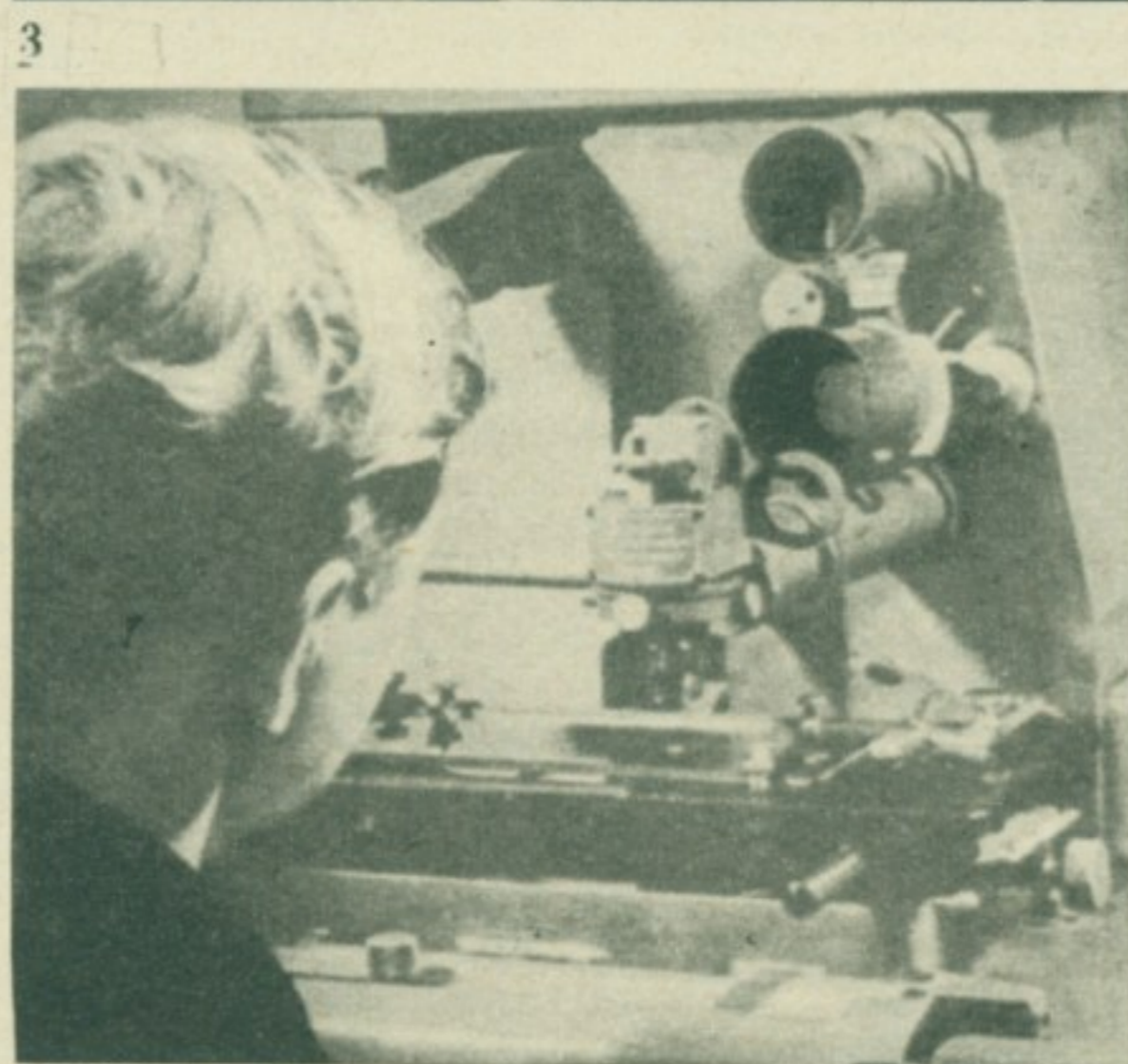
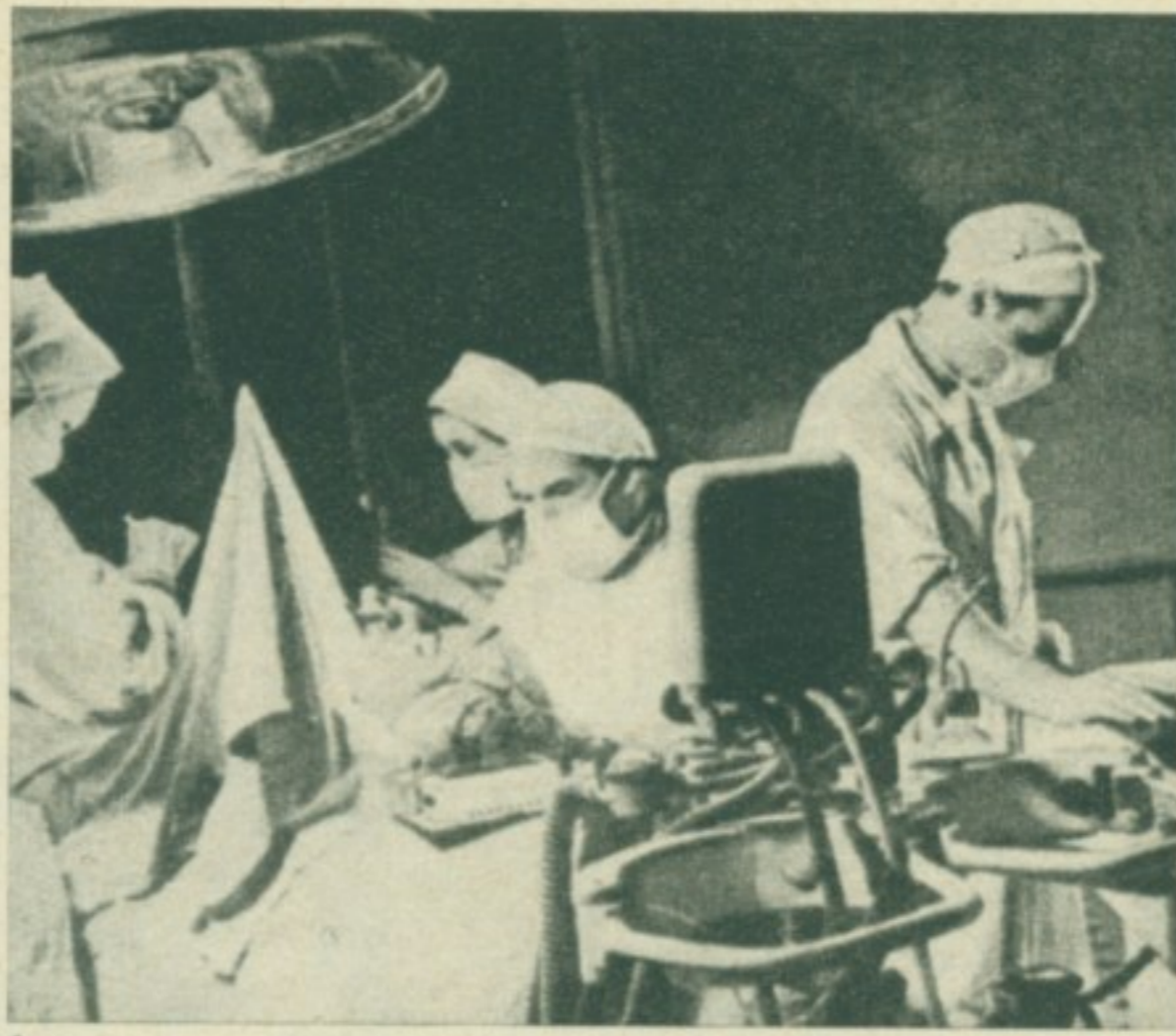
1903 — Први лет браће Рајт на авиону с мотором.

1911 — Француз Анри Фабер саградио први хидроплан.

1911 — Прва дизел-локомотива.

1930 — Гасна турбина за авионе.

1939 — Испробан први млазни авион.

ОЧИ XX ВЕКА

Пажљиво погледајте ове фотографије. Оне то заслужују. Све оне имају нешто заједничко: на њима су веома сложени и прецизни апарати помоћу којих истраживачи продиру у тајне материје.

1. У Институту за грудну хирургију дубина наркозе испитује се помоћу специјалног апарата — енцефалографа, а не електричним апаратом као што се донедавно радило. 2. Ултразвучни апарат за откривање и одређивање злоћудних тумора на унутрашњим органима. 3. Испитивање минерала у луминисцентној светлости. 4. Испитивање микроба у луминисцентној светлости. 5. Апарат за снимање

у инфрацрвеном спектру. 6. У радио-астрономској станици: кабина се креће синхронизовано с радио-телескопом. На тај начин се извор радио-зрачења које се проучава, не губи из видног поља. 7. Праћење рада синхотриклотрона из даљине помоћу нарочитог осцилографа. 8. Метални одливци проверавају се помоћу дефетоскопа — радиоактивне кобалтне „бомбе“ која открива пукотине

ШПИТУНИ

С МАРСА

Xауард Драмонд, сопственик и главни уредник санфранциског „Часописа за научну фантастику“, подигао је поглед са стола претрпаног папирима и осмехнуо се мис Мервин.

— У чему је ствар? — запита благим гласом. — Нешто се догодило?

Присцила Мервин поправила је наборе на својој црној хаљини. Нервозно кршећи прсте, стајала је пред уредником с гомилом старих часописа под руком, слична уплашеној птици.

— Мистер Драмонде, желела бих да говорим с вама, — погледала је на Бети Шеридан, његову личну секретарицу и додала: — Насамом.

Драмонд погледа у часовник.

— Деветнаест и тридесет — рече обративши се секретарици. — Можете ићи кући, Бети. Немамо више посла.

Показао је Присцили столицу. Била је ружна, та Присцила. Висока и мршава, ретке и кратке беле косе, бледог и пегавог лица — жућкаста магла на пергаментном небеском своду.

— Па?

— Хтела сам ... поче Присцила искашљавши се. — Хтела сам да вам нешто кажем о Роју Доновану и Ларију Родсону.

— Нешто у вези с послом?

— О не, ту је све у реду — пожури да одговори Присцила. — Не знам како да вам то кажем, мистер Драмонде. Сматраћете ме глупом или просто лудом. Али, спремна сам и на то. У сваком случају, пре но што се обратим полицији хтела сам с вама да поразговарам...

— Полицији...

— Да, мистер Драмонде, сви смо у опасности.

— Краће, шта се догодило?

— Рој и Лари, казала сам вам...

— Шта је с њима?

— Они су... Марсовци!

Драмонд поскочи на столицу.

— То је веома глупа шала, мис Мервин. Не патите од оригиналности. Али, није ни чудо. Од јутра до мрака купаме се у фантастици, окружени смо аветима и вампирима, селенитима и уранидима и ви сад, промене ради, одлазите да ми причате о Марсовцима. Кога ви то мислите да засмејете?

— Мистер Драмонде, — промрмља Присцила. — Уверавам вас. Не шалим се. Имам доказе.

Уредник је поново поскочио на столицу.

— Саслушајте ме — настави Присцила стављајући наочари. — Обојицу сам пажљиво проучавала. Прве сумње родиле су се у мени кад сам читала Ројеве приче.

— Отворила је један стари број „Часописа за научну фантастику“.

— Читајте ово овде. Овај опис црвене пустиње на Марсу. Изврстан је. А ово овде? Ту говори о блаштима на Венери. Зар вам се не чини да видите шуме, блаштишта, планинске врхове. Погледајте сад Ларијеве илустрације.

— Бадила је часопис на сто: на корицама је било нацртано двоглаво чудовиште покривено чупавом длаком из чијих је ноздрва сукљао дим. — Превазилази сваку фантастику, зар не? Сад је све јасно. Такво чудовиште може да нацрта само онај ко га је видео сопственим очима.

— Рој и Лари су силни момци. Зато их и плаћам толико. Да нису даровити, ја бих их давно отпустио.

— Да — сагласила се Присцила. — Али, овде се не ради о таленту већ о нечем сасвим другом.

Отворила је још један број часописа.

— Прочитајте. У овој причи Рој описује другу страну Месеца. А ово је Ларијев цртеж који, као две капљице воде, личи на фотографске снимке објављене у свим новинама.

— Добро, па шта је ту чудно?

— Погледајте датуме! — узбуђивала се мис Мервин. — Наш часопис је изишао у априлу 1959. године. Не треба да вас подсећам да су прву фотографију друге стране Месеца руски научници добили тек октобра ове године. Како објашњавате овај његов цртеж?

Збуњени Драмонд прелазно је руком преко затиљка.

— Шта ту може да се каже! — уздахну он. — Случајна подударност Догађа се да се плод маште покаже као сасвим тачно про рочанство.

— Не, то није плод маште — леденим гласом се успротивила Присцила.

— Ох, госпоне! Не мислите, ваљда, озбиљно да... Не, то прелазно све границе!

— Мистер Драмонде! Молим вас да ми се не смејете. Одлучила сам да будем до краја искрена. Тај момак ми се раније свиђао...

— Који? Рој или Лари?

— Рој. Мислила сам да он, можда, не обраћа на мене пажњу зато што сам мало стара за њега или можда стога што он у Сан Дијегу има другу. Ви знате да је Рој често причао да је пре него што је овамо дошао живео у Сан Дијегу, у 59. улици. Укратко речено... не осуђујте ме, распитала сам се. У Сан Дијегу никад није живео никакав Рој Донован. Тамо чак и нема 59. улице. Рој је све то измислио.

Драмонд је покушавао да се савлада али ипак није могао а да с времена на време не уздахне.

— Он је тајни агент — изрече најзад Присцила Мервин.

— Шта?

— Тајни агент. И готово сам сигурна да је с Марса.

— А зашто баш с Марса?

— Погодила сам то по начину на који троши воду. Веома је штедљив у томе. Једном, зарезујући оловку, посекао је прст. Отишла сам с њим до лавабоа да му га превијем. Требало је да видите како се служио водом. Пустио ју је у танком-танком млазу.

Тако поступа само онај ко је дуго живео у свету где нема довољно воде.

— Слушајте, мис Мервин. Ја вас сматрам узорним радником, ви сте стуб нашег часописа. Вероватно сте у последње време сувише радили. Седам дана одмора и биће све у реду.

Присцила се расплакала.

— Знала сам — шмркала је — знала сам да ћете ме сматрати лудом. Али, ја сам и чула, кажем вам, чула!

— Шта сте чули?

— Роја и Ларија. Посвађали су се, драли се, ударали песницама по столу. Мислила сам да ће се погући. Мислили су да у соби нема никог. Свађали су се неким чудним, оштрим језиком... Сличан је јапанском. А јутрос, у десет часова... куцала сам Ројову нову причу. Он је стајао поред стола и некако одсутно гледао кроз прозор а Лари је седео у дну собе, на свом месту. Посматрала сам сцену испод ока. Од пре извесног времена, знате, не испуштам их из вида. Изненада Лари запита: „Рој, имаш ли цигарету?“ „Имам — одговори Рој гледајући и даље кроз прозор. — Пакло је ту на столу.“ Мислила сам да ће Лари устати или га замолити да му је добаца. Ништа слично. Видела сам кад се пакло само отворило, како се појавила цигарета, полетела кроз ваздух и стигла до Ларија. Нисам полудела, мистер Драмонде, то могу да раде само Марсовци.

Поново је заридала, неутешно. Драмонд није знао шта да ради.

— Био је то некакав трик. Зар

сте мало таквих трикова видели на филму. Умирите се. Шаливци је, успели су да се тако нашале на ваш рачун.

— Преместите ме у друго одељење. У ту се собу више нећу вратити, нећу тамо да радим, бојим се.

— Разумем. Имате страхан посао. И ја ноћу имам страшне снове. А Бети! Она стално сања људе са Веге који хоће да је ухвати. А што се тиче оне двојице, ја ћу их позвати наред.

Укључио је интерфон и сувим гласом казао:

— Мис Саливен, обавестите Донована и Робсона да одмах дођу у мој кабинет. — И обраћајући се Присцили: — Поставићу ја њих на њихово право место, не сумњајте у то.

Пријатељски ју је потапшао по образу, осмехнуо се и испратио до врата.

— Здравом, шефе — поздравио је Донован улазећи.

— А где је Лари?

— Већ је отишао.

— Кретену! — заурлао је мистер Драмонд. — Ти и онај идот забављате се тиме што говорите марсовски, а? Па и то вам је мало, још показујете телекинезу.

— Опростите, шефе, али ја ништа не разумем.

— Кретену! Она дршка од метле, твоја секретарица, раскринкала вас. Је ли ти сад јасно?

— Није могуће! Мада... можда је и тако. Не једном сам приметио да ми је претурала фиоке, вероватно је направила дупликат кључева. Мада, колико се сећам, своју бележницу и најважније па-

РАНКО НАОПАНКО

пире увек носим са собом. То сам, и тако, намеравао да вам кажем вечерас или сутра. Данас сам је ухватио како претура Ларијеве цепове. Можда нас је, као што кажете, та вештица прочитала.

— Јасно! — заурла Драмонд. — А ви нисте ни подозревали, бедни идиоти. Срећом, обратила се мени и ја сам некако успео да ствар изгладим.

Посматрао је Донована неколико тренутака, некако злобно, затим је треснуо по столу својом огромном песницом.

— Колико ти пута треба поновити да је опрезност неопходна? Ови проклети Земљани нису тако глупи како би се могло помислити. До мене су дошли одлаци твог написа друге стране Месеца. Добар је, нема шта. Али, да се усудите да говорите матерњим језиком и да у присуству Земљана управљате предметима на растојању! То је неопростиво.

— Знам, шефе — покушавао је Рој да се оправда — али понекад се догађа. Снага навике...

— Тако, тако — злобно је приметио Драмонд — а што наша мисија може да оде до ђавола, то ништа. Године припрема, толике жртве и све да пропадне због ваше неспретности.

— Па шта да радимо? Да је кокнем?

— Јеси ли луд? Та змија је хтела да обавести полицију али сам је ја наговорио. А ако се предомисли? Сад слушај: девојка није равнодушна према теби.

— Па? — Удварај јој се. Изведи је на вечеру. Кажу да си изигравао Марсовца да би привукао њену пажњу. Кажу да си лудо заљубљен. Ако је освојиш задобићеш њено поверење и, вероватно, и њено ћутање.

— Не, шефе! — уплашено рече Рој. — Не могу да се удварам тој мотки.

— Ђути! — урликнуо је Драмонд. — Направио си грешку и треба да је исправиш. Наши пријатељи у Филаделфији издејствоваће ти дозволу за венчање. Најдаље за месец дана мораш бити ожењен.

— Шефе, нећу да се оженим том аждајом. На то ме не можете натерати. Па то је...

— Доста! — одреза Драмонд. — То је наређење, разумеш? Наречење!

Био је у клопци. Излаза није било. Наречење! Дисциплински устав био је јасан. Члан први: „О наређењима се не расправља.“ А ово је наређење. Згњечио је пикавац у пепељари и стао мирно.

Иза угла, у полумраку, чекала је Бети Шеридан. Када је Присцила Мервин изишла на улицу Бети јој пође у сусрет.

— Па? — Све је у реду — рече Присцила. — Матори је прогутао удицу. Казао је да сам уморна и предложио ми седам дана одмора.

— А затим? — Присцила се и даље смејала.

— Ох, Бети, да си само видела старог Драмонда. Као глумац тај Марсовац не вреди ни пребијене паре. Понаша се са мном као са уседелицом која је од страха подетињила и на крају је поверовао да ме је разуверио.

— Много си ризиковала — примети Бети.

— А шта сам могла да радим? Онај досадни Рој ме је затекао док сам претурала цепове његовог пријатеља. Да не бих пробудила подозрење остало ми је само да изигравам безазлену девојку која је једног лепог дана открила да живи међу дошљацима с Марса. Не узбуђуј се. Све је лепо прошло. Морала сам да ис причам шта сам све приметила а затим да допустим да будем убеђена да ми се све то само учинило. Да сам ћутала, открили би нас.

— Ти одвратни Марсовци! — ускликну Присцила. Дошли су овде на Земљу, умешали се међу људе, продрли у разна надлештва, заузели кључна места. Али, ми ћемо их све наћи и уништити.

Бети је поново климнула главом.

— На жалост, догодила се једна непријатност — настави Присцила. — Матори је одмах позвао Роја. Ја сам сишла у архиву и захваљујући микрофону чула сам читав разговор.

— И? — Драмонд је наредио Роју да ми се удвара. Наредио му је чак да се, из предострожности, ожени са мном. Замисли само, још да подносим удварање једног Марсовца? Не, то је изнад мојих снага!

Очи Бети Шеридан блеснуше демонским сјајем.

— Не, драга Присцила — рече леденим гласом. — Драмонд верује да је лукав и ми га нећемо лишити те илузије. Наредио је Роју да се ожени тобом. Дивно! Одмах ћемо прихватити понуду. Живећи с Ројем лако ћеш моћи да дознаш оно што нас највише интересује: где се скривају остали. Ускоро ћемо их уништити, видећеш.

— Шта то говориш, Бети! — узвикну она са одвратношћу. — Шалиш ли се! — Од тог Роја ми је просто мука.

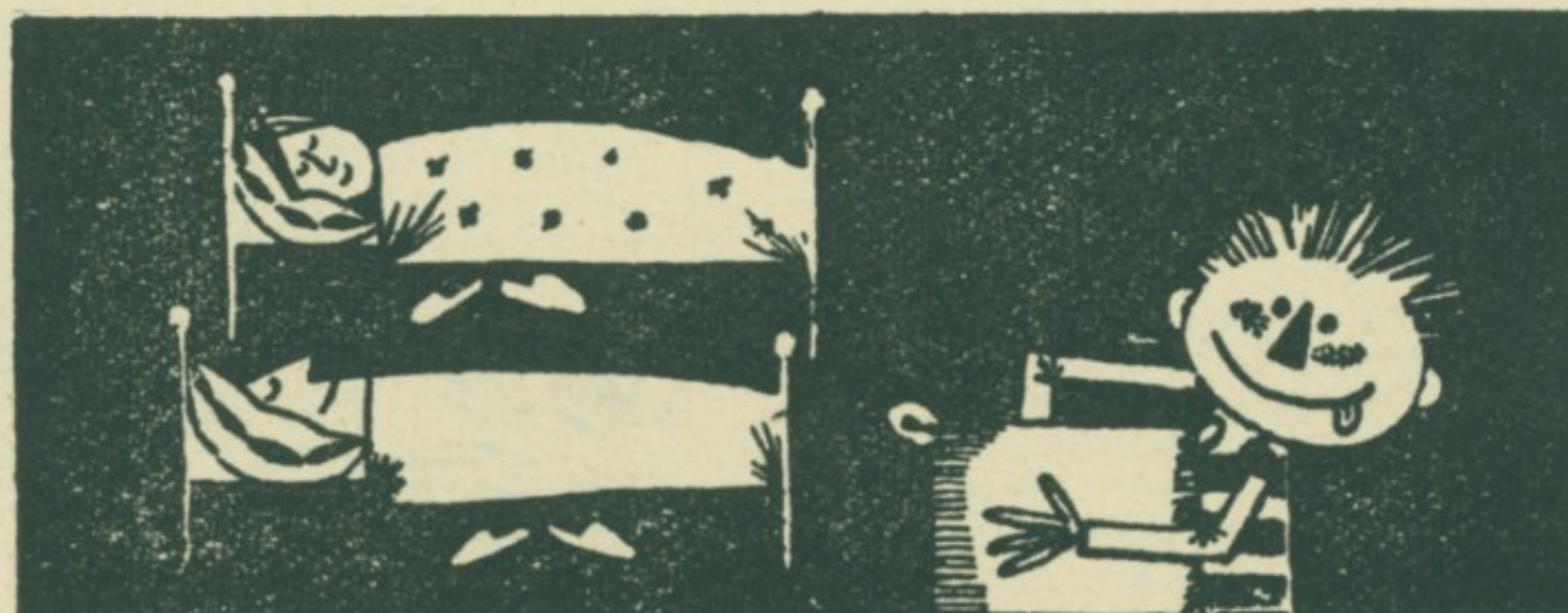
Бети је строго и неумољиво погледала Присцилу.

— Не, Бети — преклињала је ова. — Све што желиш само не то. Не можеш ме на то присиљавати. Бети, то је ужасно.

— Глупости! Учинићеш онако како сам казала. То је наређење.

У налету јарости и очајања Присцила је зажелела да се баци на Бети, да јој изгребе лице. Али, кроз главу јој је пролетела мисао о Дисциплинском уставу становника Венере. Члан први: „О наређењима се не расправља“.

Присцила Мервин закопча дугме на мантилу и заузео став мирно.

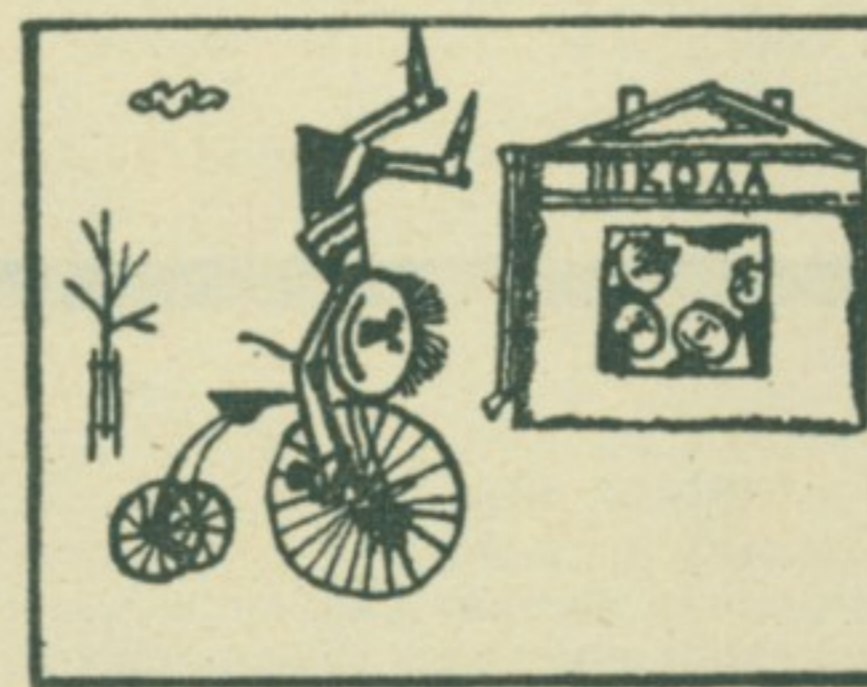
Једном сам зажелио (зар само једном) да све радим наопако и усред ноћи пробудио ми се апетит

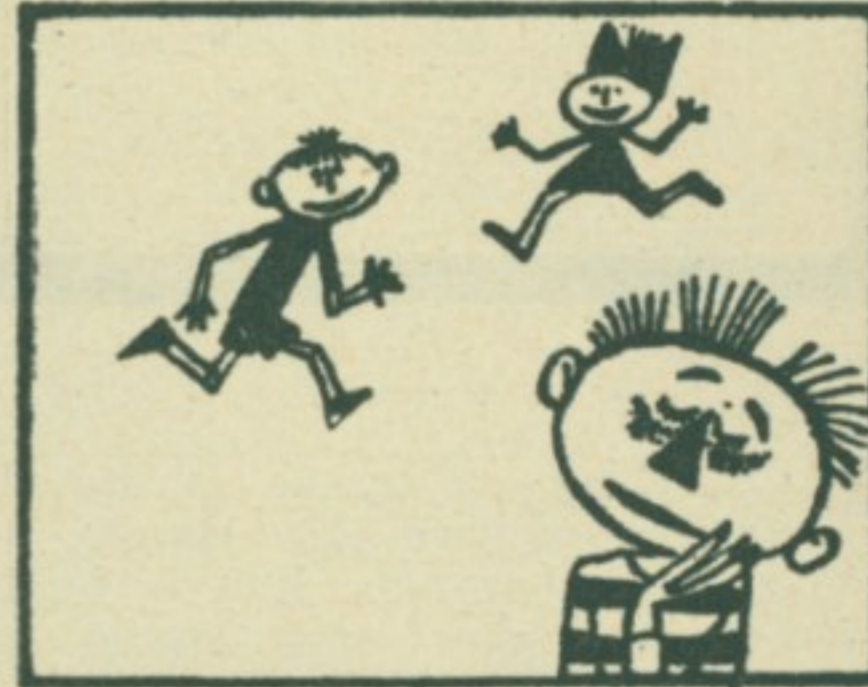
Док су сви спавали, ја сам компоновао громку је-је музику

Али сам брзо увидео да нико из моје околине не разуме праву музику

За време часова шетао сам и играо се испред саме школе

Ако би се други веселили, ја сам се правно да умирем од досаде

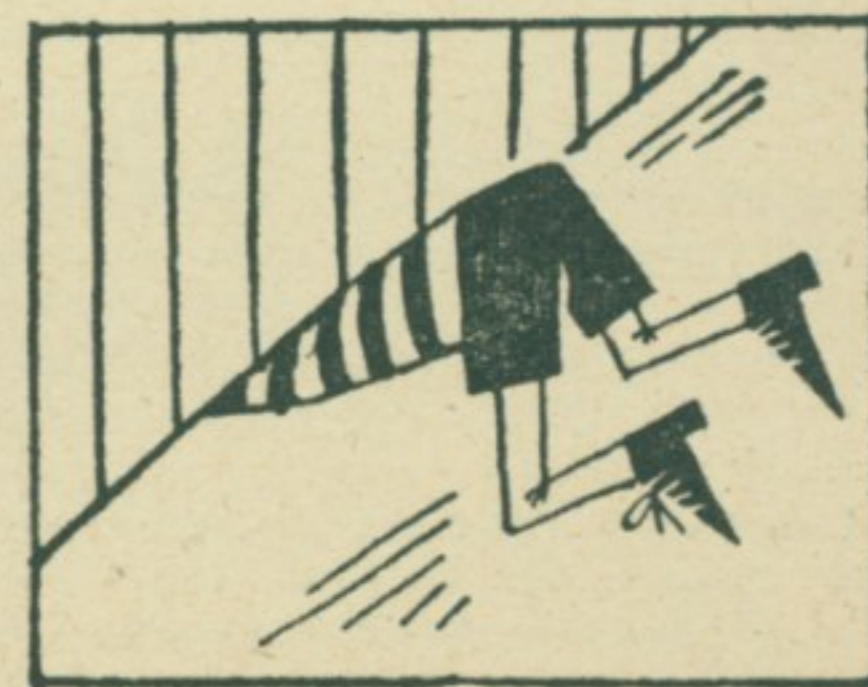
Маштао сам да се внем у Сомсок. Тако ја називам Космос

И, чило и ведро, упутио сам се на планету Радинаопако

Одмах ми је било јасно да ме љубазно позивају да уђем

Кад би улаз у нашу школу био тако згодан и комфоран!

(НАСТАВИЋЕ СЕ)

Где си се родио, Аристарх?
— Не знам. У тундри.

Ишло је кроз тундру стадо северних јелена, а за стадом пастири. У једној породици родио се дечак Аристарх. Стадо је ишло даље, према мору и пастири су положили малишана на поларне саонице и наставили пут за јеленима, све више се удаљујући од насеља. Брзо су заборавили место где је једна од пастирских породица добила новог члана. Пођи и потражи га у тундри! Ко да га нађе? Још истог дана снег је завејао све трагове привременог станишта.

— Где ти је дом, Аристарх? Где су ти родитељи, браћа и сестре?

— Не знам. У тундри.
Аристарх Тањејев налази се сада у школском интернату у граду Нарјан-Мар, с многим другим дечакима и девојчицама, такође рођеним у далеким северним тундрама. По народности су Ненци и родитељи су им већином одгајивачи северних јелена који за својим стадима крстаре тундром. Зато кад дође време за школу деца одлазе у град, у школске интернате.

И тако, Аристарх је у интернату. А где му је дом? Тамо где су јелени. А где су јелени? Они иду по тундри, ударају ногама, разгрћући снег, пасу маховину и лишајеве и иду даље, према мору. Ко да их тражи? Ко да их нађе?

— Мој дом? — понавља Аристарх. — Сад ћу вам га нацртати.

Оловка лети по хартији. И на хартији се рађа чум (шатор северних номада) и из њега се већ вије дим. Стигле су и саонице с јеленском запрегом око које трче поларни пси. Над тундром је ниско северно небо,

ЗЕМЉА ПЛАВИХ БРЕЖУЉАКА

небо под којим је Аристарх угледао свет.

Те шуме, то небо и јелене Аристарх је цртао још пре но што је умео да држи оловку у руци. Изишао би зими из чума да се

игра? Усред тундре три чума, живе у њима три породице, али деце нема. Сва су старија од Аристарха и отишла су у град, у школу. Аристарх је остао без другова. Остао му је само један

„Јутро у тундри“, Аристархов цртеж

прошета. На њему је топла дугачка бундица од северног јелена, на ногама топле чупаве чизмице, капуљача све до очију. Топло му је на снегу, играо би се по читав дан. А с ким да се

друг — пас Краљ.

Тада Аристарх узима у руку гранчицу и шара њом по снегу. А снег је чврст, раван, чист — цртај колико хоћеш, преко целе тундре. И Аристарх црта. Нај-

пре проба да нацрта чум, па дим што се вије из њега. Затим јелена — једног, два, три — цело стадо. И друга је свог нацртао, пса Краља.

Сада у интернату Аристарх има много другова и пријатеља. Весело је ту, занимљиво. Али, долази час цртања и Аристарх опет остаје сам, само са оловком и папиром. А оловка, као да све разуме, почиње сама да клизи по хартији. И ево, на сред тундре већ стоји чум; ево, дивље патке су полетеле над језером, сунце се рађа и магла се полако диже.

У тундри је јутро најлепше доба дана. Ако желиш да ловиш дивље патке, ако хоћеш можеш поћи у риболов. Аристарх је имао свој чамац. Остао му је негде на обали речице Хуновеј. Тамо га је оставио када се завршио летњи школски распуст. Цело лето Аристарх је ловио рибу. На реци је било тихо, никога у близини. Само је Краљ уз њега. Седе њих двојица у чамацу и разговарају.

А с друге стране реке Хуновеј дижу се брежуљци. Далеко су, Аристарх никад није до њих одлазио. Али су му зато увек пред очима. И кад лови патке и кад плови реком — брежуљци стоје пред њим: далеки, тајанствени, плави на јутарњем сунцу.

Сада је тамо зима. Речица Хуновеј се замрзла, брежуљци су покривени снегом. Па ипак их Аристарх види плаве, какви су били летос. Онакве какве их црта његова плава оловка. Ево их: плави-плави, ниски и издужени на хоризонту. А над тундром ниско лете патке.

„То је мој дом. Мој завичај“ — исписује Аристарх испод цртежа.

Била једном...
А може ли прича да почне некако друкчије? Ипак, оставићемо по старом. Дакле, била једном једна девојчица. Више од свега на свету бојала се олује и грмљавине. И бојала се и волела их! И чекала их и стрепела од њих. Чекала би их по читав дан а олуја би је преварила и наишла ноћу. Тада би девојчица устајала из постеље и боса, само у белој спаваћници, притрчавала прозору. А напољу су севале муње и ударали громови: ааа — ах! Трррах — тарарах!!

Девојчица посматра и не може да се одвоји од прозора а затим почиње да разговара с непогодом. Малим муњама говори: „Шта је, шта се правиш важна?“ Или: „Хоћеш ли, најзад, престати?!“ Али, ево, блеснула је велика муња, девојчица се чини голема — преголема, и тада она уплашено и са страхопоштовањем говори: „Доста, молим вас, лепо вас молим!“

Понекад је то помагало а понекад није.

Пошла је наша девојчица у школу и ту научила да су муње природна појава и да се оне не покорвају наређењима девојчица. Ево, реците и сами: ако електрицитет већ постоји, он треба некуд и да се дене!

Понекад су громови толико страшно гуцали да би она најрадије побегла далеко, далеко и сакрила се. Али како да изиђе из куће? И тада би наша девојчица узимала усну хармонику и свирала из све снаге не би ли надјачала тутњаву громава.

Понекад јој је то полазило за руком а понекад није.

А затим је девојчица порасла и одлучила да постане уметница, сликарка. И првог дана у сликарској школи пришла је професору, познатом и строгом професору Сухоуглову, и без икаквог увода запитала га:

— Пане професоре, може ли се муња сликати?

— Зато и постоји академија да би се сликале муње — одговорио је професор. — Муње је не само могућно сликати већ их и треба сликати.

— Пане професоре — усклинула је девојчица. — Ја не мислим на

муње на платну. Имам другу идеју! Не желим да једноставно сликам муње него да сликам по муњама. Желела бих да их обојим: да једна буде плава, друга наранџаста или љубичаста. Да некад имају по себи тачкице а некад пруге.

— Па, идеја није незанимљива! — замислио се професор. — И како јој је само пала на ум? Види ти њу: тако сићушна и нежна а тако лепа замисао!

— Па, ето — охрабрила се девојчица. — Муње и громови не причињавају деци радост. Кажите и сами: блескају, урлају, трескају, грме. А сад замислите, пане професоре, шарене, обојене муње. Шарену олују. Као ватромет, као мозаик. Деци ће се веома свидети. А можда и неким одраслим. Лично познајем такве...

— Ако вам то бах: голико лежи на срцу — раширио је руке професор — а ви прилезите на посао, драго моје дете. Ја ћу вам радо помоћи. Начинићемо хеликоптер с громобраном па сликајте, улепшавајте муње. Ја, лично, унапред се радујем шареним муњама.

То се догодило пре недељу дана и, као што се могло и очекивати, отада није било ниједне непогоде.

Ипак, хеликоптер се већ винуо у воздух и све је спремно за велики почетак.

Ако на небу угледате хеликоптер, махните руком уметници. Зове се Консуела. И има плетенице...

Е. Ашк

ШАРЕНЕ МУЊЕ

НОРТОН I ЦАР АМЕРИКЕ

Године 1849. у Сан Франциско који је тада био још село, стигао је извесни Џошуа Абрахам Нортон, трговац по занимању, с већом сумом новца у џепу. У ово место довео га је његов трговачки дух. Проценивши брзо ситуацију видео је у овом селу будући град и уложио је сав иметак у изградњу хотела, канцеларије за рударске компаније за истраживање злата и стамбене зграде. Нису прошле ни три године а његов капитал је већ био утростручен. Међутим, грамзљивост му није дала мира. Желећи да још више умножи своје „благо“ покуповао је сав пиринач који се налазио на бродовима на путу за Сан Франциско. Али, три брода су избегла његовој контроли и управо кад се он спремао да свој пиринач стави у магацин и чека повољан тренутак, они су стигли у луку и продали га по цени много нижој од његове. Нортон је покушао да се реши своје залихе, али узалуд. Сав новац који је уложио у ову спекулацију био је изгубљен. Изгледа да му се тада почео да мутити разум. Морао је да се исели из своје луксузне куће и оде у последњи хотел у граду. Ускоро се о њему све мање чуло.

Једног дана 1859. године у канцеларију главног уредника часописа „Билтен Сан Франциска“, Сама Фича, ушао је један сиромашно обучен човек који је у руци држао некакав папир. Пришао је Фичовом столу и тихим гласом рекао: „Интересује ме да ли ћете ово смети да одштампате?“ и, без речи, изашао из собе. Заинтересован необичном појавом Фич је узео хартију и прочитао следеће „На одлучан захтев већине грађана Сједињених Америчких Држава, Ја, долепотисани Џошуа Нортон проглашавам се Царем целе Америке и наређујем представницима свих наших држава да се сакупе у мјузик-холу овога града, првог фебруара идуће године да бисмо донели нове законе тако потребне у циљу побољшања бедних услова у којима се налази ова земља и да би се повратило, овде и у иностранству, поверење у нашу снагу и моћ“. Испод тога је писало: Нортон Први Цар Америке.

Фич је више као шалу објавио Нортонов проглас који је само иза-

звао смех грађана Сан Франциска. Ускоро Џошуа доноси у редакцију и друге прокламације, између осталих и једну којом због корупције распушта амерички парламент и ону којом укида Врховни суд. Фич све то штампа а Нортон у одушевљењу проглашава његов лист својим званичним новинама.

У почетку су се становници Сан Франциска читајући ове прокламације само смејали сматрајући да у глави њиховог аутора није све у реду. Али како су и други листови почели да објављују његове прогласе то се град мало помало навикао на ову личност и прихватио је. Неко му је набавио плаву официрску униформу с еполетама, високе морнарске чизме, генералски мундир. Један ковач, жељан такође славе, исковао му је сабљу. На жалост, „цар“ је становао у делу града који ни по чему није подсећао на двор. То њему није сметало да свакодневно дрима „дворјане“, људе који су му редовно давали по 50 центи а које је он брижљиво уписивао у своју бележницу. Из дана у дан грађани су му одавали све више почести. У градском позоришту, добио је почасну ложу. Кад би он улазио у сали су сви устајали да га поздраве. Довитљиви трговци почели су да искоришћују лаковерност грађана, па су му најбољи кројачи града шили бесплатно одело под условом да на њему пише: „Снабдевач Његовог Величанства Цара Америке“. Кондуктери омнибуса су налазили увек место за њега.

Нортонова слава била је на врхунцу кад је „распустио“ Сенат, а мало касније и Конгрес. Многобројне његове присталице почеле су и саме да верују да је он заиста краљевског порекла. Једни су чак тврдили да припада енглеској краљевској кући, а други француској. У ствари он је био обичан грађанин, отац му је био из Лондона а мајка пореклом из Линкошира. Емигрирали су у Јужну Африку са малим Џошом, који је касније служио војску у колонијалној армији, затим је прешао у Бразил, па одатле у Калифорнију.

Џошуа Нортон умро је једног хладног јануарског дана 1880. године, док је свечано одевен ишао на једну конференцију. Оклизнуо се,

пао и остао да лежи на плочнику. Сахрањен је уз велике почести, а погребу је присуствовало око 30.000 грађана. Сви месни листови великим насловима објавили су његову смрт. Сан Франциско није заборавио

свог првог и јединог цара и 1930. године уз звуке војне музике откривен му је споменик на којем је стајало: Нортон Први, Цар Америке и заштитник Мексика. Џошуа А. Нортон, 1819—1880.

ВАШАР НЕЗНАЛИЦА

Француски публициста Жан-Сарл годинама већ скупља „бисере“ из ђачких писмених задатака. Своју збирку назвао је „Вашир незналица“. Нисмо баш сигурни да је при томе мислио само на ђаке. Под притиском школских програма учитељи и наставници „кључају“ ученике догађајима, бројкама и годинама често и не проверавајући да ли су малишани схватили значење неког израза или да ли су успели да повежу два историјска догађаја

МАТЕМАТИКА

ОДРЕБЕН БРОЈ је онај који се види голим оком.

Круг је округла линија без углова и зтаворена да се не би могло видети где почиње. Да би се нашао површина круга треба помножити средину са центром.

Квадрат је геометријска слика која у сваком ћошку има по један прав угао.

Осмоугаоник је врста четвороугаоника који има осам страна.

Паралелоипед је животиња чије су две ноге паралелне.

Купа је идиотска ствар. Има их, значи, разних врста.

КОСМОГРАФИЈА

На Месецу има становника пошто тамо има осветљења.

Звезда Северњача налази се на репу Великог Медведа.

На јужној хемисфери оријентисање је могућно захваљујући сазвезђу Црвени крст.

Сатурнов прстен постаје нам невидљив кад га гледамо из профила.

ПОЈМОВИ

Агонија: крик умрлог човека.

Египтолог: човек који спроводи бродове кроз Суецки канал.

Пустиња: место где се жање петролеј.

Енциклопедија: земља киклопа.

Наследност: оно што нам објашњава да кад наш деда и наш отац не би имали деце, онда бисмо ми остали без потомака.

Псеудоним: стање у које долазе песници пре но што почну да пишу.

Четвороножац: онај који има четири ноге. На пример: хоклица.

ФИЗИКА

Архимедов закон: свако тело потопљено у течност ако не изиђе на површину после пола часа треба сматрати изгубљеним.

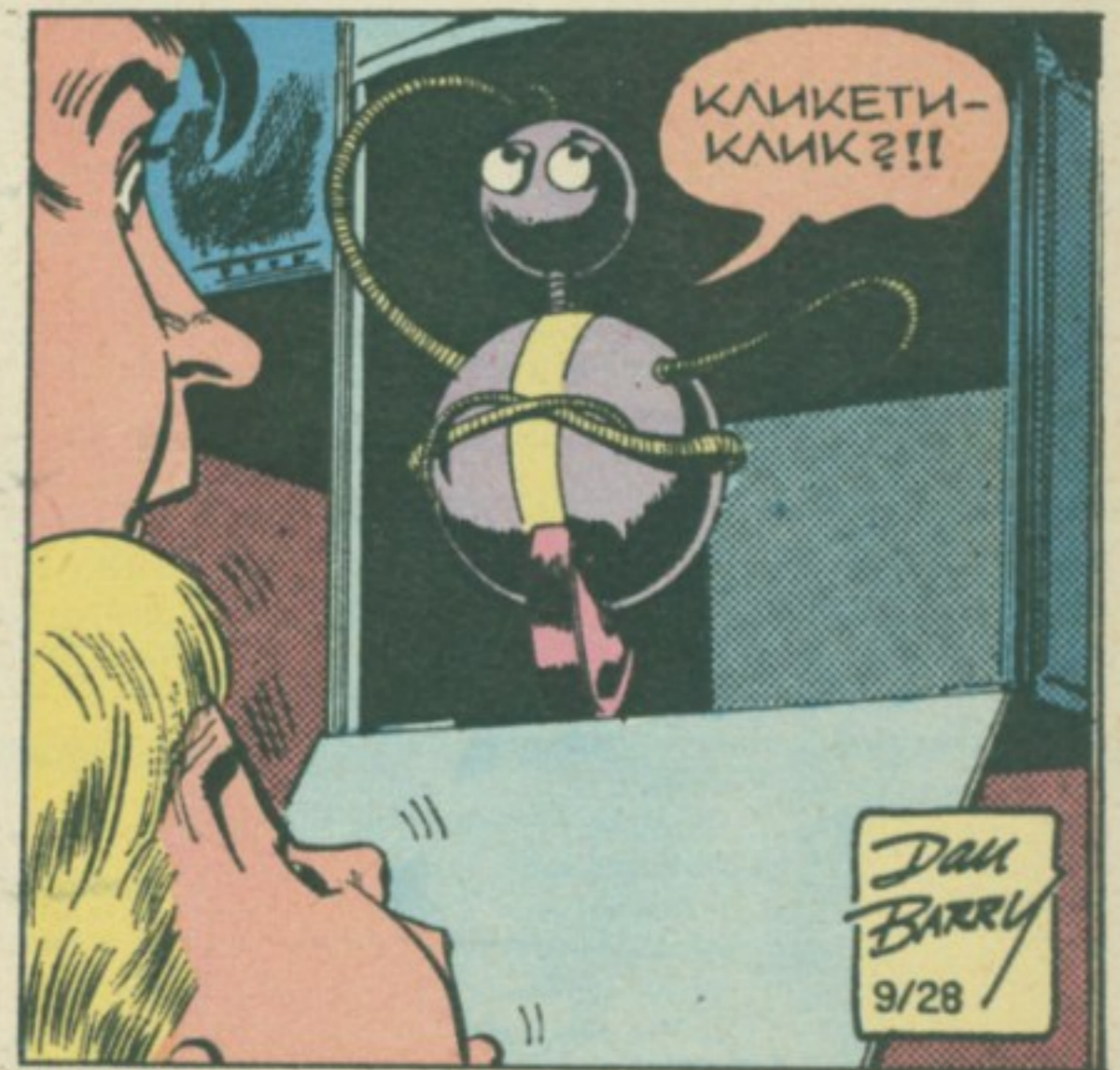
Друга верзија истог закона: свако тело потопљено у течност, излази из њега мокро.

НИШТА БЕЗ ПСА

Једна школа у Норвелсу, у Енглеској, примењује оригиналан метод упућивања деце како да се крећу улицом а да не настрадају од аутомобила и других возила. За очигледну наставу служе им три пса теријера. По изласку из школе групу деце која иде једним путем прати по један пас; испред „зебре“ пас се увек заустави, осврне се лево и десно и тек кад се увери да је прелаз слободан, закорачи на коловоз а деца за њим. Школске власти тврде да од пса-водича деца боље науче саобраћајне прописе него на сувопарним часовима.

ВЕЛИКА ТРКА

ЏОНИ ХАЗАРД

ФРЕНК РОБИН

ГРАЂАНИН СВЕТА

моћнијих и најбескрупулознијих мапната америчке штампе тог времена. Херст је револтиран и препи тужбом суду. Ипак „Грађанин Кен“ је приказан публици. То је ремек-дело. Међутим, финансијски успех филма није тако сјајан. Да би се на неки начин извукао, Велс снима филм „Сјај Емберсонових“ (прошле године давао се на нашој телевизији). У овом филму он прича историју свога оца и своје породице на југу Америке. Филм је, сви се слажу, оригиналан али још више уве-

ћава његов дефицит. После прећер филма „Дама из Шангаја“ (1948) Велс напушта Холивуд и одлази у Европу. Ту он ствара филмове „Магбет“ и „Отела“ (са овим филмом имао је највеће финансијске тешкоће), тумачи улогу Хари Лајма у чувеном филму „Трећи човек“ (1949).

Године 1957. враћа се у Холивуд где снима филм „Жеђ за злом“. Међутим, и овај филм, као и мање више сва његова дела, доживљава неприлике. Продуценти му забрањују да заврши филм, чак и приступ у

Орсон Велс

Тридесетог октобра 1938. године у 8 часова увече велики број Американца седео је крај својих радио-апарата. На програму је симфонијски концерт. Изненада, музика престаје. Одјекује глас спикера:

„Један метеорит је пао на Крöver Хил, држава Њу Џерси“. Концерт се наставља да би убрзо опет био прекинут:

„Госпође и господа, морам да вам саопштим једну озбиљну вест. Ма како то изгледало невероватно, тајанствена бића са планете Марс су ипак стигла. Атерирала су ове ноћи у Њу Џерсију“.

После тога ређају се званични извештаји о инвазији Марсоваца, сваког минута нешто ново. Јавља се да је и Њујорк опкољен. Становнике овог града захвата невиђена паника. Сви журе према својим аутомобилима и поневши оно најпотребније беже. Врхунац панике настаје кад спикер саопштава: „Ево их, силазе Петом авенијом“.

За то време у радио-студију Орсон Велс, творац ове емисије, хладнокрвно наставља да сеје узбуну. У ствари он је само приредио за радио познати роман енглеског писца Х. Џ. Велса „Рат светова“. Наравно, на свој начин приредио. Својом режијом потресао је целу Америку.

Кад су се духови смирили и људи почели сами себе да исмејавају због лаковерности, име Орсон Велс је најзад постало чувено у целој земљи. То је остало и до данас не само у Америци, већ у целом свету. Тако је започео човек кога данас многи истичу као најјачу и најизразитију глумачку и редитељску личност Америке.

★

Орсон Велс је рођен 6. маја 1915. године у савезној америчкој држави Висконсину. Школовао се у Кини и Европи пратећи оца који је непрекидно путовао. Изгледа да је ту склоност наследио па је једном о томе рекао: „Волим да путујем и мењам градове вероватно зато што се у свакој земљи осећам као код своје куће“.

Поставши познат после узбуне коју је приредио емисијом „Рат светова“, одлази у Холивуд. Међутим, у овом граду, фабрици филмова, Велс, независан дух и боем, наилази на неразумевање. Филмске компаније устручавају се да му повере било какав филм. Велс се одлучује на корак пун ризика: да снима филм по својој сопственој замисли. Тако 1941. настаје „Грађанин Кен“. У овом филму Велс причао животни пут човека необично сличног по биографским подацима с Вилеом Рандолфом Херстом, једним од нај-

Завршна сцена из филма „Грађанин Кен“

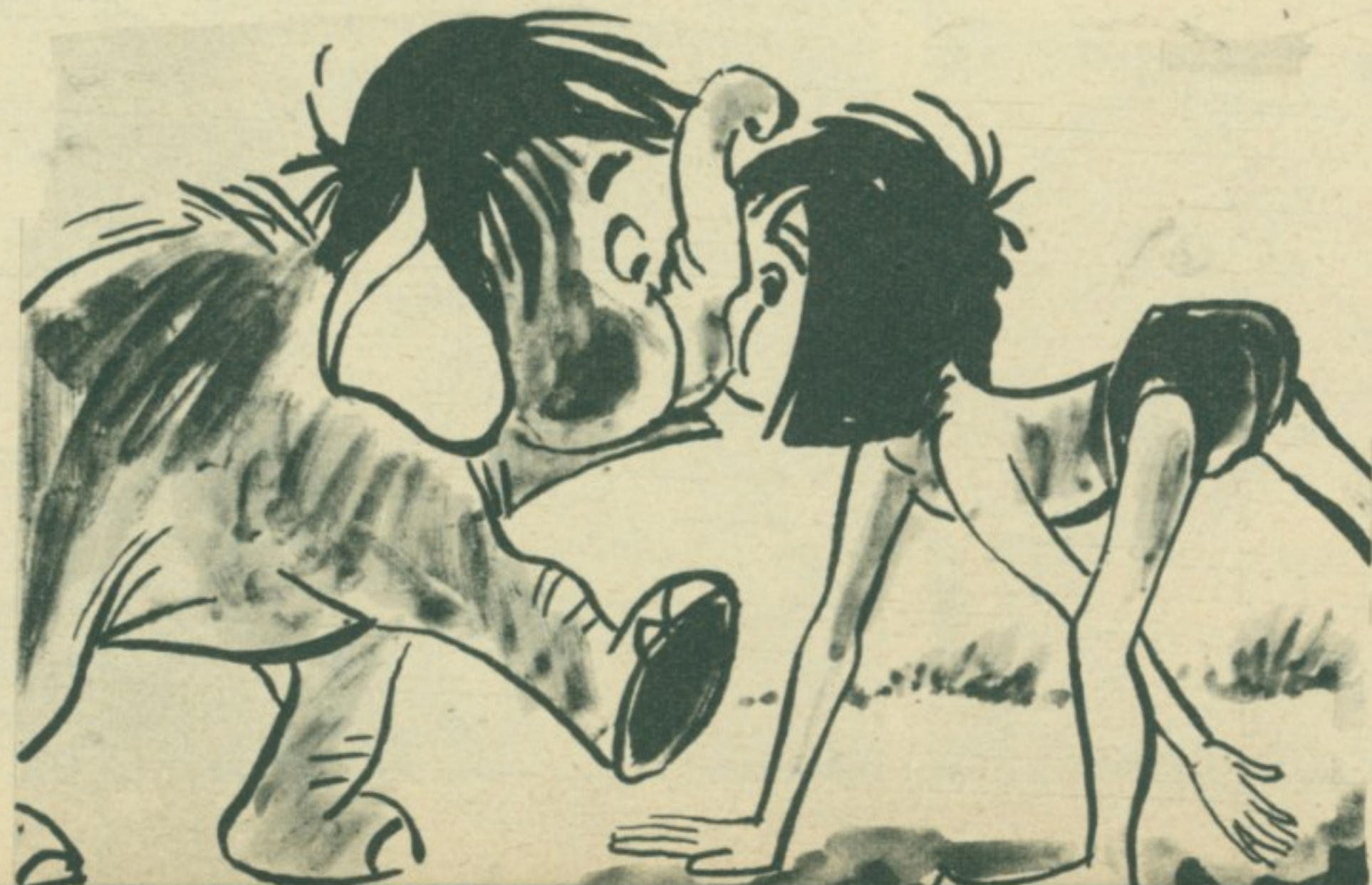
ПОСЛЕДЊИ ФИЛМ ВОЛТА ДИЗНИЈА

Дизни није успео да заврши свој последњи филм. Смрт га је стигла децембра 1966. док је радио на снимању цртаног филма „Књига о дунгли“ према исто-

именом делу Радјарда Киплинга. По сао је привео крају његов брат Рој Дизни. Ево шта он о томе каже:

„Разуме се да су у филму снимљеном према Киплингу главне лич-

ности — Могли и животиње. Смрт је покосила Волта у највећем замаху рада на „Књизи о дунгли“, а ја сам уверен да је успео да заврши филм, то би било право ремек-дело. Никад још нисам видео да је снимање тако заинтересовало, обузело и забављало Волта. Он је, наравно, све прекрпао на свој начин, а као резултат тога Киплингови ликови становника дунгле и дечака који је одрастао међу њима изгубили су своју реалност и постали сасвим дизнијевски: као из бајке, оптимистички и иронични. У раду на филму, који је трајао три и по године, учествовао је двеста педесет људи; пребалто је направити триста тридесет и две хиљаде цртежа и упроштити гомилу средстава. Али, у току рада Волтово одушевљење прешло је на све нас. Осећали смо се као да не снимамо свој седамнаести већ први дугометражни филм. Надам се да ће наш филм „Књига о дунгли“ причинити гледаоцима исту радост као и нама који смо радили на њему“.

МАЛЕЦКИ ЕКРАН

Једна статистичка агенција утврдила је недавно да телевизијску серију „Бонанца“ само у Америци прати 42 и по милиона гледалаца. Да ли је ова бројка тачна не знамо, али је сушта истина да су доживљаји четворице каубоја са ранча „Пондероса“ освојили гледаоце широм света. Бен Картрајт и његови синови — Адам, Хос и Џо, постали су драги гости и у нашим домовима. Сигурно смо, зато, да би читаоци нашег листа желели да сазнају нешто више о њима.

ДОБРИ СТАРИ БЕН

Ко би могао и помислити да ће Лорн Грин постати оно што је данас, кад је једног дана 1936. године улетео као вихор у кућу својих родитеља у канадском граду Отави, извадио из џепа индекс и узвикнуо:

— Постаћу хемичар!

Мајка је пољубила сина а отац му је чврсто стиснуо руку. Породица Грин желела је од срца да Лорн заврши студије хемије на универзитету, али њихова радост је била кратког века. Много више времена него у хемијским лабораторијама, Лорн је почео да проводи у драмској секцији, где је припремао позоришне комаде. Убрзо је потпуно напустио студије и посветио се глуми.

Рат је прекинуо каријеру младог глумца и Лорн је био принуђен да се бори с оскудицом. Најзад је прихватио понуду пријатеља из радио-станице СБС и постао спикер. Посла се латио тек да се прехрани, али је за кратко време постигао такав успех да је проглашен за најбољег спикера Канаде, чије су вести о ситуацији на фронтима Канађани с нестрпљењем очекивали.

Глумачки снови, међутим, нису га напустили. После рата отишао је у Њујорк, па у Холивуд и Лондон, где је запажен као талентован глумац. Играо је у више филмова, а наша публика сигурно га се сећа у „Градићу Пејтону“ који је постигао велик успех.

Серија „Бонанца“, тек, учинила га је општепознатим и омиљеним. Лик Бена Картрајта, ранчера, строгог али правичног човека, постао је прототип центлмена старе школе из сурових времена Дивљег запада. Па и он сам највише је заволео ову улогу.

УПОРНИ ЛЕПОТАН АДАМ

Када је Пернел Робертс — у „Бонанци“ најстарији брат Адам — негде крајем 1965. изјавио да више не жели да игра у овој серији, многи гледаоци били су изненађени и ожаложени.

— Желим да будем самосталан — објаснио је Робертс а у „Бонанци“ то не могу. Имам 38 година и време је да кренем својим путем. Моја одлука је неопозива.

Остао је при датој речи, а то што га ми данас гледамо не треба никог да буну: серија је снимљена пре но што се Адам повукао.

Овај високи младић, попут свог телевизијског оца Бена, почео је да студира — хемију! Али, био је лош студент и убрзо је оставио

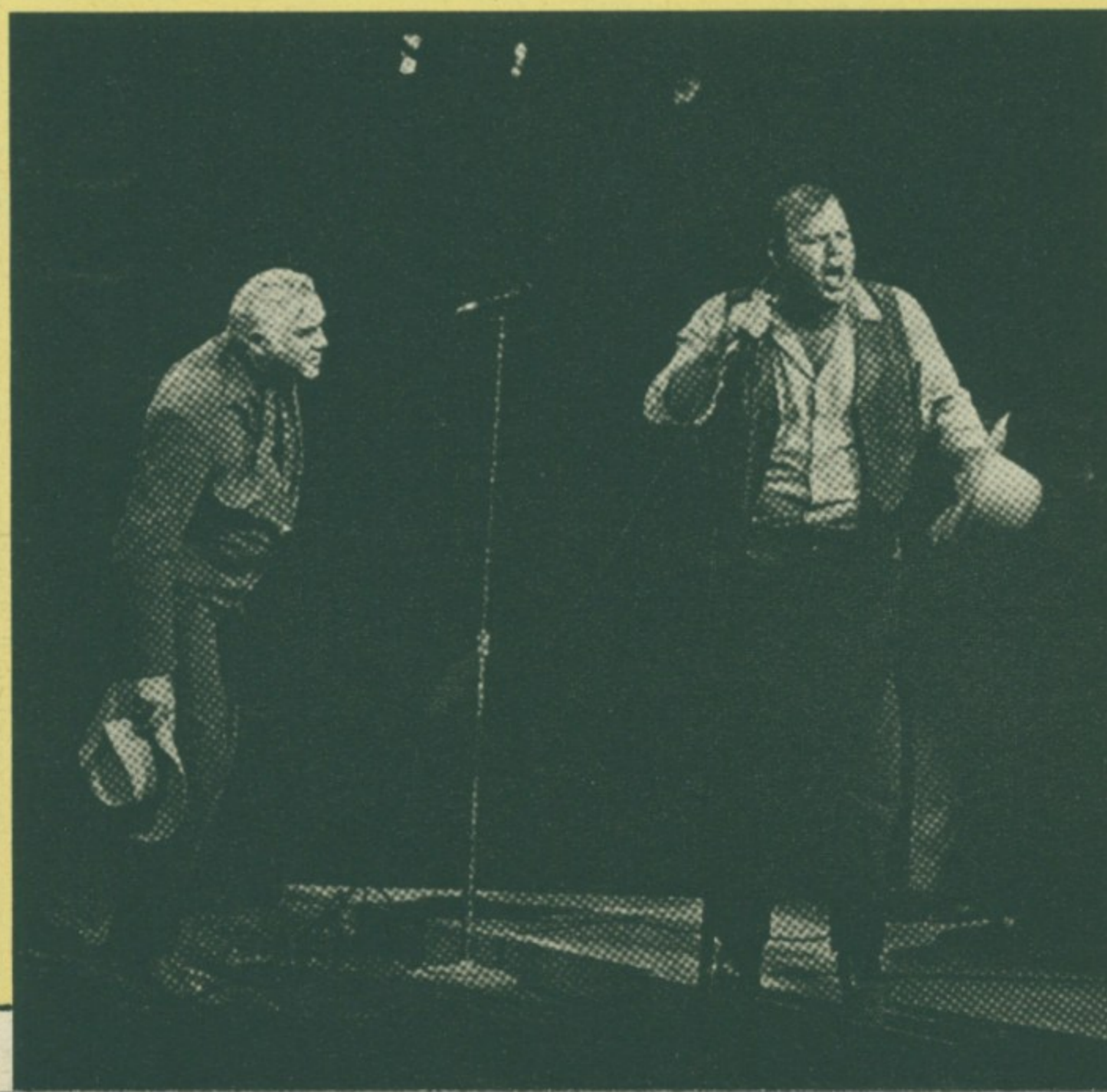

Мали Џо (Мајкл Ландон) освојио је гледаоце обешечањем осмехом и јахачком вештином

ЧЕТВОРИЦА ИЗ »БОНАНЦЕ«

родитељски дом у граду Вајкросу, у америчкој држави Џорџији, и оналази се како зна и уме: био је кондуктер, месар, шумар, келнер и ко зна шта све још. Успевао је да заради за живот, али то није било оно што је желео. Одлучан, какав је и данас, једног дана 1950. је решио да постане глумац.

Тата Картрајт (Лорн Грин) и Хос (Ден Блокер) забављају своје госте на „Пондероси“

Тако је почео нову каријеру у малим позориштима. Играо је све: љубавнике, убице, Шекспирове јунаке, певао у бродвејским оперетама, а једно време је провео као сниматељ на телевизији. Тада је схватио да га телевизија занима више но све остало и одлучио да се ту устали.

Упорност се исплатила. Најзад је ангажован за серију „Бонанца“ и постао Адам, личност за којом куцају многа срца, нарочито женског дела публике.

НАПРЕДНА БЕБА ХОС

Можда најсимпатичније лице ове телевизијске дружине, чију појаву на екрану деца поздрављају радосним усклицима, јесте дебели Хос, за кога тврде да се родио као беба од шест и по килограма! Крупна беба израсла је временом у огромну момчину: Ден Блокер (то је право име Хосово) данас је тежак близу 130 килограма.

— Мршавих глумаца има сувише — каже смејући се Ден — јер се сви упињу да „држе линију“. Ја, напротив, желим да будем дебео и дебљина је моје главно оружје?

На екрану, видели сте, нема противника кога Хос својим снажним песницама не може да обори. А тако је било и у детињству у малом тексашком граду О'Донелу. Ден Блокер, син ковача, поред крупног тела располагао је и челичним мишицама. Убојица по природи, кад му је било дванаест година, често је заметао бој и са пет-шест година старијим дечацима. И — с лакоћом излазио као победник!

Кад је постао играч рагбија, изгледало је да је спортска каријера као створена за Дена. Али тада је дошао судбоносан сусрет са члановима једне путујуће трупе која је у граду изводила комад „Арсеник и старе чипке“. Њима је био потребан снажан момак да преко позорнице само пренесе сандук с лешом, и замолили су Дена да им помогне. Улога никаква, али се светлост позорнице свидела дебелом рагбисти. Уписао се у глумачку школу, завршио је с успехом и постао глумац, а касније и — певач!

НАЈБОЉИ ЈАХАЧ ЏОЕ

„Бонанца“ је прославила чланове породице Картрајт, па ни „мали“ Џо неће има разлога да се потужи: некад службеник у једној робној кући, Мајкл Ландон данас је „звезда“ позната у 59 земаља, у којима се приказују доживљаји четворице с „Пондеросе“.

За Мајкла тврде да је један од најбољих јахача међу америчким глумцима. Зидови његовог дома, у којем живи са другом женом Лин, покривени су трофејима на разним јахачким такмичењима, а ова његова вештина толико је одушевила становнике једног малог града у Америци да су га изабрали за помоћника шерифа!

Спорт је Мајклу Ландону од малих ногу најбоље ишао од руке. Као атлетичар толико се посветио тренинзима да је прилично запустио школу.

На један конкурс за глумце у Холивуду јавио се тек тако и — био примљен. Весело, духовито, привлачан, обешечањем осмеха, одмах је запажен. Добио је неколико мањих улога, али никад можда не би постао познат да није било улоге „малог“ Џоа у „Бонанци“.

РАЗГОВОР С ЈУНАЦИМА ИЗ ДИЗНИЛЕНДА

Друже уреднице, хвала вам што сте нас децу обрадовали најпопуларнијим јунацима у суперколору.

Слатко сам се изразговарао појединачно са свима а нарочито са деда Мразом, који је поделио поклоне уз помоћ Дамба, Тимотија и седам патуљака, па затим отишао на Северни пол да се одмори и спреми поклоне за следећу годину.

Хроми Даба који није добио ништа, решио је да опљачка чика Бајину банку, али му то није пошло за руком јер га је у томе спречно Микијев пас Плутон, који је дигао узбуну па су дотрчали Пата, Паја и његови сестрићи.

Денис и Мића, Микијев сестрић, су се спријатељили и постали неразводни. Док су Мики и Шиља били у куповини, они су тражили од тетке Мини да им испече велики колач јер су хтели да иду на излет. Кад су стигли на језеро где су намеравали да проведу излет, срели су Попаја, Оливу и Кићу који је стално сањао да ће постати милионер.

На малом острву на средини језера живели су: Капетан, Бим, Бум и Хијавата представник индијанског племена. Бим и Бум стално су мислили да напакују Капетану, а он је на све начине покушавао да их се отресе.

На том истом острву живео је грамзиви вук који је стално имао на мети три мала прасета, али она су била лукавија од њега и избегавала да буду његов слатки залагај.

На крају се све лепо свршило пошто су јунаци које сте ми послали били у суперколору. Ваш стални читалац

Никола Милекић, Београд

ПИСМО НАЈМЛАЂЕГ

ПОЛИТИКИНИ ЗАБАВНИК
МАЛА ПОШТА
ЈА МНОГО ВОЛИМ ВАШ ЛИСТ
НЕЊЕМ У ШКОЛУ
МИЉКО МАСЛАТ

НЕ САЊАМ О НЕМОГУЋЕМ

Драги Забавниче, твој сам дугогодишњи читалац и зато те молим да објавиш ово моје искрено писмо. Откако читам „Забавник“ наишао сам на многе узбудљиве чланке, али ме је посебно узбудио чланак „Тоа је певала“.

Ја сам обичан петнаестогодишњи дечак и не сањам о нечем немогућем већ само о једном а то је мир, мир у целом свету. Желим да никад и нигде не буде рата и онда би сва деца певала као мала Тоа. Зашто ратују у Вијетнаму, зар земља није довољно пространа и за беле и за обојене? Зашто човек жели да докаже да је највећи непријатељ човека? Зашто сталниградска битка не остане највећа битка коју је свет видео? Доста је

МАЛА ПОШТА

рата, доста је жртва нек човек ратује против природе и космоса.

Милорад
Нови Пазар

КОРИСНА ИДЕЈА

Драги другови, вашу корисну идеју за претплату „Политикиног забавника“ са задовољством сам прихватио. Ово је најбољи начин да тате, маме, деке и баке, награђују своју децу-унуке за четворке и петице.

Молим вас шаљите „Забавник“ на адресу моје кћерке коју сам написао у купону и то од првог у 68-ој години.

Вама шаљем много лепих жеља за Ваш даљи рад.

Љубомир Б. Васиљевић
Београд — Страхињића Бана 77/IV, читалац „Политикиног забавника“ од 1938. године.

ПОКЛОН ТОМИ ЗАБАВНИКУ

Драги Забавниче, ти си најлепши лист за старе и младе. Читам те од 52. или 53. године, или, колико се још сећам, од твог 53-ог. броја. Стога ме је дирнуло писмо мога имењака Томе Милошевића који мора да чека дане да би могао од своје зараде да издвоји новац за тебе. Данас сам уплатно одговарајући износ на име претплате за Тому Милошевића, а ти се „Забавниче“ потруди да му увек стигнеш на вре-

ме и испоручи му моје најтоплије поздраве.

Томо Луковић
Ивањица

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉА

Желим да се дописујем са девојкама из Румуније и да стекнем с њима познанство и пријатељство. Дорел Трифу, Ул. Братства и јединства бр. 110, Ванатско Ново Село код Панчева.

Као читалац „Политикиног забавника“ имам већ скоро 15-годишњи стаж и још ми није досадио. Волио бих да нађете мало мјеста у вашој рубрици „Писма читалаца“ и објавите ово: Имам 20 година, студирам, бавим се спортом, а више од свега волим поезију, књижевност и казалиште. Волим да склапам нова познанства и зато вас молим да ми пишете на адресу: Динко Мутак, Загреб, поштански фах 10-26.

Желео бих да се дописујем са вршњацима из наше земље и иностранства па вас молим да објавите ово моје писмо. Имам 14 година и скупљам марке које бих радо мењао. Златко Николић, Ул. С. Шаренца бр. 9/II, Херцег-Нови.

Желела бих да се дописујем са друговима и другарицама из земље и иностранства. Имам 13 година и ученица сам VII раз. Хоби ми је скупљање салвета и бит-музика. Језик дописивања српскохрватски и руски. Оливера Брешковић, Ул. Сремских одреда 2, Сремска Митровица.

Ученик сам гимназије, имам 17 година. Волео бих да се дописујем са читаоцима — девојкама широм наше земље, са онима који обожавају бит-музику, који се баве поезијом као и навијачима Црвене звезде. Ризван Вејселивић, Ул. Гирне Оризари, 3, Титов Велес.

Имам 13 година, ученик сам 7-мог разреда и желео бих да се дописујем са друговима из наше земље. Мој хоби су марке. Ласло Сакс, Микро насеље 13/10, Кишинда.

Желим да се дописујем са својим вршњацима широм земље. Милка Крћић, Учитељска школа, Вихаћ.

Желео бих да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље и иностранства па бах вас замолио ако можете да објавите моју адресу: Александар Стефановић, Ул. Патриса Лумумбе 51, Београд.

Имам велику жељу да се упознам и дописујем са другарицама из наше земље и иностранства. Имам 15 година. Језик дописивања српскохрватски и руски. Невена Дрбац, Ул. — Ђорића 22, Наково код Кишинде.

Имам 17 година, похађам медицинску школу. Обожавам Адамова, Битлсе, Хермансе, као и глумце Жан Сорела, Алена Делона, Елизабету и Софију. Скупљам њихове фотографије. Снежана Живић, Средња медицинска школа III/3, Приштина.

Имам 16 година. Волим спорт и музику, скупљам марке, разгледнице. Желим да се дописујем са друговима и другарицама из наше земље и иностранства. Душан Божић, Ул. Д. Туцовића бр. 60 Бор.

Преко вашег листа желим да склопим пријатељство са друговима и другарицама из наше земље и иностранства. Ученик сам VI разреда основне школе у Чачку. Имам 12 година. Мој хоби је скупљање марака и разгледница и старог новца. Драган Шишковић, Ул. Љубићка 33, Чачак.

Желим да се дописујем с друговима и другарицама широм Југославије. Имам 16 година. Радосав Милошевић, Ул. Ружице Милановић бр. 20, Светозарево.

ПОЗДРАВ ИЗ СОВЈЕТСКОГ САВЕЗА

Драги другови, честитам вам Нову годину и желим вам успеха у раду и срећу у личном животу. Ваш читалац из Москве

Маслацев Олег.
СССР, Москва И-81
Молодцова 19-1 — II

ПАЖЊА ПРЕТПЛАТНИЦИМА!

Молимо оне читаоце који су се одлучили да преко купона обаве претплату на наш лист и тако обрадују себе или учине поклоне некоме другом, да чек испуне на име примаоца листа а не на уплатиоца.

Такође подсећамо претплатнике да новац пошаљу на време како не бисмо били приморани да обуставимо слање листа.

Уредништво

РЕНЕСАНСА ЗАБАВНИКА

С нестрпљењем сам дочекала „Политикин забавник“ у новом руху. Примите моје најискреније честитке! Преображај је у сваком погледу успјех. Папир, штампа, колор све је на висини. Што се избора стрипова тиче и досад сам била њима задовољна, па ме весели да су остали и у новом издању. Једино жалим за „Попајем“.

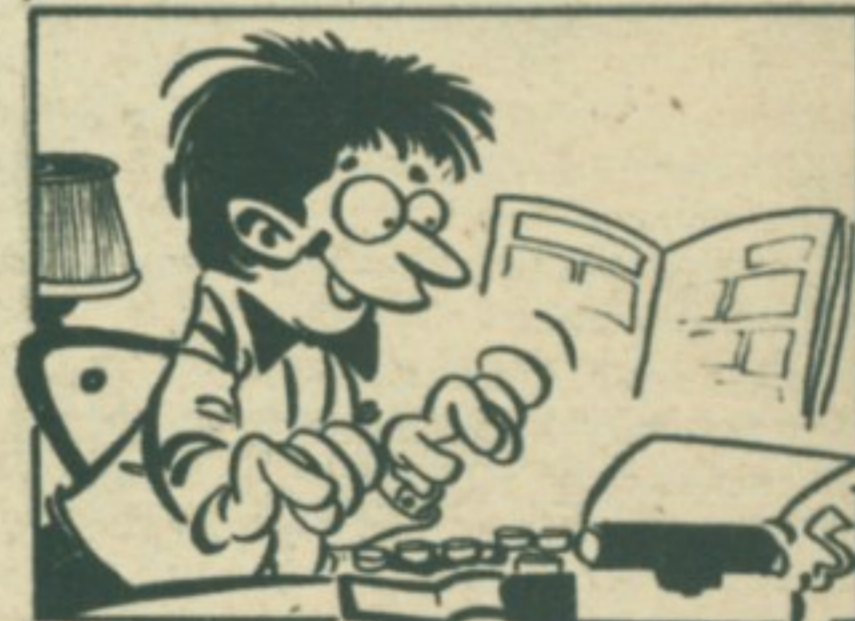
Видјела сам у рубрици „Мала пошта“ како спремно помажете својим читаоцима у најразличитијим тешкоћама. Зато сам одлучила да вас замолим да и мени помогнете. Наиме, посједујем „Политикин забавник“ од првог до најновијег броја. Том импозантном комплету од 836 бројева недостају на жалост 2 броја: бр. 501 и 526. Увјерена сам, да ће се — ако објавите ово моје писмо у вашем и нашем листу — наћи неко тко ће ми их моћи уступити. За сваки број спремна сам платити 400 ст. динара или 4 нова.

Марија Кашан
Сисак, Владимира Мајдера 51,
(двориште)

Жалимо и ми за Попајем, али њега нема па нема, иако смо га већ више пута тражили од Дизнијевог синдиката. И ми се, Марија, надамо да ће вам неко од наших читалаца помоћи да комплетирате „Забавник“.

ОДЛИЧНО! ОДЛИЧНО!

Једва сам дочекао први број новог Забавника (мог старог пријатеља). Кад ми је поштар донео лист, још од прве странице застао ми је дах. Брзо сам листао страницу по страницу. Колор-фотографије, и неколико нових стрипова одушевили су ме.

То, то, друже уреднице и остали ваши сарадници, требало је да овакав лист буде одавно, јер време је да се донекле изједначимо са страним листовима!

Будислав Дамњановић
Сокобања

БИК КОЈИ СЕДИ

ИНДИЈАНЦИ СУ ПРИХВАТИЛИ ИЗАЗОВ БУФАЛА БИЛА ДА МУ НАЈБОЉИ ОД ЊИХ ИЗИЂЕ НА ДВОБОЈ.

ХАУГ!
ВЕЛИКИ
ДУХ ЊЕ
ОДЛУ-
ЧИТИ!

ЗА СВОГ ЗАТОЧНИКА ОДРЕДИЛИ СУ МЛАДОГ ИНДИЈАНЦА ЗВАНОГ „ЖУТА РУКА“. ПРОТИВНИЦИ СУ ЗАУЗЕЛИ МЕСТА УСРЕД КРУГА ПОСМАТРАЧА.

НА ДАТИ ЗНАК ДВОБОЈ ЈЕ ПОЧЕО...

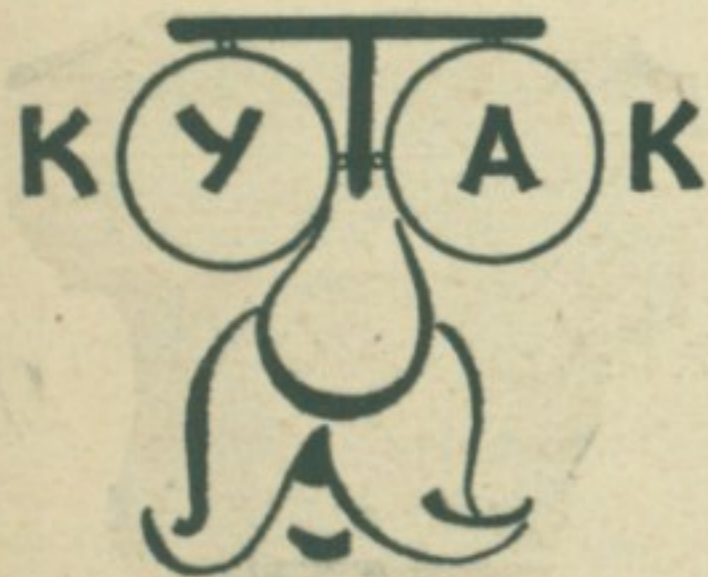
ВЕШТИМ УДАРЦЕМ БУФАЛО БИЛ ЈЕ УСПЕО ДА ИЗБИЈЕ МАЧ ЖУТОЈ РУЦИ...

АЛИ ИНДИЈАНАЦ, БРЗ КАО МУЊА, ДОГРАБИО ЈЕ СВОЈ ТОМАХАВК И ТАКО СНАЖНО УДАРИО ПО БИЛОВОМ МАЧУ ДА ГА ЈЕ ПРЕСЕКАО...

БОРБА ЈЕ НАСТАВЉЕНА

А КАДА МИСЛИТЕ?

Енглески физичар Радерфорд, један од оснивача атомске физике, свратио је једне вечери у једну од својих лабораторија и затекао у њој свог сарадника нагнутог над апаратима.

— Шта радите тако касно? — запита га Радерфорд.

— Ето, радим...

— А шта радите дању?

— Радим, разуме се — одговори сарадник очекујући похвалу свог учитеља.

Али, научник се намргодио и строго приметно:

— Чујте, ви младићу, а када ви мислите?

УКОРАК С ВРЕМЕНОМ

Познати руски математичар Остроградски није много полагао на одевање и био је у томе прилично конзервативан. Његов кројач је, ипак, једном успео да га наговори да сашије одело по последњој моди.

— Сад је све у реду — уверавао га је кројач кад је одело било готово. — Ви као научник не бисте смели да заостајете иза свог времена.

Остроградски му је на то одговорио:

— А како да држим корак с временом и да трчим за модом у овако уским панталонама.

ОТАЦ РАЗГЛЕДНИЦА

Сматра се да је проналазач разгледнице Марсељац Доминик Пјаца. Наиме, Пјаца је имао једног пријатеља — сународника који је 1860. године емигрирао у Јужну Америку. Пошто се убрзо зажеleo своје земље и Марсеља, замолио је Пјацу да му пошаље неколико фотографија родног града. Овај му је послао али му је на полећу иницијално написао неколико речи и залепио марку. Пјаца је касније умножавао исте фотографије и слао својим пријатељима и рођацима, све док није 1869. године, добио одобрење аустријске поште да илустрије званично поштанске карте.

■ најстарији европски универзитети основани су овим редом: први у Болоњи (1119), затим у Паризу (1150), Оксфорду (1214), Прагу (1348), Кракову (1364), Бечу (1365), Хајделбергу (1368), Тарту у Естонији (1632) и у Москви (1755).

■ сматра се да су Баски били први ловци на китове. Ловили су их најпре харпунима. Данас у лов на ове гигантске животиње крећу читаве пловачке фабрике које плове северним морима од новембра до априла јер китови у то време и сами крећу у потрагу за храном. Извесне врсте китова су данас савим истребљене.

■ аустралијски студент Херб Вестон је за опкладу седео десет минута на блоку леда. Сав новац од опкладе потрошио је затим за рум да би загрејао промрзло тело.

■ однедавно су у огромним америчким националним парковима уведени дресирани полицијски пси који су обучени да проналазе залутале шетаче. Због тога управа ових паркова умољава посетиоце да оставе на улазу у парк неку своју личну ствар — поготово ако су у питању деца — која ће касније псима помоћи, ако се изгубе, да их лакше пронађу.

■ Тутанкамонову изложбу у Паризу посетило је 1.250.000 посетилаца, од којих 100.000 деце. Већи део прихода од продатих улазница биће предат египатској влади као помоћ за спасавање храма Абу Симбела.

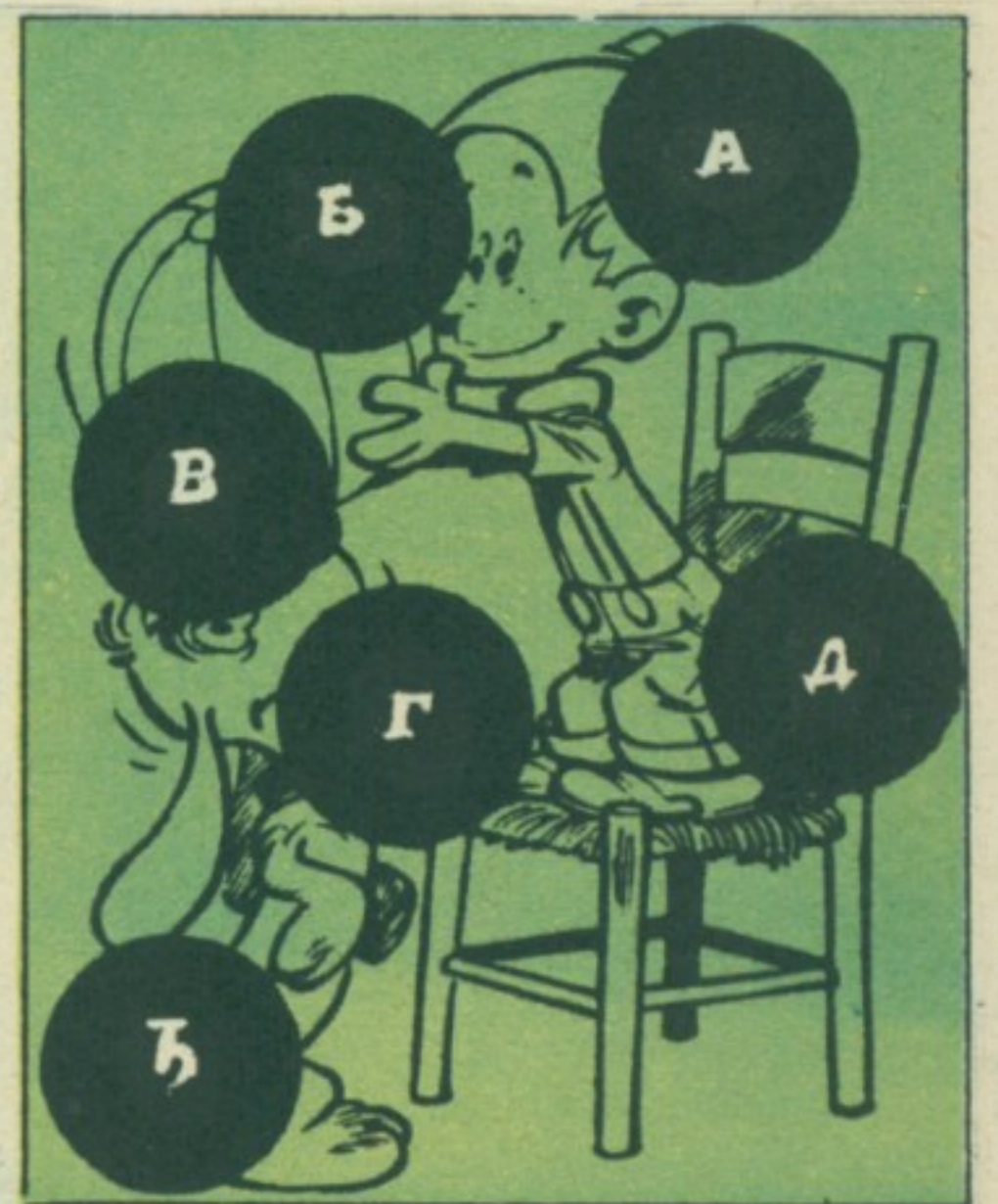
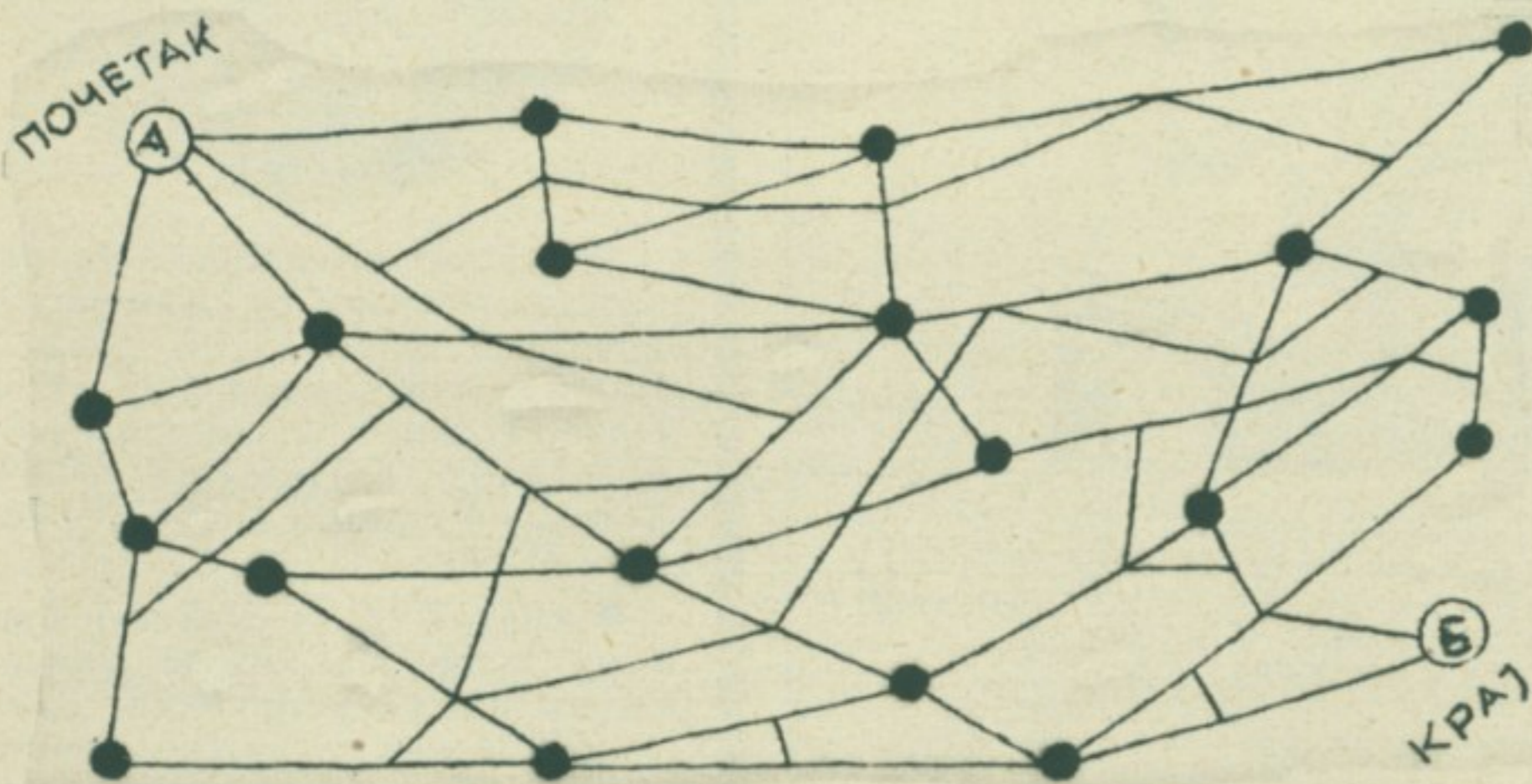
■ норвешки ихтиолози су утврдили да очи гренландске ајкуле светле фосфорном светлошћу. Тиме се и објашњава чињеница да ситне рибе саме јуре у чељусти грабљивице. Њих привлачи извор светлости.

■ просечна старост научника — становника новоподигнутог града у Сибиру који је добио име Академгород износи — 33 године.

ВЕСЕЛОГ
АРХИВАРА

КАД СЕ УМОРИТЕ ОД САНКАЊА

ПРАВИ ПУТ

Иван је за школски распуст отишао својој баки у суседни град. Једног дана га је она послала да јој нешто купи на другом крају града. Он се мало дужке задржао па је већ почео да се спушта мрак кад је изашао из радње. Како град није добро познавао Иван се добро намучио док је пронашао прави пут до бакине куће. На на-

шем цртежу почетак пута је обележен са А и крај са Б. Покушајте да помогнете Ивану и да га заједнички што пре пронађете.

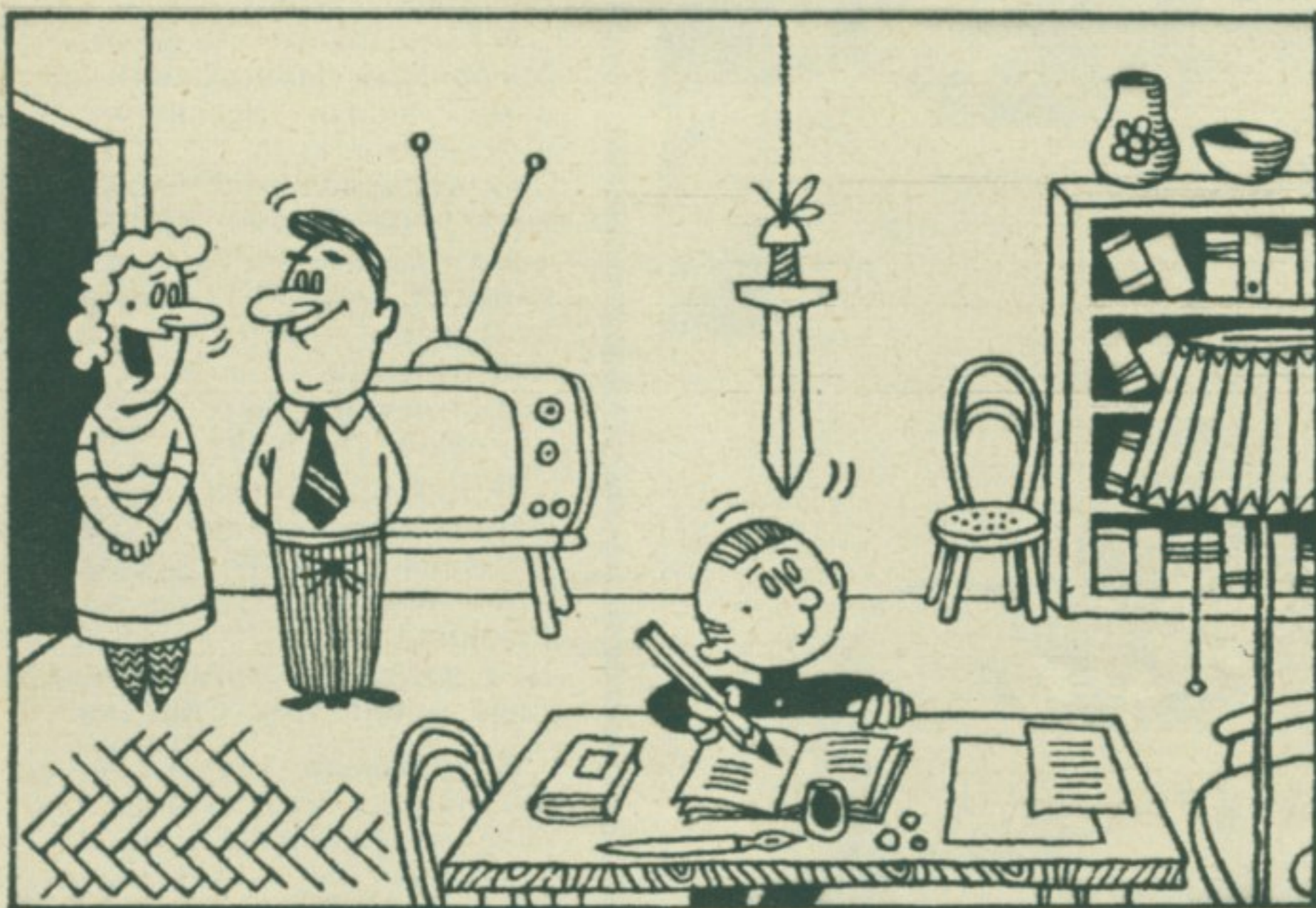
Одговор:

Ако га још знате нашла, значи да сте сувише били уморни и сањиви од санкања и грудвања, зато покушајте сутра. Можда ћете бити боље среће.

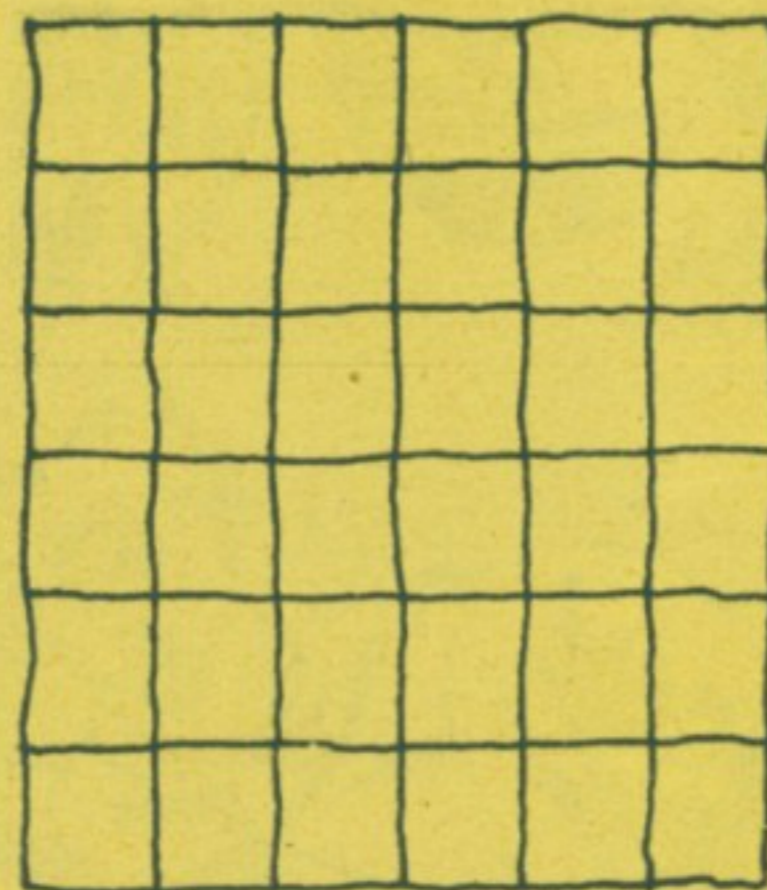
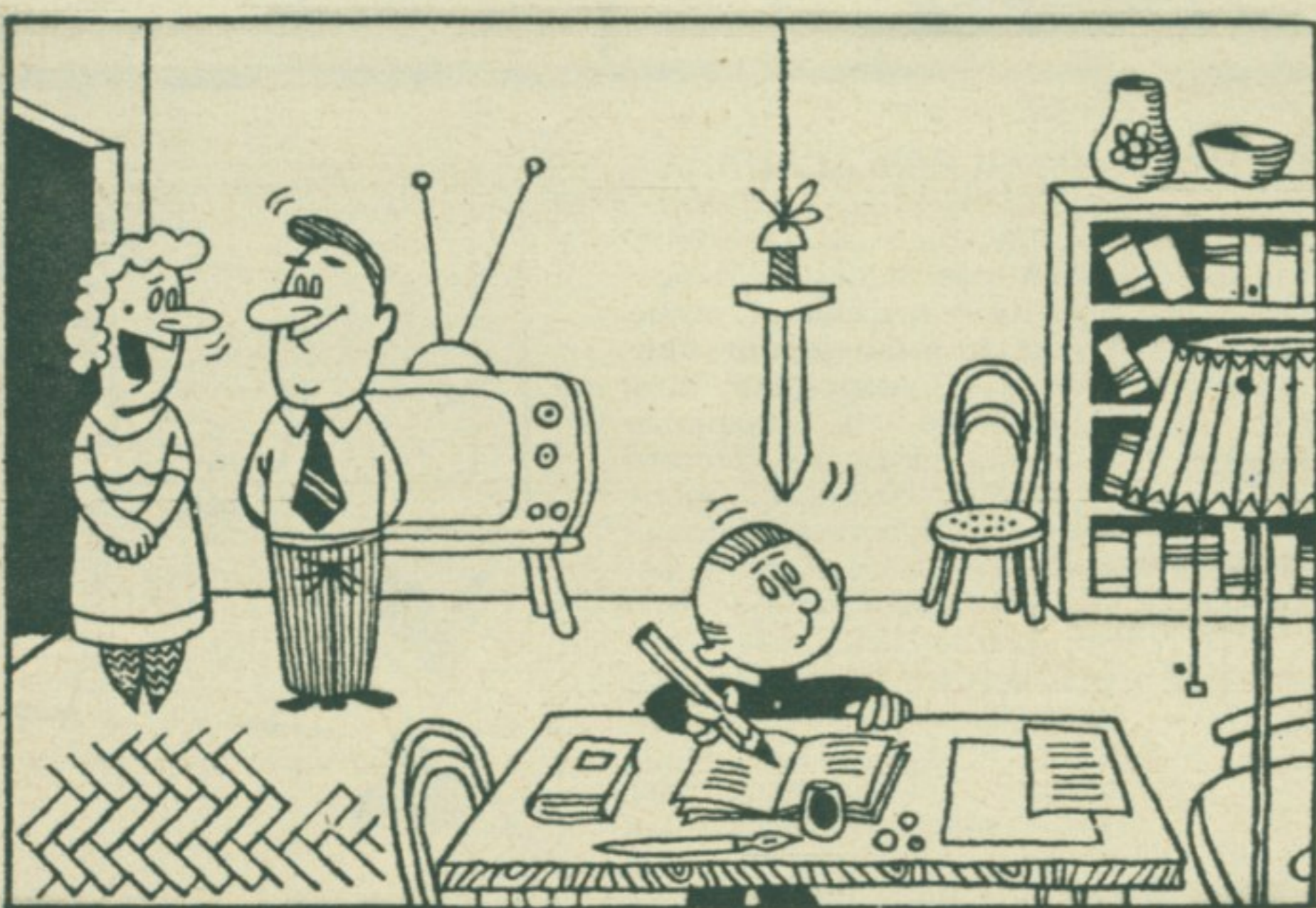
СВЕ НА СВОЈЕ МЕСТО

Наш илустратор журио је да направи још неколико цртежа за нови лист и у журби уместо довршеног цртежа дао нам овај. Мало смо се љутили, али смо му после опростили кад нам је обећао да му се то више неће догодити.

Предлажемо вам да овог пута сами довршите цртеж стављајући уместо кругова обележених словима, оне са цифрама. Верујемо да ће вам то поћи за руком јер задатак није тежак.

НАЂИТЕ ДЕСЕТ РАЗЛИКА ИЗМЕЂУ ОВА ДВА ЦРТЕЖА

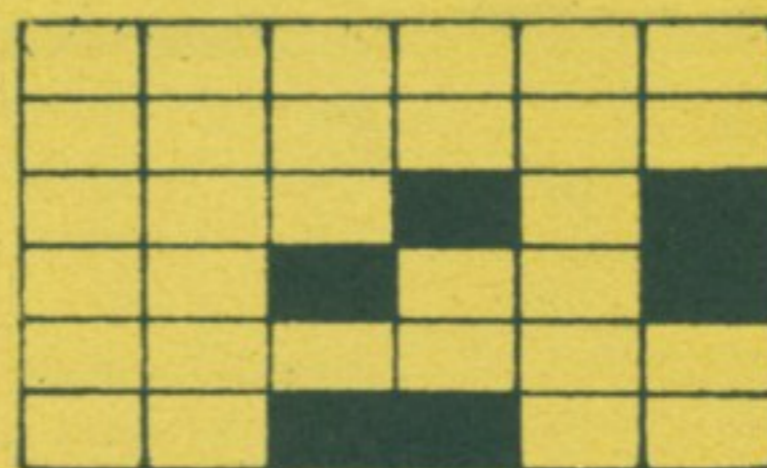

НА ДВА НАЧИНА

Покушај да шест поља у решетки на нашој слици поцрпиш тако да у сваком реду, и хоризонталном и вертикалном, остане паран број необојених поља.

Одговор:

Погледај оба наша цртежа,

КО ЋЕ ПРЕ

За ову игру потребно је више играча као и већа одаја. Од материјала су потребне: две столице с наслоном и две вратне мараме. Играчи се поделе у две подједнаке групе и заједничким судијом кога играчи изабери пре почетка игре. Његова дужност је да играче распореди у два реда (као што показује наш цртеж) а даљемо испред њих постави обе столице око чијих наслона веже мараме у чвор. На судијин знак према столицама трчи по један играч из сваке екипе, одвезује чвор на марами, окреће столицу у обрнутом правцу од оног у коме је судија наместио. Затим трчећи свако од њих враћа се својој екипи, додирује руком првог играча иза себе који сад трчи према столицу везује чвор на марами и окреће столицу. Она екипа чији се сви чланови први изређају са везивањем и одвезивањем марама, као и мењањем положаја столице проглашава се победником. У овој игри долази до израза брзина играча и спретност њихових руку.

РОГОВИ И КОПИТА

У совјетском листу „Литературна газета“ постоји рубрика „Рогови и копита“ — зидне новине Клуба 12 столица — у којој се објављују хумористично-сатиричне вести које су понекад измишљене. Рубрика је, како сте већ можда претпоставили, добила име према истоименој „откупној станици“ коју су водила деца поручника Шмита, Остап Бендер и Шура Балаганов, у роману Иља и Петрова „Златно теле“.

Пре неки дан индијски слон Бимбо, шетајући улицама града К. свратио је у ресторан. Пошто је око један и по час чекао келнера, устао је и отишао натраг у Индију.

ПРИПРЕМЕ

Сазнајемо да је за Зимске олимпијске игре, које ће почети 6. фебруара у Греноблу, ангажовано и 6.500 француских војника под командом генерала Креца. То је помоћна армија чији је задатак да врши помоћну службу за време игара у Греноблу.

Међутим, још нам није познато да ли су председник Џонсон и амерички Конгрес одлучили да у Греноблу прошаљу и трупе САД ради одржавања реда.

НОВОСТ ИЗ ТЕХНИКЕ

Наш познати проналазач и конструктор, који је у слободном времену и дописни члан Академије наука, после десетогодишњег упор

ног и пуног одрицања рада успео да заврши свој електронски уређај ОЗ-67. У разговору с нашим дописником конструктор је изјавио да још није у потпуности задовољан својим уређајем, с обзиром да су његове димензије још велике. Уређај, наиме, заузима простор од двадесетак квадратних метара, а висок је око три метра, али конструктор се нада да ће током наредних година успети да му смањи димензије бар на половину.

Поред своје основне намене — отварање завртњева, уређај може и врло ефикасно да уквива ексерсере.

ЛЕК ПРОТИВ БЕЛАВОСТИ

Познати париски козметичар А. Дипон пронашао је ново средство против белавости, које је тако ефикасно да чак и потпуно белаве особе, после краће употребе његовог препарата, добијају бујну косу. Пошто је распродао први контингент препарата и тако стекао позамашан капитал, мсје Дипон, који је и сам потпуно белав, почео је да носи најскупоценије — перике.

УКРШТЕНЕ РЕЧИ

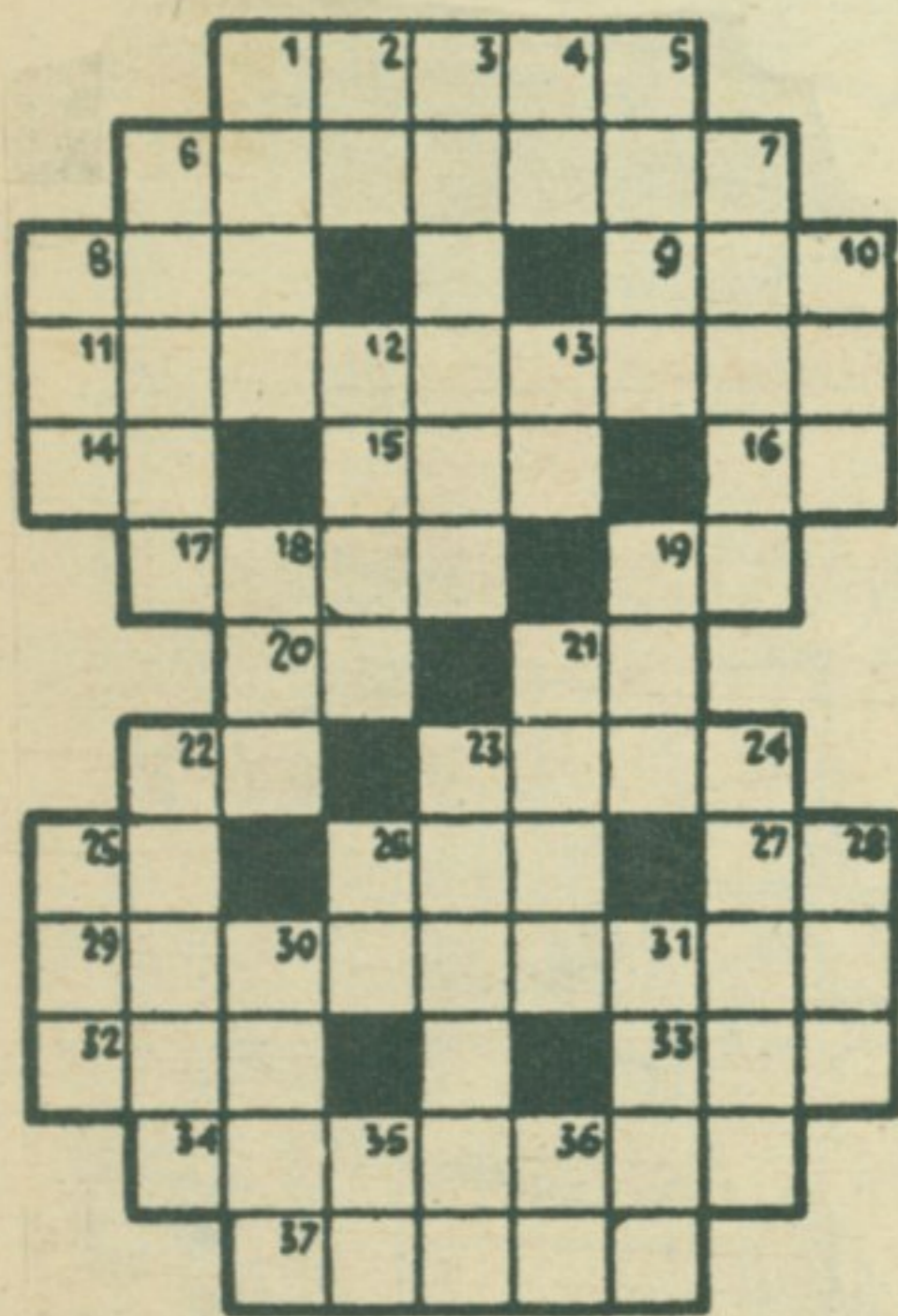
Водоравно: 6) спортска игра, 8) талас, 9) народно коло, 11) звук врло ниске учесталости, 14) испуриени део копна у море, 15) катран, 16) хемијски знак за баријум, 17) летопис, 19) афирмација, 20) два

слова, 21) слово латинице, 22) мера за површину, 23) роман Емила Золе, 25) елидирана свеза, 26) узвик, 27) упитна речца, 29) телеграм послат каблом, 32) град у Француској, 33) холандски шаховски велемајстор, 34) врста далматинских вишања, 37) елитна војна јединица.

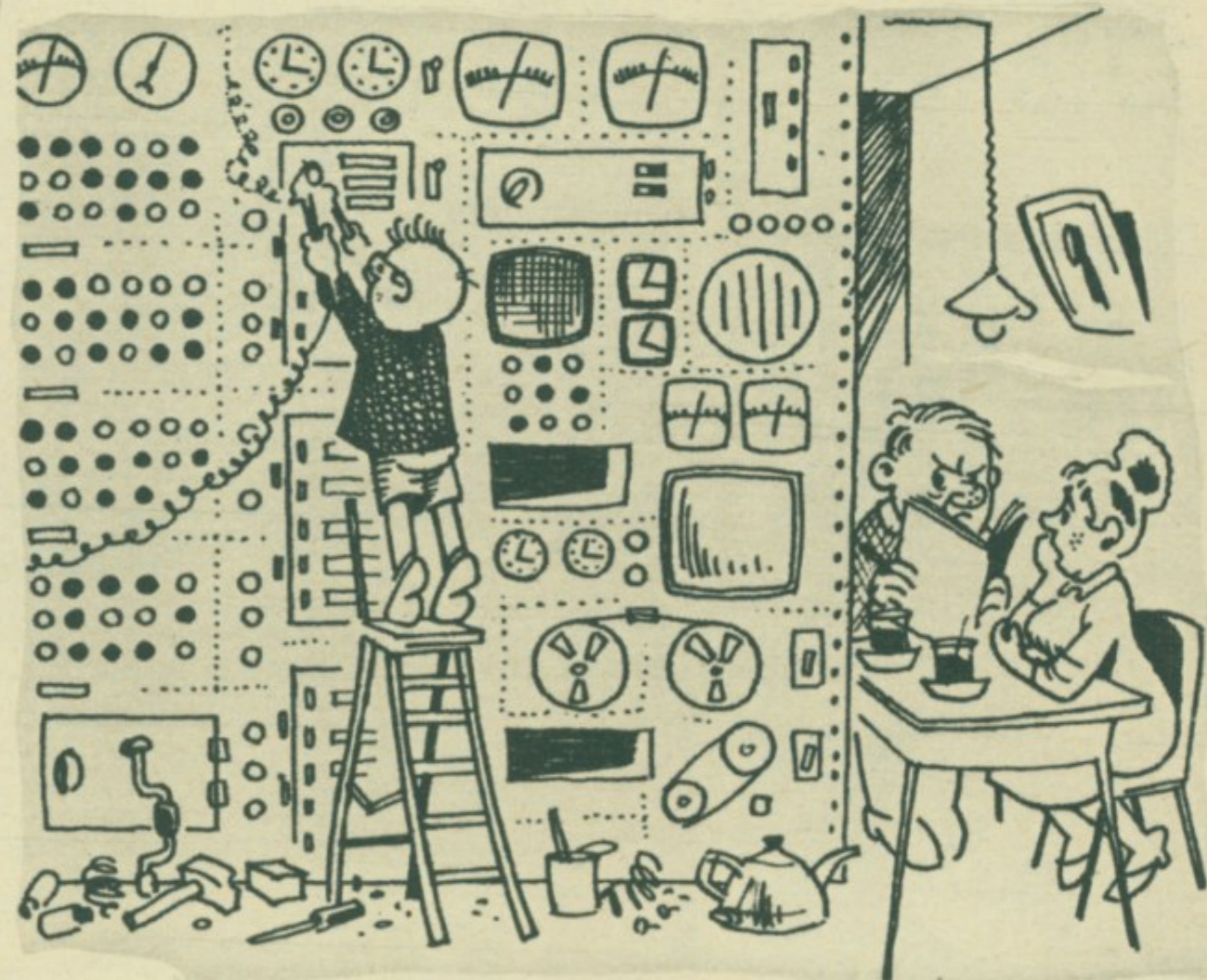
Усправно: 1) шкотска народна игра малом лоптом, 2) самогласник и сугласник, 3) славни италијански сликар, 4) једна Нушићева комедија, 5) мера за течност, 6) посуда, 7) острво из групе Холандских Антила, северно од Венецуеле, 8) врлог, 10) стара мера за тежину, 12) планина у Србији, 13) аутомобилска ознака за Зрењанин, 18) јужно воће, 19) парче, 21) врста шиба, 22) узбуна, 23) врста занатлије, 24) река у источној Србији, 25) летовалиште у близини Опатије, 26) слово латинице, 28) назив, 30) нежан, питом, 31) текућа вода, 35) хемијски знак за радијум, 36) скраћеница за спортско друштво.

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Водоравно: 1) морбус, 6) рика, 7) сто, 9) ехо, 10) Клод, 11) ба, 12) ароме, 13) рис, 15) авал, 16) Алтај, 18) то, 19) шал, 20) со, 21) „кодак“, 23) Ло, 25) ало, 26) Атос, 28) По, 29) брига, 30) уха, 32) обим, 33) тона, 35) аја, 36) вечера.

ХУМОР

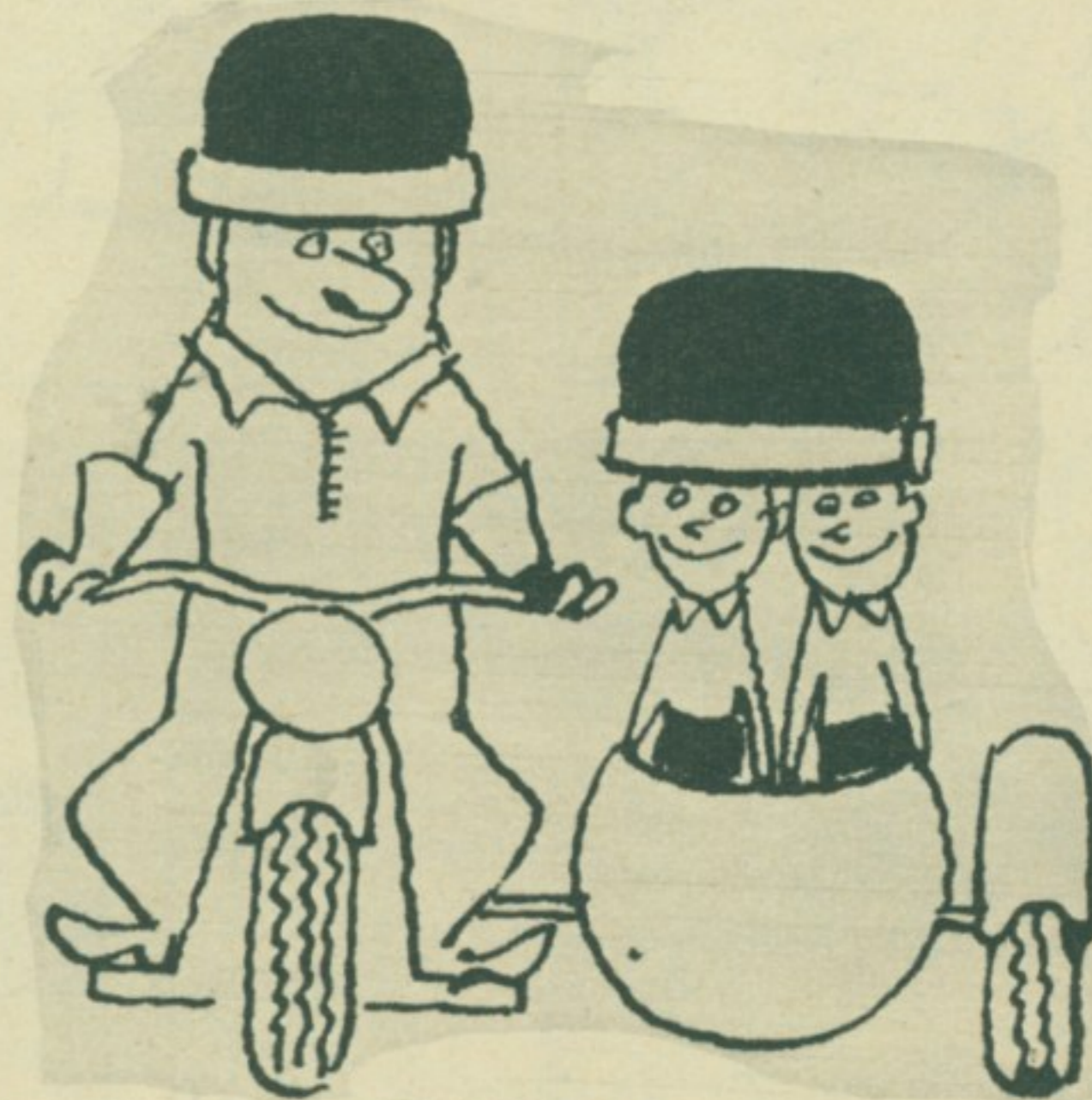

— Све је почело тако наивно: од обичног транзистора!

— Опет тебе неко тражи.

— Баш ме занима како ли ће се она звати?

БЕЗ РЕЧИ

Одговорни уредник Стојиљко Стојиљковић, Београд, Македонска 29 ● Издаје и штампа „ПОЛИТИКА“ Новинско издавачко предузеће Београд, Македонска 29 ● Текући рачун број 608—1—82—1 ● Поштански фах 124 ● Преплата за нашу земљу: годишња 44 динара, полугодишња 22 динара; за иностранство: годишња 88 динара, полугодишња 44 динара ● Рукописи фотографије и цртежи се не враћају.

WALT
DISNEY

МИКИ

